VÝROČNÍ ZPRÁVA

NÁRODNÍHO ÚSTAVU
LIDOVÉ KULTURY

ZA ROK 2019

© **Národní ústav lidové kultury, Strážnice 2020**

ISBN 978-80-88107-35-4

OBSAH:

A. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ZPRACOVATELI …… 4

Zpracovatel – Národní ústav lidové kultury
Zřizovatel, způsob zřízení
Postavení, účel zřízení a organizační struktura
Základní údaje o finančním hospodaření

B. ČINNOST NÁRODNÍHO ÚSTAVU LIDOVÉ KULTURY ……..… 14

I. Implementace Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví lidstva (UNESCO)

II. Výzkum a vývoj

III. Nositelé tradice lidových řemesel

IV. Archivní a dokumentační fondy, knihovna

V. Vzdělávací a vydavatelská činnost

VI. Spolupráce se zahraničními a domácími institucemi

VII. Prezentace tradiční lidové kultury formou vzdělávacích pořadů

VIII. Péče o sbírky a výstavní činnost

IX. Péče o památky a údržba areálů

X. Informační systém

C. PŘÍLOHY …… 74

Přehled prací odborných pracovníků
Personální obsazení útvarů
Přehled poradních orgánů
Nabídka publikací, časopisů, videokazet, DVD
Rozvaha
Výkaz zisku a ztráty

A.
ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ZPRACOVATELI

Zpracovatel	Národní ústav lidové kultury
Adresa sídla	Zámek 672, 696 62 Strážnice
IČ	00094927
DIČ	CZ00094927
Telefon	+ 420 518 306 611
Datová schránka	9rntqqk
Podatelna	info@nulk.cz
Internetové stránky	www.nulk.cz; www.lidovaremesla.cz; www.lidovakultura.cz; www.skanzenstraznice.cz; www.festivalstraznice.cz

Zřizovatelem Národního ústavu lidové kultury (dále jen NÚLK) je Ministerstvo kultury, Maltézské nám. 471/1, 118 11 Praha 1 (dále jen MK).
Zřizovací listina NÚLK č. j. 18724/2008 ze dne 19. 12. 2008 s účinností od 1. 1. 2009 (vydaná podle § 3 zákona č. 203/2006 Sb. o některých druzích podpory kultury a o změně některých souvisejících zákonů).

Právní postavení a účel zřízení NÚLK

NÚLK je státní příspěvkovou organizací MK s právní subjektivitou a vykonává svou činnost v rozsahu vymezeném Zřizovací listinou na celém území České republiky a neprovozuje podnikatelskou činnost. Od 1. 2. 2019 je NÚLK plátcem DPH.

NÚLK je výzkumnou organizací a provádí jako svoji hlavní činnost základní a aplikovaný výzkum nebo experimentální vývoj a šíří jejich výsledky prostřednictvím výuky, publikování nebo převodu technologií. NÚLK je zřízen za účelem výkonu funkce národního odborného pracoviště, které zabezpečuje vědeckovýzkumné, informační, vzdělávací a metodologické služby v oblasti péče o tradiční lidovou kulturu na území České republiky, pro pořádání specializovaných školení pro dobrovolné i profesionální pracovníky v tomto oboru, zejména ve vztahu k pověřeným odborným pracovištím, které vykonávají obdobné služby v regionech.

Účel, pro který byl NÚLK zřízen, naplňuje zejména tím, že:

- shromažďuje, uchovává, popisuje, vykládá a odborně zpracovává doklady o tradiční lidové kultuře,
- zkoumá způsoby a formy užití prvků tradiční lidové kultury v současné době (včetně projevů řemeslné výroby v souvislosti s projektem Nositelé tradice lidových řemesel),
- odborně spravuje, ošetřuje, chrání, bezpečně uchovává a zveřejňuje sbírky hmotných dokladů k dějinám vývoje kultury, zejména lidové kultury

v souvislosti s prezentací v Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy, v tematických expozicích a výstavách v objektech NÚLK i jiných institucích,
- prezentuje tradiční lidovou kulturu prostřednictvím výstav a expozic, naučných pořadů, pořadů se zaměřením na tradiční tanec a hudbu, řemesla, zvykosloví a ostatní statky tradiční lidové kultury včetně pořádání Mezinárodního folklorního festivalu Strážnice (dále jen MFF) a Dětské Strážnice (dále jen DS),
- rozšiřuje mezinárodní spolupráci, podporuje výměnu informací a zkušeností s obdobnými institucemi v zahraničí,
- zastřešuje péči o tradiční lidovou kulturu v souvislosti s plněním základních dokumentů UNESCO a vlády ČR pro tuto oblast,
- zabezpečuje správu dat a vedení Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury České republiky,
- poskytuje metodologické, expertní a informační služby pro oblast tradiční lidové kultury odborné i laické veřejnosti, zabezpečuje odborné vzdělávací a dokumentační služby pro všechny druhy folklorních aktivit v České republice, spolupracuje a zprostředkovává spolupráci mezi odbornými institucemi a zájmovými skupinami se vztahem k tradiční lidové kultuře,
- prezentuje své aktivity a výstupy odborné činnosti ve vlastních publikacích a periodiku, u jiných vydavatelů v ČR i zahraničí, na různých typech nosičů i webových portálech,
- poskytuje další kulturní, propagační, rekreační a obchodní služby, které souvisejí s posláním NÚLK, návštěvníkům a organizacím.

NÚLK je členem mezinárodních organizací IOV (The International Organization of Folk Art), ICOM (The International Council of Museums), CIOFF – zabezpečuje činnost České národní sekce CIOFF (Mezinárodní rada festivalů folkloru a lidového umění se statutem konzultanta UNESCO), IASA (International Association of Sound and Audiovisual Archives), odborní pracovníci Martin Šimša a Martin Novotný jsou členy AEOM (The Association of European Open Air Museums).

NÚLK je členem národních organizací Asociace muzeí a galerií ČR, z. s. (AMG), České národopisné společnosti (ČNS), Českého svazu muzeí v přírodě, o. s. (ČSMP) a Národní sekce Mezinárodní organizace lidového umění v České republice, z. s.

Hlavní zásady řízení a organizace

V souladu se Zřizovací listinou je vydán Organizační řád, který upravuje organizační strukturu NÚLK, zásady řízení, hlavní pracovní náplň jednotlivých útvarů (Útvar ředitele, Centrum hmotného kulturního dědictví, Centrum lidových tradic, Centrum vědeckých informací, Ekonomický útvar a Útvar

správy areálů) a jejich vzájemné vztahy. Vedení tvoří ředitel, jeho zástupce, vedoucí útvarů a investiční pracovník. Struktura útvarů je uvedena v příloze.

ZÁKLADNÍ PERSONÁLNÍ ÚDAJE

Členění zaměstnanců NÚLK podle věku a pohlaví – stav k 31. 12. 2019

Věk	**muži**	**ženy**	**celkem**	**%**
21 – 30	3	1	4	7
31 – 40	4	5	9	16
41 – 50	6	4	10	18
51 – 60	8	11	19	33
61 let a více	8	7	15	26
Celkem	29	28	57	100,0
%	51	49	100,0	

Členění zaměstnanců NÚLK podle vzdělání a pohlaví

nejvyšší dosažené vzdělání	**muži**	**ženy**	**celkem**	**%**
Základní	0	0	0	0
Střední vzdělání	0	0	0	0
Vyučen bez mat.	10	3	13	23
Vyučen s maturitou	2	1	3	5
Střední s maturitou	4	12	16	28
Vyšší odborné	1	0	1	2
Vysokoškolské	12	12	24	42
Celkem	29	28	57	100,0

Údaj o průměrných platech NÚLK k 31. 12. 2019

průměrný měsíční plat	31 173 Kč

Vznik a skončení pracovních poměrů zaměstnanců NÚLK v roce 2019

počet			
nástupy	4	odchody	7

Trvání pracovního poměru zaměstnanců NÚLK – stav k 31. 12. 2019

doba trvání	počet	%
do 5 let	9	16
do 10 let	9	16
do 15 let	12	21
do 20 let	10	17
nad 20 let	17	30
celkem	57	100,0

Počet zaměstnanců celkem:

- fyzický stav zaměstnanců k 31. 12. 2019 57 zaměstnanců
- přepočtený stav zaměstnanců k 31. 12. 2019 50,5
- přepočtený stav zaměstnanců v r. 2019 51,25 zaměstnanců

(Z toho v rámci projektu GAČR činil přepočtený stav zaměstnanců 0,9 úvazku).

ZÁKLADNÍ ÚDAJE O FINANČNÍM HOSPODAŘENÍ

Rozpočet:

Příspěvek na provoz v roce 2019 byl přidělen ve výši **38 537 514 Kč** včetně příspěvku z kulturních aktivit v celkové částce 2 896 000 Kč, a to na projekty:

- 74. ročník Mezinárodního folklorního festivalu Strážnice 2019 a 37. ročník Folklorního festivalu Dětská Strážnice 2019 2 456 000 Kč
- Museum vivum – Interaktivní pořady především pro děti a mládež v areálu Muzea vesnice jihovýchodní Moravy 250 000 Kč
- Mezinárodní tvůrčí dílna dětských lidových muzik – Muzičky 90 000 Kč
- Setkání držitelů titulu Nositel tradice lidových řemesel 100 000 Kč
- Domovina scénická prezentace kultury národnostních menšin žijících v ČR v pořadu MFF 300 000 Kč

Dále bylo poskytnuto 16 úprav schváleného rozpočtu.

Příspěvek na provoz:

- Zajištění jednotné prezentace příspěvkových organizací na veletrzích cestovního ruchu 682 510 Kč
- Rozpočtová úprava syntetických účtů 521 +243 656 Kč, 602 +90 000 Kč (částečně bez finančního krytí) 153 656 Kč
- Rozpočtová úprava spočívající v navýšení použití prostředků RF pro rok 2019 (bez finančního krytí) 317 335,07 Kč
- Prostředky na kompenzaci nákladů na výplatu mimořádné odměny za první pololetí 2019 přiznané rozhodnutím ministra kultury statutárnímu orgánu organizace 78 091 Kč
- Prostředky na kompenzaci zvýšení osobních nákladů 71 947 Kč
- Prostředky na kompenzaci nákladů na výplatu mimořádné odměny přiznané rozhodnutím ministra kultury statutárnímu orgánu organizace 155 953 Kč

Příspěvek na provoz - kulturní aktivity:

- Galavečer k 10. výročí přistoupení České republiky k Úmluvě o zachování nemateriálního kulturního dědictví lidstva UNESCO 2009–2019 350 000 Kč
- Zasedání hlavního výboru Úmluvy o zachování ICH UNESCO, Bogota 2019 50 000 Kč

- Reprezentativní tiskoviny a propagační materiály k 10. výročí přistoupení ČR k Úmluvě o zachování nemateriálního kulturního dědictví lidstva UNESCO 2009–2019 100 000 Kč
- Vydání publikace - Modrotisk ve střední Evropě 230 000 Kč
- Implementace Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví 340 000 Kč
- Výsledky dotazníkových šetření o TLK formou interaktivní mapy 480 000 Kč
- Publikace – Regionální folklor do škol, manuál pro učitele II. 214 000 Kč

Finanční prostředky byly čerpány v celkové výši dotace.

Výzkum, vývoj a inovace:

Institucionální podpora na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace (neinvestiční prostředky) 2 334 000 Kč

Výzkum Národní a kulturní identity (NAKI II.) – projekt Lidové písně a tance českých zemí – digitální systém pro zpřístupnění a záchranu, DG18P02OVV053 1 032 000 Kč

Individuální a systémové dotace na financování programů a akcí

- Akce č. 134V131000046 NÚLK Strážnice – PD na výstavbu depozitáře a konzervačního pracoviště (investiční prostředky) 6 000 000 Kč
- Akce č. 134V131000078 NÚLK – Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy - Horňácko, terénní úpravy (neinvestiční prostředky) 1 938 472 Kč
- Akce č. 134V131000081 NÚLK – Areál MVJVM – Experimentální pracoviště hliněného stavitelství (investiční prostředky) 2 031 000 Kč
- Akce č. 134V811000054 Nákup neinvestičních hmotných bezpečnostních prostředků pro zajištění organizace MFF Strážnice (neinvestiční prostředky) 162 123,90 Kč
- Akce č. 134V811000055 Vytvoření a realizace vzdělávacího programu pro zaměstnance (neinvestiční prostředky) 154 396 Kč
- Akce č. 134V811000066 Bezpečnostní analýza rizik a zabezpečení Mezinárodního folklorního festivalu (neinvestiční prostředky) 275 880 Kč
- Akce č. 134V515000124 - D 2019 Pojízdný regálový systém (investiční prostředky) 380 000 Kč

Všechny stanovené podmiňující ukazatele čerpání příspěvku na provoz a uvolněné z kulturních aktivit byly splněny.

Výsledek hospodaření – výnosy, náklady

NÚLK dosáhl ke dni 31. 12. 2019 nulového výsledku hospodaření. V roce 2019 bylo rozpočtováno čerpání Rezervního fondu ve výši 317 355,07 Kč na pokrytí zřizovatelem nezajištěných potřeb. Finanční prostředky rezervního fondu byly použity v souladu s rozpočtem na nákup stavebního kamene (jemnozrnný štípaný pískovec) na opravy okapových chodníků v MVJVM v částce cca 117 000 Kč, postřik proti komárům 59 000 Kč, na pronájem nádob na odpad při MFF 21 000 Kč. V rámci nákladů na pořízení drobného dlouhodobého majetku došlo ke zvýšení nákladů na pořízení dvou nůžkových stanů pro potřebu MFF cca 50 000 Kč, počítače 43 000 Kč, dále bylo pořízeno vybavení pokladny v MVJVM (závěsný televizor 10 000 Kč a tiskárna pro prodej vstupenek 17 000 Kč). Na účtu Rezervního fondu z ostatních titulů byl zaúčtován finanční dar od Pojišťovny VZP a. s. v částce 60 000 Kč (zůstatek z roku 2018 v částce 15 000 Kč a z roku 2019 ve výši 45 000 Kč) na pokrytí nákladů spojených s činností NÚLK v oblasti péče o zachování tradiční lidové kultury. Finanční prostředky fondu byly použity v souladu s určením daru: částka 11 077 Kč na ostatní provozní náklady a částka 48 923 Kč na pokrytí ostatních osobních nákladů. Dále byl čerpán Fond reprodukce majetku v částce 1 107 129,17 Kč na financování opravy havarijního stavu části hlediště amfiteátru Zahrada, oprava hlediště je vzhledem k nedostatku finančních prostředků rozdělena do tří etap.

Vlastní výnosy z činnosti tvořily cca 17 % příspěvku na provoz. Jejich základní podíl tvoří výnosy z prodeje služeb (především tržby ze vstupného, výnosy z pronájmů a výnosy z prodeje vlastních výrobků). V roce 2019 došlo ke zvýšení tržeb ze vstupného během návštěvnické sezóny a rovněž zvýšením vstupného v rámci Mezinárodního folklorního festivalu (MFF). Celkově byly tržby vyšší o cca 1 417 000 Kč, než bylo plánováno. V roce 2019 byly vyšší také výnosy z krátkodobých pronájmů oproti plánu o cca 403 000 Kč. Důležitou součástí rozpočtu jsou účelové finanční prostředky poskytnuté MK v rámci Kulturních aktivit, které tvoří 13 % celkového příspěvku na provoz, bez nichž by nebylo možné zrealizovat významné kulturní akce v plném rozsahu. Kromě osobních nákladů, které tvoří téměř 50 % celkových nákladů příspěvku na provoz, mají vzhledem k rozsáhlé činnosti NÚLK největší podíl na celkových nákladech především náklady na služby a náklady na opravy. V průběhu roku se prováděla běžná údržba v areálu parku a MVJVM – např. opravy doškových střech objektů v MVJVM v částce 453 000 Kč, údržba zeleně v parku a MVJVM v rozsahu 430 000 Kč, restaurování obrazů v částce 311 000 Kč, opravy chodníků a cest v MVJVM v částce 339 000 Kč, opravy seníků v MVJVM v celkové částce 509 000 Kč, oprava laviček v amfiteátru Bludník v částce 200 000 Kč, oprava střechy budovy amfiteátru Zahrada v částce 143 000 Kč a oprava rozvodných skříní v částce 140 000 Kč. Dalšími významnými položkami jsou náklady na energie, odpisy dlouhodobého majetku, náklady na spotřebu materiálu a také náklady na pořízení drobného

dlouhodobého majetku (např. vybavení šaten v amfiteátrech 111 000 Kč, vybavení depozitářů 62 000 Kč, vitríny a figuríny pro výstavní činnost 173 000 Kč).

Mimorozpočtové zdroje financování

Město Strážnice v souladu s uzavřenou smlouvou o dotaci poskytlo NÚLK finanční částku 300 000 Kč na 74. ročník Mezinárodního folklorního festivalu 2019 a Dětskou Strážnici 2019, která byla v celkové výši použita podle smlouvy k částečné úhradě nákladů spojených se zajištěním potřebných služeb v rámci pořádání Mezinárodního folklorního festivalu 2019 a Dětské Strážnice 2019. Na částečné krytí nákladů spojených s přípravou a realizací regionálních pořadů Plzeňského kraje v rámci Mezinárodního folklorního festivalu 2019 poskytl částku 90 000 Kč Plzeňský kraj.

NÚLK se již v roce 2017 zapojil do projektu *Krajina pro inspiraci,* finančně podporovaného Sdružením pro ochranu přírody Machaon International. Projekt si kladl za cíl vytvořit mezinárodní síť „oblastí inspirace", tj. místa s uměleckým prostředím v atraktivních, přírodních a autentických evropských krajinách. Ukončení projektu bylo plánováno v souladu s uzavřenou smlouvou na 30. 6. 2019. Celková částka 327 852 Kč poskytnuta na financování grantu je zaúčtována k 31. 12. 2019 na dlouhodobých zálohách, protože do konce roku 2019 nebylo schváleno vyúčtování projektu.

V roce 2018 byla zahájena realizace grantového projektu č. 18-27465S *Městský a venkovský oděv střední Evropy v raném novověku, na základě studia cechovních knih krejčovských střihů,* z podpory financované Grantovou agenturou ČR. Realizace projektu je plánována na období 2018–2020 v celkové částce 2 140 000 Kč. Cílem projektu je komplexní výzkum středoevropského oděvu v raném novověku.

Na základě smlouvy NÚLK obdržel od Pojišťovny VZP a. s. dar na podporu péče o zachování tradiční lidové kultury v NÚLK v částce 45 000 Kč.

Čerpání účelových prostředků

Veškeré účelové prostředky poskytnuté v rámci výdajů na Kulturní aktivity a Institucionální podporu na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace byly vyčerpány v roce 2019 v plné výši poskytnuté dotace. Na projekt DG18P02OVV053 (NAKI II.) *Lidové písně a tance českých zemí – digitální systém pro zpřístupnění a záchranu* byly na základě Smlouvy č. 53/2018/OVV ze dne 22. 1 2018 přiděleny NÚLK pro rok 2019 finanční prostředky ve výši 1 032 000 Kč. Z dotace bylo čerpáno celkem 986 894 Kč. Rozdíl 45 106 Kč byl způsoben tím, že odměny DPP byly vypláceny v průběhu roku v částkách do výše 10 000 Kč měsíčně, tyto dohody nejsou ze zákona pojištěny a tím došlo k úspoře plánovaných nákladů na pojištění v celkové částce 42 146 Kč, dále došlo k úspoře nákladů na služby v částce 2 000 Kč (při přípravě projektu bylo plánováno zajištění úklidu v prostorách organizace externí firmou formou

služby, tato úvaha se však projevila pro organizaci jako nevýhodná, bylo ponecháno provádění úklidu pracovníky NÚLK, z toho důvodu nebyly čerpány finanční prostředky na úklidové služby) a částka 960 Kč na FKSP, která vznikla zaokrouhlením při tvorbě plánu na celé tisíce Kč. Tyto finanční prostředky jsou zaúčtovány na dlouhodobých zálohách a budou vráceny po ukončení projektu 31. 12. 2022.

FONDY ORGANIZACE

Fond reprodukce byl čerpán k 31. 12. 2019 v celkové výši 2 414 055,17 Kč:

- aktualizace výkazů výměr akce 134V711000006 Hudební nástroje v lidové kultuře 10 000 Kč
- projekt Experimentální pracoviště hliněného stavitelství 24 680 Kč
- projekt Depozitář a konzervační pracoviště 174 000 Kč
- projekt rekonstrukce bezbariérového WC a topení (vstup. budova MVJVM) 40 816 Kč
- projekt rekonstrukce osvětlení části zámku Purkrábka 7 623 Kč
- projektová dokumentace pro výstavbu sloupů pro ozvučení a osvětlení pořadů MFF v amfiteátru Zámek 69 938 Kč
- pořízení posuvných regálů do depozitáře (doplatek k dotaci ISO) 188 579 Kč
- pořízení sbírkových předmětů 152 925 Kč
- nůžkový stan 40 964 Kč
- kabelový přívod pro objekt H11 v MVJVM 288 441 Kč
- rozšíření diskové kapacity centrálního uložiště 114 548 Kč
- nákladní elektrická tříkolka 59 000 Kč
- správní poplatek k převodu osobního automobilu z MK 800 Kč
- snímače mikroklimatu v objektech 68 909 Kč
- ozvučovací zařízení 65 703 Kč
- na financování oprav dlouhodobého majetku (oprava hlediště amfiteátru Zahrada) byla použita částka 1 107 129,17 Kč

Fond reprodukce byl v roce 2019 tvořen ve výši odpisů dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku ve výši 3 193 044 Kč. Konečný stav Fondu reprodukce k 31. 12. 2019 činí 3 922 178,06 Kč.

Fond odměn byl v roce 2019 čerpán v částce 177 545 Kč na částečnou úhradu mimořádných odměn, konečný stav fondu k 31. 12. 2019 je 409 883 Kč.

Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření byl v roce 2019 čerpán v rozpočtované částce 317 355,07 Kč na pokrytí zřizovatelem nezajištěných potřeb, konečný stav fondu k 31. 12. 2019 je 0 Kč. Na účtu

Rezervní fond z ostatních titulů byl zaúčtován dar od Pojišťovny VZP v celkové částce 60 000 Kč.

Fond kulturních a sociálních potřeb byl čerpán ve výši 516 278 Kč, z toho příspěvky na stravování zaměstnanců 326 233 Kč, věcné dary k životním jubileím zaměstnanců 11 700 Kč, příspěvek na rekreaci 178 345 Kč. Fond kulturních a sociálních potřeb byl v roce 2019 tvořen základním přídělem ze mzdových prostředků ve výši 385 993 Kč. Konečný stav Fondu kulturních a sociálních potřeb k 31. 12. 2019 činil 96 693 Kč.

Mzdové náklady	***Plán***	***Skutečnost k 31. 12. 2019***
Účet 521		
Platy hlavní činnost	17 425 756 Kč	17 603 301 Kč
Platy instituc. podpora DKRVO	1 040 000 Kč	1 040 000 Kč
Platy účel. podpora NAKI II.	252 000 Kč	252 000 Kč
Platy grant GAČR	276 000 Kč	276 000 Kč
Celkem platy	**18 993 756 Kč**	**19 171 301 Kč**
OON hlavní činnost	988 789 Kč	1 037 712 Kč
OON limit bez finančního krytí	90 000 Kč	90 000 Kč
OON účel. dotace z KA	318 000 Kč	318 000 Kč
OON instituc. podpora DKRVO	173 000 Kč	173 000 Kč
OON účel. podpora NAKI II.	372 000 Kč	372 000 Kč
Celkem OON	**1 941 789 Kč**	**1 990 712 Kč**
Náhrada při DNP	90 000 Kč	128 400 Kč
Celkem účet 521	**21 025 545 Kč**	**21 290 413 Kč**
Účet 524		
Zák. poj. hlavní činnost	6 196 163 Kč	6 197 924 Kč
Zák. poj. instituc.podpora DKRVO	353 600 Kč	352 477 Kč
Zák. poj. účel. podpora NAKI II.	213 000 Kč	170 854 Kč
Zák. poj. grant GAČR	100 480 Kč	100 480 Kč
Celkem účet 524	**6 863 243 Kč**	**6 821 735 Kč**
Účet 527		
Příděl do FKSP hlavní činnost	350 315 Kč	354 633 Kč
Příděl do FKSP ins.podpora DKRVO	20 800 Kč	20 800 Kč
Příděl do FKSP úč. podpora NAKI II.	6 000 Kč	5 040 Kč
Příděl do FKSP grant GAČR	5 520 Kč	5 520 Kč
Celkem účet 527	**382 635 Kč**	**385 993 Kč**
Celkem osob. nákl. skutečnost	**28 271 423 Kč**	**28 498 141 Kč**

Mimorozpočtové prostředky na platy:
Překročení prostředků na platy (mimořádné odměny zaměstnanců) v částce 177 545 Kč bylo hrazeno z Fondu odměn a ostatních osobních nákladů (OON průvodci) v částce 48 923 Kč bylo hrazeno z daru. Na realizaci projektu GA ČR byla přijata na platy částka 276 000 Kč, která byla vyčerpána v plné výši. Prostředky určené na motivační složky platů zaměstnanců v NÚLK – podmiňující ukazatel čerpání příspěvku na provoz v oblasti platu *Optimalizační opatření* (UV č. 758 ze dne 14. listopadu 2018) v částce 1 359 511,76 Kč byly čerpány v souladu s rozpočtem.

Bezúplatné převody majetku
NÚLK byl v prosinci 2019 převeden do majetku na základě uzavřené smlouvy s Ministerstvem kultury osobní automobil Škoda Superb RZ 2AL 4421 v účetní hodnotě 49 066 Kč.

Vnitřní a vnější kontroly provedené v roce 2019:
V rámci vnějších kontrol byla provedena dne 29. 10. 2019 Všeobecnou zdravotní pojišťovnou ČR kontrola plateb pojistného na veřejné zdravotní pojištění a dodržování ostatních povinností plátce pojistného. Kontrolou nebyly shledány nedostatky.

Interní audit byl zaměřen na prověření systému tvorby rozpočtu, správnosti postupu při inventarizaci majetku, správnosti účtování účetních dokladů na vzorku a prověření hospodaření s finančními fondy (fond reprodukce majetku, fond rezervní). Zjištění – interním auditem nebyly zjištěny žádné věcné nedostatky v rámci prováděných auditů. Interním auditem byla doporučena aktualizace vnitřních předpisů vztahujících se k prověřené oblasti.

Interní protikorupční program:
Interní protikorupční program je vydán interní směrnicí č. 26/2016 ze dne 1. 10. 2016 v souladu s příkazem ministra kultury ČR č. 11/2016. V roce 2019 nebylo v NÚLK zjištěno žádné podezření na korupční jednání. Důležité informace o činnosti NÚLK a hospodaření jsou zveřejňovány ve výročních zprávách, smlouvy nad 50 000 jsou zveřejňovány v registru smluv a veřejné zakázky jsou realizovány prostřednictvím Národního elektronického nástroje.

B. ČLENĚNÍ ČINNOSTI NÁRODNÍHO ÚSTAVU LIDOVÉ KULTURY V ROCE 2019

I. Implementace Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví lidstva (UNESCO) a Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v ČR

II. Výzkum a vývoj

III. Nositelé tradice lidových řemesel

IV. Archivní a dokumentační fondy, knihovna

V. Vzdělávací a vydavatelská činnost

VI. Spolupráce se zahraničními a domácími institucemi

VII. Prezentace tradiční lidové kultury formou vzdělávacích pořadů

VIII. Péče o sbírky a výstavní činnost

IX. Péče o památky a údržba areálů

X. Informační systém

I. IMPLEMENTACE ÚMLUVY O ZACHOVÁNÍ NEMATERIÁLNÍHO KULTURNÍHO DĚDICTVÍ (UNESCO) A KONCEPCE ÚČINNĚJŠÍ PÉČE O TRADIČNÍ LIDOVOU KULTURU V ČR

NÚLK je specializovaným odborným pracovištěm MK zřízeným za účelem realizace komplexní péče o kulturní dědictví v oboru tradiční lidové kultury. V souvislosti s úlohou MK při naplňování Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví lidstva UNESCO je NÚLK pověřen zajišťováním odborných a expertních služeb, a to jak na republikové, tak mezinárodní úrovni, zejména na jednáních souvisejících s UNESCO. Důležité zahraniční aktivity v této oblasti činnosti NÚLK jsou popsány v kapitole VI. této zprávy.

14. zasedání mezivládního výboru Úmluvy pro zachování nemateriálního kulturního dědictví proběhlo 9. – 14. 12. 2019 v Bogotě v Kolumbii. Jednání se zúčastnil Martin Šimša za NÚLK a Dita Limová za MK. V průběhu jednání Výbor přijal pokyny k ochraně nehmotného kulturního dědictví v mimořádných situacích, jako jsou konflikty a katastrofy (způsobené přírodními i lidskými faktory). Výbor zapsal pět prvků do Seznamu nehmotného kulturního dědictví, které potřebují naléhavou ochranu, a 35 do Reprezentativního seznamu nehmotného kulturního dědictví lidstva. Výbor přidal dva projekty do Rejstříku správných ochranných opatření a přidělil finanční podporu z Fondu nehmotného kulturního dědictví na budování kapacit Burkiny Faso pro zúčastněné strany, které se podílejí na ochraně nehmotného kulturního dědictví v Burkině Faso. Mezivládní výbor poprvé odstranil jeden prvek (karneval v Aalst v Belgii) z Reprezentativního seznamu nehmotného kulturního dědictví lidstva.

K 10. výročí přistoupení České republiky k Úmluvě o zachování nemateriálního kulturního dědictví UNESCO uspořádal NÚLK pod záštitou Ministerstva kultury dne 24. 10. 2019 v brněnském divadle Reduta slavnostní Galavečer, jehož součástí byl komponovaný program k připomenutí jednotlivých statků zapsaných do Reprezentativního seznamu UNESCO a předání ocenění Ministerstva kultury Artis Bohemiae Amicis. Ocenění obdrželi Zuzana Malcová za dlouhodobý přínos pro oblast neprofesionálního umění v Odboru regionální a národnostní kultury MK a specifický zájem o fenomén českého folkloru, který dlouhodobě zprostředkovává odborné i laické veřejnosti a emeritní ředitel Národního ústavu lidové kultury a významný etnolog Jan Krist za výjimečné zásluhy v oblasti koncipování systému novodobé péče o tradiční lidovou kulturu a přínos k rozvoji mezinárodní spolupráce v této oblasti s podporou UNESCO. Následující společenský večer a besedu u cimbálu doprovodila CM Fryška z Kyjova. Program autorsky připravili Markéta Lukešová a David Pavlíček.

I/1 KULTURNÍ STATKY TRADIČNÍ LIDOVÉ KULTURY

Reprezentativní seznam nemateriálního kulturního dědictví lidstva UNESCO

V průběhu roku proběhlo pravidelné monitorování vybraných statků zapsaných do Reprezentativního seznamu - Slovácký verbuňk, Jízdy králů na jihovýchodě České republiky, Vesnické masopustní obchůzky a masky na Hlinecku, Loutkářství na Slovensku a v Česku a Sokolnictví.

Slovácký verbuňk

V roce 2019 byly realizovány úkoly spojené s akčním plánem *Slovácký verbuňk – živá tradice*, byl průběžně doplňován pramenný fond ke slováckému verbuňku, zajištěna dokumentace folklorních akcí, při nichž se mužský tanec verbuňk vyskytuje. Aktuální výskyt a současné podoby slováckého verbuňku v terénu byly fotograficky zachyceny v lokalitách Žatčany, Bořetice, Kostelec u Kyjova, Polešovice, Pašovice a Prakšice.

Byla provedena videodokumentace regionálních kol Soutěže o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku: 23. 2. 2019 Moravské Knínice, 4. 5. 2019 Lipov, 24. 5. 2019 Vlčnov, 26. 5. 2019 Milotice, 1. 6. 2019 Staré Město, 8. 6. 2019 Tvrdonice, 15. 6. 2019 Krumvíř a v rámci MFF Strážnice 2019 dne 29. 6. 2019 předkolo a finále Soutěže o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku.

NÚLK ve spolupráci se členy Sboru lektorů a znalců slováckého verbuňku připravil dne 9. 3. 2019 ve Strážnici speciální seminář určený tanečníkům slováckého verbuňku a zájemcům o tento tanec. Jednání Sboru lektorů a znalců slováckého verbuňku proběhlo dne 20. 11. 2019. Na programu byly informace o Soutěži o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku v roce 2019 včetně dalšího směřování Soutěže, byla projednána příprava regionálních kol Soutěže v roce 2020 a byl stanoven termín semináře pro tanečníky verbuňku pro rok 2020. Dále byl prezentován přehled dokumentace verbuňku NÚLK za rok 2019. Členové Sboru zmínili aktuální dění v terénu v jednotlivých subregionech. Formou komentované videoukázky byl prezentován výstup z výzkumu verbuňku mimo oblast Slovácka (Bučovicko). Během celého roku byly na webu NÚLK průběžně aktualizovány údaje o pořádaných akcích a proběhla též aktualizace profilu NÚLK na sociální síti Facebook.

Masopustní obchůzky a masky na Hlinecku

Fotodokumentace vesnické masopustní obchůzky v obci Hamry proběhla odborným pracovníkem NÚLK dne 16. 2. 2019.

Jízdy králů na jihovýchodě České republiky

Pro realizaci akčního plánu statku Jízdy králů na jihovýchodě ČR byla dne 18. 8. 2019 provedena fotodokumentace Jízdy králů ze Skoronic během XX. ročníku Slováckého roku v Kyjově.

Putovní výstava o jízdě králů *Na krála, matičko, na krála…* byla v průběhu roku zapůjčena ve dnech 5. 6. – 9. 8. 2019 Expozici času ve Šternberku a ve dnech 14. 8. – 12. 9. 2019 Klubu Leitnerova v Brně. Pro zvýšení životnosti výstavy byly na základě spolupráce s firmou Trifid KP s. r. o. vyrobeny nové obaly pro jednodušší manipulaci s jednotlivými částmi výstavy.

Jednání členů Sboru pro ochranu a uchování jízdy králů na Moravě proběhlo dne 15. 11. 2019. Setkání zástupců NÚLK, jednotlivých jízd králů a zainteresovaných odborných pracovišť (Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, Masarykovo muzeum v Hodoníně) mělo za cíl sumarizovat výsledky práce za rok 2019 a nastínit plány pro rok 2020. Na jednání byl letos přizván zástupce organizátorů jízd králů v regionu Haná, který reflektoval vlastní praxi v organizaci tohoto výročního obyčeje.

Loutkářství na Slovensku a v Česku

Dne 13. 4. 2019 byla realizována videodokumentace statku Loutkářství na Slovensku a v Česku. Předmětem dokumentace byla soutěžní přehlídka loutkových divadel Svitavský dýchánek ve Svitavách se záznamem několika představení amatérských souborů, včetně zachycení rozboru a výsledného hodnocení souborů. Loutkářství jako lidové interpretační umění bylo dále průběžně fotograficky dokumentováno v různých regionech ČR. Jednalo se například o výstavu loutek Loutkářského souboru Podivíni z Podivína.

Sokolnictví (žijící lidská tradice)

V areálu zámeckého parku v Lednici byla dne 17. 8. 2019 provedena videodokumentace letových ukázek dravců společnosti Zayferus. Skupina Zayferus patří mezi nositele statku a podílí se nejen na ochraně dravců a myslivecké činnosti, ale rovněž na propagaci statku formou edukačních aktivit, zejména letových ukázek.

Martin Sítek se zúčastnil mezinárodní konference *5th Heritage Forum of Central Europe: Heritage and Environment* v Krakově v Polsku, která se uskutečnila ve dnech 18. – 20. 9. 2019. Na konferenci vystoupil s příspěvkem na téma Myslivost a sokolnictví jako nehmotné kulturní dědictví. Součástí byla rovněž diskuze s odborníky a návštěvníky konference.

Modrotisk – rezistentní/rezevážní ruční tisk a barvení indigem v Evropě

Koncem roku 2019 byla vydána tištěná publikace *Modrotisk – rezistentní / rezevážní ruční tisk a barvení indigem v Evropě / Blueprint – Resist Block Printing and Indigo Dyeing in Europe.* Publikace obsahuje studii o českém modrotisku, kterou zpracovala odbornice na danou řemeslnou techniku Klára

Binderová – Jurková. Vydání nominační dokumentace tiskem je jedním z dohodnutých záchovných opatření k tomuto prvku. Publikace byla vydávána v česko – anglické jazykové mutaci za účelem propagace fenoménu modrotisku na národní i mezinárodní úrovni, s DVD nosičem s krátkým dokumentárním filmem o modrotisku, který vznikl jako doprovodný prezentační materiál nominačního textu.
Binderová – Jurková, K., Teturová, J.: *Modrotisk – rezistentní/rezevážní ruční tisk a barvení indigem v Evropě / Blueprint – Resist Block Printing and Indigo Dyeing in Europe*. NÚLK: Strážnice 2019, ISBN 978-80-88107-31-6.

Ve fázi přípravy mezinárodních nominací do Reprezentativního seznamu UNESCO jsou v současné době dudáctví, ochotnické divadlo a vorařství.

Dudáctví

Maďarsko jako předkládající stát, zastoupené Maďarskou národní komisí pro UNESCO a Muzeem v Szentendre, v průběhu roku 2019 neuskutečnil žádné společné jednání k přípravě nadnárodní nominace.

Ochotnické divadlo

Koordinaci přípravy dokumentace nadnárodního zápisu na Seznam UNESCO zaštiťuje za Českou republiku NIPOS, jehož zástupci uskutečnili několik jednání s Německými partnery. Výsledkem však nebyla společná nadnárodní nominace, ale samostatná nominace Německé divadelní kultury, předložená v roce 2018. K projednání nominace došlo v prosinci 2019 na jednání Výboru úmluvy v Bogotě (Kolumbie). Nominace byla vyhodnocena jako nedostatečná a bylo doporučeno její přepracování. Jaký bude mít toto rozhodnutí vliv na eventuální společnou nominaci Ochotnického divadla, není známé.

Vorařství

Na společném jednání vorařských spolků z Německa a Rakouska již v roce 2018 přijaly zúčastněné strany usnesení, že budou společně usilovat o zpracování a předložení společné nadnárodní nominace Vorařství na reprezentativní seznam ICH. Dále se společně dohodly, že přípravu společné nominace bude garantovat Vorařský spolek Vltavan, který bude také usilovat o to, aby se Česká republika stala předkládající zemí této nadnárodní nominace. Zástupci Vorařského spolku Vltavan proto kontaktovali zástupce MK a jednali o společném postupu při přípravě nominace. Koordinátorem mezi MK, NÚLK a spolkem Vltavan byla jmenována Vlasta Ondrušová. Spolek se v současné době zaměřuje na shromažďování podkladových materiálů a pořízení dokumentace svých aktivit. Současně byly oficiálně osloveny Německá, Rakouská a Polská národní komise pro UNESCO s žádostí, aby se k této společné nominaci připojily. Na společném jednání všech zainteresovaných zemí v listopadu 2019

padlo rozhodnutí, že nominace se bude připravovat jako nadnárodní a koordinace přípravy se ujme Polská národní komise pro UNESCO.

Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury ČR

Mezi hlavní úkoly NÚLK vyplývající z Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu patří poskytování a zajišťování odborných a expertních služeb a vedení Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury ČR. Při naplňování těchto úkolů spolupracuje NÚLK s řadou odborných institucí a také sítí regionálních pracovišť pro péči o tradiční lidovou kulturu.

V roce 2019 proběhla pravidelná jednání zástupců MK, NÚLK a regionálních pověřených pracovišť pro tradiční lidovou kulturu dne 15. 5. 2019 v Brně a 11. 11. 2019 v Praze. V roce 2019 byly s předkladateli konzultovány a posouzeny 2 předložené nominace do Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury. Obě nominace Tradice krajkářství na Vamberecku a Tradiční hody s právem na Uherskohradišťsku byly projednány na zasedání Národní rady pro tradiční lidovou kulturu dne 18. 11. 2019 v Praze. Po schvalovacím procesu byly zapsány do Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury. Dále proběhly 3 konzultace k záměrům nových nominací pro rok 2020.

V souladu s Metodickým pokynem pro vedení Seznamu nemateriálních statků byly pro ORNK MK ČR vypracovány periodické hodnoticí zprávy ke statkům *Východočeské loutkářství* (Martin Sítek), *Odzemek* (Magdalena Maňáková) a *Velikonoční obchůzky s Jidáši na Bučovicku* (Magdalena Maňáková).

Uskutečnila se i dokumentace vybraných statků ze Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury ČR:

Slovácký verbuňk – regionální kola Soutěže o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku, únor – červen 2019 (Jarmila Teturová).

Jízda králů na jihovýchodě ČR – jízda králů ze Skoronic v Kyjově, 18. 8. 2019 (Martin Sítek).

Odzemek – v rámci 11. ročníku Školy mladých odzemkářů v Rožnově pod Radhoštěm, 5. 7. 2019 (Magdalena Maňáková).

Velikonoční obchůzky s Jidáši na Bučovicku – dne 16. 4. 2019 proběhla dokumentace výstavy a workshopu pro děti *Mozaika tradiční lidové kultury Pardubického kraje* v Regionálním muzeu ve Vysokém Mýtě. Dále bylo dokumentováno vodění Jidáše v terénu v obcích – Vinary (oblékání Jidáše a obchůzka), Stradouň (obchůzka s pálením kostýmu Jidáše), Zámrsk (obnovená obchůzka – oblékání Jidáše a obchůzka) a Vraclav (obchůzka s rozdělením vykoledované výslužky).

Běh o Barchan – terénní výzkum a fotodokumentace v Jemnici, 15. 6. 2019 (Martin Sítek).

Východočeské loutkářství – dokumentace Svitavy, 13. 4. 2019 (Martin Sítek).

I/2 IMPLEMENTACE KONCEPCE ÚČINNĚJŠÍ PÉČE O TRADIČNÍ LIDOVOU KULTURU V ČR

NÚLK je vědeckovýzkumnou institucí a centrálním a metodologickým pracovištěm pro tradiční lidovou kulturu. Odborní pracovníci ústavu se podíleli na naplňování úkolů vyplývajících z dokumentu *Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu ČR v letech 2016–2020,* schváleným Usnesením vlády č. 10 dne 13. ledna 2016.

NÚLK plnil úkoly vyplývající z přijatého dokumentu, především naplňováním některých základních cílů péče o tradiční lidovou kulturu:
- pokračovat v identifikaci a dokumentaci jevů tradiční lidové kultury,
- vést a doplňovat Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury ČR jako nástroje péče o nejvýznamnější jevy tradiční lidové kultury,
- průběžně doplňovat vytvořené funkční elektronické databáze v oblasti tradiční lidové kultury a popularizovat jejich obsah,
- popularizovat srozumitelnou formou výsledky výzkumu, aby byly přístupné odborné a široké veřejnosti a využitelné pro výuku ve školách,
- v zájmu uchování tradiční lidové kultury důsledně prosazovat tradiční lidovou kulturu do rámcových vzdělávacích programů a do ostatních výchovně vzdělávacích forem,
- nadále využívat formy veřejného oceňování v zájmu předávání tradiční lidové kultury,
- prohlubování prezentace tradiční lidové kultury.

Odborní pracovníci NÚLK Martin Šimša, Petra Hrbáčová, Magdalena Maňáková, Jarmila Teturová a Martin Sítek se dne 19. 11. 2019 zúčastnili konference *Kulturní dědictví mezi nositeli a institucionální záštitou*. Setkání odborníků zorganizoval Ústav evropské etnologie na půdě Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. Hlavním tématem „kulatého stolu“ byla institucionalizace ve vztahu k nehmotnému kulturnímu dědictví a tradiční lidové kultuře.

K prezentaci implementace Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v ČR po celý rok přispívají webového portály www.nulk.cz; www.lidovakultura.cz; www.skanzenstraznice.cz, www.festivalstraznice.cz a www.revue.nulk.cz. Všechny uvedené internetové portály byly průběžně aktualizovány a bylo zajištěno jejich propojení se stránkami na sociální síti Facebook. Na web nulk.cz byla vložena anglická jazyková verze vybraných

částí webových stránek (rozcestník, všeobecné informace o instituci, vědecké a vydavatelské činnosti a také vzdělávací programy. Web **nulk.cz** zaznamenal 107 000 zobrazení stránek, na Facebooku se počet sledujících navýšil na 2 312 uživatelů. Na web **lidovakultura.cz** byla umístěna kompletní encyklopedie Lidové tance z Čech, Moravy a Slezska (video i texty z přiložených skript). Databáze folklorních souborů, hudebních těles a sborů byla aktualizována na základě podnětů uživatelů. Návštěvnost webu dosáhla 30 000 uživatelů, na Facebooku 2 185 sledujících. Web **skanzenstraznice.cz** zaznamenal celkem 175 000 zobrazení. Web **festivalstraznice.cz** měl 238 000 zobrazení stránek, na Facebooku se počet sledujících navýšil na 8 106. Na portálu **revue.nulk.cz** byla průběžně zveřejňována vydaná čísla časopisu Národopisná revue v digitální podobě, doplněná o obsah a krátké resumé k hlavním článkům. V roce 2019 započal OCR přepis starších čísel Národopisné revue od roku 1990 (dokončeno po ročník 1994). Proběhla kompletní digitalizace a OCR přepis starších bibliografií.

Interaktivní elektronická databáze pro identifikaci a dokumentaci jevů tradiční lidové kultury (mapa)

V roce 2019 byl zahájen ve spolupráci s firmou VARS vývoj nové webové mapové aplikace pro prezentaci výsledků dotazníkového šetření o tradiční lidové kultuře formou interaktivní mapy za účelem jejich zpřístupnění široké veřejnosti. Cílem mapové aplikace je rychlé, přehledné a snadno ovladatelné zobrazování dat bez zvyšování nároků na technické vybavení koncového uživatele. Byla zpracována první modelová mapa pro testovací provoz.

Zástupcům regionálních pracovišť pověřených péčí o tradiční lidovou kulturu byly průběžně poskytovány konzultace za účelem efektivního využívání Metodiky jako elektronické příručky. Úkol je provázán s projektem *Prezentace výsledků dotazníkových šetření o tradiční lidové kultuře formou interaktivní map*. Z tohoto důvodu byl zpracován plán aktualizace Metodiky využití dotazníkových šetření o tradiční lidové kultuře.

Tady jsme doma - Regionální folklor do škol

Ve školním roce 2018/2019 pokračoval 11. rokem projekt řešitelek Magdaleny Maňákové a Alenky Schauerové. Celkový počet základních a mateřských škol zapojených do projektu je 28, pracuje v něm 65 pedagogů a koordinátorů a během jednoho školního roku se projektu věnuje kolem 1 500 dětí. Pro uvedený školní rok bylo školám zapojeným do projektu předloženo téma řemesla. Byla zpracována 4 čísla (č. 25 – 28) elektronicky vydávaného Zpravodaje. Jednotlivá čísla byla naplněna informacemi ze škol, zprávami o jejich dílčích projektech, aktualitách, ale i odbornými texty (Modrotisk, Řemesla, Umělecká řemesla). Tiskem vyšel Pamětní list pro absolventy projektu z mateřských škol (grafické zpracování Magdalena Říčná, tisk prosinec 2019). V kalendářním roce 2019 proběhlo několik inspekčních návštěv v základních a

mateřských školách zapojených do projektu: Prachatice (6. – 7. 5. 2019), Ostrava-Proskovice (12. 2. 2019), Krmelín (12. 2. 2019), Moravská Nová Ves (5. 12. 2019). O projektu bylo informováno ve vysílání radia Proglas (Folklor do škol! 1. 5. 2019) a v pořadu U nás na TV Noe (23. 4. 2019).

V rámci MFF Strážnice 2019 byl realizován pořad *Tady jsme doma* v režii Alenky Schauerové a za odborné spolupráce Magdaleny Maňákové. Vystoupily v něm děti ze ZŠ a MŠ v Doubravníku, děti ze ZŠ T. G. Masaryka v Krmelíně, děti ze ZŠ a MŠ v Ostopovicích a ze ZŠ v Prachaticích společně s dětským folklorním souborem z Lipova. Projekt byl rovněž zastoupen na výroční výstavě umístěné v areálu MVJVM a v pořadu Folklorní škola, kde se návštěvníci seznámili s problematikou výuky folkloru ve škole po teoretické stránce.

V polovině roku byla vydána publikace *Regionální folklor do školy. Manuál pro učitele II*. Autorkami a šéfredaktorkami se staly Alenka Schauerová a Magdalena Maňáková, autorkami prakticky zaměřených kapitol Ivana Janoušová, Simona Špačková, Raduše Čermáková, Eva Hertlová, Kateřina Holaňová, Růžena Vinciková a Renata Czelisová.

Workshop pro vedoucí dospělých folklorních kolektivů

Dne 9. 6. 2019 se uskutečnil další ročník workshopu pro pedagogy, vedoucí souborů a zájemce o lidovou kulturu *Siločáry duše dítěte*. 27 účastníků absolvovalo tzv. „výpravu do kraja“. Autorem celého projektu, nad nímž převzal NÚLK odbornou gesci, je Vlastimil Ondra. Na rozdíl od předešlých ročníků, kdy se projekt odehrával v uzavřených prostorách a jeho smyslem bylo vzdělávání a rozšiřování obzorů vedoucích dětských souborů v oborech pedagogika, choreografie či pohybová průprava, se tentokrát účastníci vypravili přímo do autentického etnografického regionu – do moravských Kopanic. Po úvodní túře přes Lopenické sedlo na Mikulčin vrch následovala návštěva u paní Jarmily Konečné ve Vyškovci, která hovořila o životě na Kopanicích a seznámila účastníky s tradiční výrobou vázaných rukavic. Na další zastávce v putování po Kopanicích – ve Vápenicích bylo připraveno povídání o kopaničářských krojích, hudbě a tanci; představili se místní heligonkáři, hudecká muzika i taneční pár ze Žítkové. Účastníci workshopu měli možnost se naučit místní píseň a taneční kroky tance hrozenská. Celodenní program byl ukončen krátkou procházkou k domu poslední žítkovské bohyně Irmy Gabrhélové.

Elektronická knihovna

Na webu NÚLK v sekci *zdroje informací* byl zveřejněn přepis publikací:
- Erben, K. J.: Pjsně národnj w Čechách. Praha 1842,
- Václavík, A.: Luhačovské Zálesí. Luhačovice 1930.

Doplněny byly elektronické verze publikací: Tradice a současnost, O krojích v lidovém umění v Československé republice, Bibliografie národopisu na Moravě a ve Slezsku, Český a slovenský lid ve fotografiích národopisců.

Dále byly doplněny naskenované publikace: Besedy s Jožou Uprkou, Musica per salterio a Putovali hudci.

Dokumentace folklorních festivalů a slavností v ČR

Součástí činnosti NÚLK byla v roce 2019 rovněž dokumentace folklorních festivalů a slavností v České republice. Jako pozorovatelé se zaměstnanci NÚLK zúčastnili zahraničního festivalu v Myjavě (SR), vybraných řádných i přidružených festivalů CIOFF či jiných festivalů a národopisných akcí v České republice. Zprávy a dokumentace jsou společně s fotografiemi a videozáznamy uloženy v archivu NÚLK. Dokumentovány byly slavnosti a festivaly: Strážnice, Petrov, Plzeň, Tvrdonice, Krumvíř, Kunovice, Rožnov pod Radhoštěm, Starý Hrozenkov, Velká nad Veličkou, Mikulov, Velké Karlovice, Kyjov, Šumperk, Liptál, Luhačovice, Ostrava. Získávány jsou další dokumentační materiály folklorních festivalů a slavností od videoamatérů a fotoamatérů z dotačních programů MK.

Metodické, expertní, konzultační a informační služby v oblasti tradiční lidové kultury

Průběžně byly poskytovány metodické, expertní, konzultační a informační služby pro zájemce z řad odborné (badatelé, vědečtí pracovníci, studenti etnologie i dalších oborů) a laické veřejnosti (starostové obcí, zástupci médií, členové zájmových spolků, zástupci hudebních, tanečních nebo pěveckých uskupení, zainteresovaní jednotlivci) z území celé ČR i zahraničí.

Konzultační služby většího rozsahu:

- Tereza S., Univerzita Hradec Králové – konzultace dostupnosti studijních materiálů k bakalářské práci *Využití místní kultury a lidových tradic v cestovním ruchu na Valašsku*.
- Tadeáš L., Univerzita Karlova, Praha – poskytnutí informací o digitalizovaných zdrojích informací na web NÚLK k seminární práci.
- p. Peták – poskytnutí kontaktních údajů za účelem získání informací k obchůzkám spojeným se svátkem Tří králů na Valašsku, Hané a ve středních Čechách.
- Lucie Č., NIPOS Praha – konzultace využití informací z kalendária NÚLK.
- Renata T., Vědomice – konzultace masopustních obchůzek v okolí Roudnice nad Labem.
- Martina R., Vamberk – konzultace zpracování nominace krajkářství na Vamberecku a pomoc při vyplňování elektronického formuláře nominace;
- Slovácké muzeum Uherské Hradiště – konzultace nominace tradičních hodů s právem na Uherskohradišťsku do Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury.
- Aleš P. – soupis videozáznamů hanáckých souborů ve videofondu NÚLK, soupis absolventů ŠFT z oblasti Hané.

- Martin V., Dolní Bojanovice – poskytnutí informací o dostupnosti videozáznamů z Národopisných slavností ve Tvrdonicích a ze Soutěže o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku na MFF Strážnice.
- Květa S., Blanka P., Mutěnice – konzultace rekonstrukce původního mutěnsko-hovoranského kroje.
- Věra H., Český rozhlas – konzultace reportáže o kolářích.
- René L., University of Amsterdam (Nizozemí) – konzultace disertační práce a poskytnutí fotografie.
- Regionální kulturní instituce Dolního Rakouska (Rakousko) – zajištění komunikace mezi výrobci modrotiskových forem a tvůrci filmového dokumentu: Mag. Eva Z., Volkskultur Niederösterreich GmbH, Standortleitung Brandlhof, Handwerk und Tracht; Mag. Andreas T., Volkskultur Niederösterreich GmbH, Regionalbetreuung Waldviertel, Milan B., výrobce forem na tištění modrotisku.
- Časopis Doba seniorů Praha – korektura článku o jízdě králů a selekce fotografií k tématu.
- Karolína P., Vysoká škola ekonomická v Praze, fakulta Mezinárodních vztahů oboru Cestovní ruch a regionální rozvoj – konzultace bakalářské práce na téma Nehmotné kulturní dědictví ve vztahu k cestovnímu ruchu - statistiky návštěvnosti festivalu.
- Barbora H., Bučovice – vedení SOČ v tematickém okruhu Folklor a folklorní hnutí současnosti.
- Simona D., ÚEE FF MU Brno – konzultace a vedení bakalářské práce na téma *Současný zájem o folklorismus na příkladu folklorních souborů ze Strážnického Dolňácka*.
- Asociace soukromého zemědělství ČR Praha – dotazník o kulturním dědictví k projektu REWARD.
- Blesk magazín – podklady k článku o proměnách svatebních zvyků na venkově a ve městech.
- Karolína Z., Vysoká škola ekonomická v Praze FPH – vyplnění dotazníku k diplomové práci na téma česko-japonská kulturní výměna.
- Knihovna Kroměřížska Kroměříž – poskytnutí fotografií a konzultace textu o verbuňku jako součásti kulturního dědictví ČR pro potřeby elektronické publikace.
- Miroslava D. – konzultace a vyhledání písně k dětské hře ve zpěvnících.
- Frank D. (Rakousko) – doporučení kurzů moravských lidových tanců s důrazem na verbuňk.
- Muzeum středního Pootaví Strakonice – konzultace dokumentace dudácké tradice, výroby dud.
- Wiebe S., Haarlem (Nizozemí) – vyplnění dotazníku o MFF Strážnice pro potřeby Encyklopedického slovníku mezinárodních pojmů k dudáctví a souvisejících nástrojů, sekce Muzea a festivaly.

- České dědictví UNESCO – poskytnutí fotografií modrotisku na web České dědictví UNESCO.
- Mladá fronta DNES – konzultace článku o Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury ČR a nominaci slováckých hodů s právem na Uherskohradišťsku.
- Tomáš N., Lužice – konzultace poskytnutí starších studijních videozáznamů k verbuňku za účelem vyhledávání tradičních podlužáckých cifer.
- EPIN Klatovy – konzultace záměru zápisu sedlické krajky do Národního seznamu, vysvětlení náležitostí nominačního formuláře a průběžné konzultace během zpracování nominace.
- Aneta B. – konzultace existence notových záznamů ke konkrétní kramářské písni.
- Český rozhlas Brno – žádost o kontakty na tanečníky verbuňku pro pořad Apetýt.
- Anna J., Univerzita Karlova, Praha – konzultace diplomové práce z oboru etnologie: dětský verbuňk a Národní přehlídka dětských verbířů v Kunovicích, doporučení literatury a odborných materiálů.
- Jan Ch., Pedagogická fakulta MU Brno - konzultace o ZŠ v Doubravníku pro bakalářskou práci.
- Ludmila J., Filozofická fakulta MU Brno – konzultace textu o lidové hudbě v obci Suchov – informace o horňáckých kancionálech.
- Vlastimil Č.., Filozofická fakulta MU Brno – doporučení přednášejících na téma *Folklor ve vztahu ke slovesné kultuře na festivalu Šrámkova Sobotka 202*0.
- Josef V., kunsthistorik, restaurátor – doporučení interpretů, nosičů a hudebních vydavatelství zabývajících se tradiční lidovou hudbou (starší hudební motivy) a konzultace literatury k habánské keramice na Moravě.
- Kateřina L., Šardice – výzkum malování ornamentů pískem v Šardicích.
- Český rozhlas Brno – konzultace folklorní relace, výročí folklorních souborů, důvody vzniku folklorních souborů a jejich význam v současnosti.
- Odbor kultury Zlínského kraje – konzultace záměru zápisu *Ruční výroby umělých květin, vonic a vínků* a *Výtvarného navrhování a tkaní tapiserií, koberců a jejich restaurování v Moravské gobelínové manufaktuře* do Národního seznamu.
- Kateřina V., studentka, Brno – konzultace diplomové práce na téma využití tradiční lidové kultury (masopustu) ve výuce 1. stupně základní škol v okolí Olomouce.
- Tereza H., Kunovice – odpověď na dotaz problematiky zobrazování obsahu o jízdě králů v internetovém vyhledávači.

- Celia Pérez C., Madrid (Španělsko) – konzultace článku o česko-slovenských kulturních vztazích a o vánočních tradicích na našem území, zejména o úloze Sv. Mikuláše.
- Asociace vodní turistiky a sportu, Týnec nad Sázavou – konzultace náležitostí a záměru zápisu vodní turistiky do Seznamu nemateriálních statků TLK ČR.
- Křepická chasa, Křepice – konzultace k rekonstrukci původního zaniklého křepického kroje.
- Pavel G., Hrubá Vrbka – konzultace výročních obyčejů.
- Barbora T., Litomyšl – konzultace rodinných svatebních obyčejů - čepení nevěsty.
- Veronika H. (Rakousko) – konzultace literatury ke krojovým opaskům a kontakty na řemeslníky.
- Petra C., Brno – konzultace a odkaz na literaturu k tématu drobných sakrálních staveb na Pelhřimovsku.

Odborní pracovníci podle zaměření vykonávali práce v různých vědeckých a redakčních radách, programových radách festivalů, nákupních komisích, hodnotících komisích, např. v České komisi pro UNESCO, Národní radě pro tradiční lidovou kulturu, grantových komisích MK, Jihomoravském a Zlínském kraji v komisích pro tradiční řemesla.

II. VÝZKUMNÁ ČINNOST

Výzkumná činnost v roce 2019 vycházela zejména z dlouhodobé koncepce rozvoje výzkumné organizace na léta 2019–2023 schválené zřizovatelem rozhodnutím MK č. j. MK 7462382018 OVV ze dne 10. 12. 2018 o poskytnutí institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace na léta 2019–2023 na základě „Dlouhodobé koncepce rozvoje výzkumné organizace Národního ústavu lidové kultury na léta 2019–2023“ ve smyslu ustanovení § 4 odst. 2, písm. a), bod 1. zákona č. 130/2002 Sb**.** Oblast *„Etnologie – Výzkum vybraných jevů kulturního dědictví v oblasti tradiční lidové kultury České republiky“* obor č. 50404 byla v r. 2019 zachována. Cílem nové koncepce je rozvíjet základní a aplikovaný výzkum vybraných jevů kulturního dědictví v oblasti tradiční lidové kultury a přispět k jeho poznání, dokumentaci, ochraně a prezentaci široké veřejnosti. Ve výzkumných tématech jsou rovnoměrně zastoupeny oblasti hmotného (lidový oděv, hliněné stavitelství, hudební nástroje) i nehmotného kulturního dědictví (lidová hudba, zpěv a tanec, způsoby odívání, lingvistika). Konkrétní témata jsou volena s ohledem na potřeby a zadání výzkumné organizace, která jsou vhodně propojována s profesním směřováním vedoucích výzkumných týmů a svým zaměřením rovněž korespondují se strategickými dokumenty ČR – Státní kulturní politikou na léta 2015–2020 a Koncepcí výzkumu MK 2016–2022.

V roce 2019 se NÚLK podílel nad rámec již realizovaného projektu Výzkum Národní a kulturní identity (NAKI II.) – *Lidové písně a tance českých zemí – digitální systém pro zpřístupnění a záchranu*, DG18P02OVV053 a projektu GA ČR č. 18-27465S *Městský a venkovský oděv střední Evropy v raném novověku, na základě studia cechovních knih krejčovských střihů* na vypracování dvou výzkumných záměrů v rámci projektu NAKI II. a TAČR, program Éta. V programu NAKI II. se jednalo o společný projekt v rámci konsorcia NÚLK a VUT, Fakulta architektury, který nese název *Unikátní hliněné stavby a technologie používající kusové stavivo a způsoby jejich záchrany*. V rámci TAČR, program Éta se jednalo o projekt *Využití map stabilního katastru v ochranářské a památkářské praxi.* Projekt byl zpracován ve spolupráci s partnery – Etnologický ústav AVČR, v. v. i., Botanický ústav AVČR, v. v. i., Mendelova univerzita, Ostravská univerzita, ČSOP SALAMANDR, ZO ČSOP Bílé Karpaty, Arnika – Centrum pro podporu občanů.

II/1 DLOUHODOBÝ KONCEPČNÍ ROZVOJ VÝZKUMNÉ ORGANIZACE

V souladu s Rozhodnutím MK č. j. MK 7462382018 OVV ze dne 10. 12. 2018 o poskytnutí institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace (dále DKRVO) na léta 2019–2023 na základě „Dlouhodobé koncepce rozvoje výzkumné organizace Národního ústavu lidové kultury na léta 2019–2023“, byly naplňovány jednotlivé dílčí cíle.

Výzkumnými cíli v období 2019–2023 jsou aktivity:
A) Výzkum tradičních postupů lidového odívání v českých zemích od konce 19. století do 2. poloviny 20. století na základě rozboru sbírkových kompletů, ikonografických pramenů s využitím řízených rozhovorů s respondenty.
B) Výzkum a experimentální rekonstrukce dětských dechových hudebních nástrojů v českých zemích v průběhu 19. a 20. století a postupů jejich stavby na základě rozboru sbírkových předmětů z fondů českých muzeí s využitím zkušeností získaných při experimentální rekonstrukci těchto nástrojů.
C) Výzkum lidového oděvu od konce 19. století do 2. poloviny 20. století a textilních materiálů užívaných při jeho výrobě na základě rozboru sbírkových předmětů z fondů NÚLK a jejich konfrontace s materiály z výrobních center ve střední Evropě.
D) Výzkum a experimentální ověření stavebních technologií tradičních hliněných staveb ve střední Evropě od druhé poloviny 18. století do konce první poloviny 20. století jako prostředku k zachování památek tohoto typu architektury a zároveň zhodnocení jeho edukačního potenciálu.

První rok Dlouhodobé koncepce rozvoje výzkumné organizace se obsahově podařilo téměř naplnit, odsunutí dvou výsledků do dalšího období nastalo z objektivních důvodů. Na řešení cílů získal NÚLK pro rok 2019 institucionální podporu ve výši 2 334 000 Kč. V čerpání plánovaných institucionálních prostředků došlo k drobným změnám. Jednalo se o přesun částky 80 000 Kč z účtu 511 Opravy a udržování na účet 518 Ostatní služby. Částka byla plánována na restaurování textilních sbírkových předmětů z dílčího cíle C. Vzhledem k vytíženosti restaurátorských dílen, však nebylo možné do konce roku 2019 tyto práce zrealizovat. Částka byla převedena na služby dílčího cíle A. na uhrazení práce profesionálního filmařského týmu pro realizaci dokumentace tradičních postupů lidového odívání. Původně byl plánovaný jeden natáčecí den pro filmovou dokumentaci přípravy vybraných krojových součástek k oblékání (spodní sukně, rukávce), navýšení rozpočtu umožnilo zachytit další součásti (košile, šátek). V dílčím cíli D došlo k drobným přesunům u ostatních osobních nákladů z důvodu zvýšeného rozsahu zpracovávaných podkladů pro analýzy a z důvodu technologické přípravy materiálu, která si vyžádala větší pracovní zapojení v kratším časovém úseku.

Dílčí cíl A: Výzkum tradičních postupů lidového odívání v českých zemích od konce 19. století do 2. poloviny 20. století na základě rozboru sbírkových kompletů, ikonografických pramenů s využitím řízených rozhovorů s respondenty v terénu

Řešitelé: Petra Hrbáčová, Romana Krejčová, Markéta Lukešová

Víceletá aktivita Výzkum tradičních postupů lidového odívání v českých zemích od konce 19. století do 2. poloviny 20. století na základě rozboru sbírkových kompletů, ikonografických pramenů s využitím řízených rozhovorů s respondenty si klade za cíl odborný popis, rozbor a zhodnocení postupů lidového odívání. Přitom je věnována pozornost především na zachycení vývoje a případné transformace různých druhů lidového oděvu a oděvních celků v konkrétních regionech v časovém horizontu od konce 19. století do 2. poloviny 20. století. Podstatné je sledovat nejen proměnu jednotlivých oděvních součástí, jejich střihů a materiálů, ze kterých jsou vyrobeny, ale také proměnu jejich způsobů úpravy, oblékání, vzájemného kombinování a funkce. V roce 2019 byla ustanovena redakční rada projektu, která se skládá z odborníků v oboru etnologie se zaměřením na lidový oděv, reprezentující různé oblasti Moravy a Čech. Cílem redakční rady je stanovení zásad pro výzkum a dokumentaci tak, aby jednotlivé části projektu zaměřené na vybrané regiony měly i při přes různá lokální specifika a odlišnosti jednotný koncept. Dále redakční rada konzultuje a hodnotí dílčí výstupy projektu, zejména filmovou dokumentaci. Terénní výzkum zaměřený na úpravu oděvních součástí ženského a mužského tradičního oděvu proběhl v obci Vacenovice. Cílem výzkumu bylo zjištění tradičních technologických postupů při praní, škrobení a žehlení a to včetně receptur na výrobu škrobu. Dále pak způsoby oblékání lidového oděvu, oděvní varianty jihokyjovského kroje a jeho proměny v 2. polovině 20. stol. (zavádění nových materiálů, kombinace jednotlivých součástí, délka sukní, způsoby úpravy atd.). Výsledkem výzkumu byl scénář, který sloužil jako podklad pro realizaci filmového dokumentu, zachycujícího toto téma. Videodokumentace probíhala ve dnech 12. a 13. 8. 2019 ve Vracově. Zachycen byl postup přípravy bramborového a pšeničného škrobu, škrobení spodních sukní v obou typech škrobu, žehlení spodních sukní, zástěry k ženskému kroji a mužské košile. Dále byl zaznamenán postup při specifické úpravě naškrobených spodních sukní, tzv. kulmování. S demonstrátorkou byl natočen zvukový záznam, obsahující komentář k předváděné činnosti. Celá akce byla zdokumentována fotograficky a snímky byly uloženy v archivu NÚLK.

Pro rok 2019 byl stanoven kontrolovatelný cíl: sestavit odbornou bibliografii etnologických příspěvků s tematikou lidového oděvu na Kyjovsku a Valašsku. Tematická bibliografie lidového oděvu na Kyjovsku a Valašsku je sestavena z publikací, zabývajících se problematikou lidového oděvu, jeho úpravou a údržbou, oděvními doplňky a obuví. Okrajově jsou v ní zahrnuty i příspěvky, zaměřené na textilní výrobu. Do bibliografie jsou zařazeny především odborné publikace a studie, ale také populárně naučné články, vlastivědná literatura,

zprávy a edičně zpracovaný ikonografický materiál. Výchozím materiálem pro zpracování bibliografie byly především výběrové bibliografie Národopis na Moravě a ve Slezsku, Bibliografie okresu Vsetín, Bibliografie okresu Hodonín a katalogy odborných knihoven.

Dílčí cíl B: Výzkum a experimentální rekonstrukce dětských dechových hudebních nástrojů v českých zemích v průběhu 19. a 20. století a postupů jejich stavby na základě rozboru sbírkových předmětů z fondů českých muzeí s využitím zkušeností získaných při experimentální rekonstrukci těchto nástrojů

Řešitel: Jiří Höhn

Řešení dílčího cíle nebylo v roce 2019 plánováno, výzkum bude zahájen až v roce 2020.

Dílčí cíl C: Výzkum lidového oděvu od konce 19. století do 2. poloviny 20. století a textilních materiálů užívaných při jeho výrobě na základě rozboru sbírkových předmětů z fondů NÚLK a jejich konfrontace s materiály z výrobních center ve střední Evropě.

Řešitelé: Lucie Svobodová (Baňařová), Martina Antošová

V roce 2019 byl cíl zaměřen na zpřístupnění vybraných skupin z fondu lidového oděvu, konkrétně ženských sukní. Jedná se o etnologické posouzení oděvních součástek, doplnění fotodokumentace, zásah konzervátorů a restaurátorů, popis sbírkových předmětů, zápis získaných informací do karty sbírkového předmětu v prostředí Bach Systems a umístění údajů na web virtuální badatelny. Cílem je zpřístupnění sbírkového fondu Národního ústavu lidové kultury a vytvoření ucelené informační báze, v níž budou publikovány poznatky získané identifikací předmětu a srovnávacím výzkumem. Výzkumná aktivita zahrnuje identifikaci sbírkových předmětů na základě Systematiky třídění oděvních součástek, zapracování získaných informací do karty sbírkového předmětu v prostředí Bach Systems, fotodokumentaci vybraných sbírkových předmětů ze sbírkového fondu a zavedení fotodokumentace do karty sbírkového předmětu. Následujícím krokem je definice polí karty sbírkového předmětu, které budou sdíleny v prostředí webové aplikace Virtuální badatelna sbírkových fondů NÚLK a export dat. Jedná se o modelový příklad způsobu šíření poznatků získaných dlouhodobým výzkumem široké veřejnosti prostřednictvím internetového prostředí.

Dílčím cílem je provést i základní výzkum ve vybraných skupinách sbírkových předmětů podsbírky Oděv, provést etnologickou charakteristiku, popis a fotodokumentaci předmětů z jednotlivých fondů a dále zmapovat jednotlivá výrobní centra tištěných textilií ve střední Evropě. Na základě dochovaných sbírkových předmětů a dostupné literatury je cílem zdokumentovat

postupy výroby, produkci a obchodní strategii dílen a firem zabývajících se výrobou látek, které se uplatnily v tradičním lidovém oděvu v Čechách a na Moravě. V letech 2019 a 2020 je výzkum v rámci aktivity zaměřen rovněž na výrobu tištěných tureckých šátků a barvení tureckou červení jako fenoménu 19. století ovlivňujícího podobu českého a moravského lidového oděvu. V průběhu roku 2019 se uskutečnily služební cesty do oblastí s bohatou historií textilní výroby a dochovanými sbírkovými předměty vážícími se k danému tématu (Švýcarsko, kanton Glarus – Textilmuseum a Textilbibliothek v St. Gallen, Museum des Landes Glarus v Näfels, Wirtschaftsarchiv ve Schwanden; Rakousko – Volkskundemuseum a Museum für angewandte Kunst ve Vídni; severní Čechy – Státní okresní archiv a Severočeské muzeum v Liberci, Státní okresní archiv a Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě, Městské muzeum ve Dvoře Králové). V rámci cest byla zdokumentována historie dílen, jejich produkce, technické postupy výroby a technologické vybavení. Dále historické a plošné rozšíření jednotlivých typů šátků a jejich tisků. Řešitelka oproti původnímu plánu (Švýcarsko, Glarus; Německo, Krefeld) pozměnila část své služební cesty. Důvodem byla absence adekvátních pramenů ke zkoumanému tématu v Textilmuseum v Krefeld. Náhradní cíle cesty byly zvoleny na doporučení odborných pracovníků již navštívených muzeí, na základě obsahu i množství sbírkových předmětů a archiválií k danému tématu ve zvolených institucích. S řešitelkou a ředitelkou musea v Näfels byl pro švýcarský tisk o projektu a celém tématu bádání uskutečněn rozhovor viz https://reader.somedia.ch/epaper/pdf/blaettern.php?publication=gami&date=2019-11-13

Pro rok 2019 byl stanoven kontrolovatelný cíl: Etnologicky charakterizovat a fotograficky zdokumentovat sbírkové předměty z podsbírky Oděv: fond ženské sukně (cca 310 ks). Celkově bylo podle plánu vytvořeno 2 000 dokumentačních fotografií sbírkových předmětů NÚLK. Na webu virtuální badatelny bylo zveřejněno 310 ks sbírkových předmětů z fondu Oděv, podsbírka sukně, přístupných na adrese http://badatelna.nulk.cz/.

Baňařová/Svobodová, L.: Odborný článek na téma výroba tištěných textilií ve střední Evropě v rámci dílčího cíle „C“ byl na základě doporučení interní oponentury rozšířen, doplněn a bude uplatněn až v roce 2020.

Dílčí cíl D: Výzkum a experimentální ověření stavebních technologií tradičních hliněných staveb ve střední Evropě od druhé poloviny 18. století do konce první poloviny 20. století jako prostředku k zachování památek tohoto typu architektury a zároveň zhodnocení jeho edukačního potenciálu

Řešitelé: Martin Novotný, Dalibor Všianský

V roce 2019 byla první etapa výzkumu věnována problematice hliněných podlah u tradičních staveb. V MVJVM bylo experimentálně zbudováno a kompletně zdokumentováno 20 m^2 hliněné podlahy. V rámci aplikovaného

výzkumu a experimentálních prací bylo postupně ověřováno 10 vzorků hliněných podlah, které se lišily jednak poměrem základních příměsí, jednak vlhkostí, při které byly aplikovány. Výsledkem je sestavení podrobného návodu na kompletní konstrukci hliněné podlahy, včetně přípravy základního materiálu, postupů aplikace i pravidelné údržby. Experimentálně zbudovaná hliněná podlaha byla srovnána se třemi objekty in situ, které měly zachovány původní hliněné podlahy. Všechny podlahy byly podrobeny zkouškám posouzení fyzikálně-mechanických vlastností. Výsledkem bylo vytvoření certifikované metodiky *Konstrukce hliněné podlahy*. Metodika podává pracovní návod na výrobu a provedení hliněné podlahy (mazaniny) u staveb venkovské provenience, jejichž kopie jsou budovány v muzeích v přírodě. Pracovní postup je určen pro aplikaci dvouvrstvé hliněné podlahy opatřené finální pochůznou vrstvou, která je předmětem pravidelné údržby. Zároveň se jedná o vytvoření pracovního návodu na výrobu a aplikaci této finální vrstvy. Jedná se o výrobu a aplikaci podlahy na rostlý terén v přízemní části stavby. Modifikovaný postup lze uplatnit i v půdním prostoru. Metodika je určena zejména pro potřeby Národního ústavu lidové kultury, při budování kopií historických staveb, údržby a oprav stávajících objektů v Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy. Dále může být využita i dalšími muzei v přírodě, která mají za cíl uchování kulturního dědictví. Certifikovaná metodika byla vydána pod č. CM – 19 – 021 dne 28. 11. 2019 certifikačním orgánem Výzkumný ústav pozemních staveb – Certifikační společnost, s. r. o. Kromě konstrukce hliněné podlahy byly v MVJVM experimentálně zbudovány tři varianty hliněného mlatu, tedy pracovní plochy stodoly. U těchto vzorků byly rovněž prováděny fyzikálně-mechanické analýzy. Jedná se tedy o první část certifikace metodiky (Konstrukce hliněného mlatu), jež je plánována jako uplatněný výsledek na rok 2020.

Aktivita se rovněž zaměřuje na analýzu pigmentů interiérových a exteriérových omítek lidových staveb. Terénní a analytická část je zacílena především na úvalové oblasti Moravy, na oblast s výskytem tzv. panonského typu domu. V některých oblastech s nedostatkem vápna se k líčení obytných staveb používaly místní druhy hlín (spraše, dále pravděpodobně kaolinický jíl, který byl používán v lidové i sakrální architektuře západních Čech aj.). Vzhledem k nedostatku tohoto materiálu v oblasti jihovýchodní Moravy („bílé hlíny“) je velmi zajímavé jeho použití v oblasti Luhačovického Zálesí. Přínosem bude identifikace zdroje na základě srovnání fyzikálně-chemických vlastností těchto omítek s vlastnostmi jílů odebranými v terénu. Rovněž pigmenty omítek jsou v této oblasti výjimečné (např. v obci Zlámanec), a to především barevnou pestrostí. Jedná se především o odstíny modré, červené, žluté a zelené. Terénním odběrům předcházely rešerše odborné literatury a archivních pramenů týkajících se historické těžby nerudních surovin v dané oblasti. V rámci aktivity byl proveden terénní výzkum hliněných staveb a jejich dokumentace, analýza pigmentů interiérových a exteriérových omítek lidových staveb a rešerše

pramenů a literatury k dané problematice. V roce 2019 byl proveden výzkum pigmentů lidových staveb v oblasti Luhačovického Zálesí.

V průběhu roku 2019 byla realizována zahraniční studijní výzkumná cesta do Íránu určená k plnění plánované výzkumné aktivity (Technická univerzita Vídeň - Stavební konstrukce a vývoj, Pracovní skupina pro trvale udržitelné stavitelství). Cílem cesty byl výzkum, dokumentace hliněných staveb a účast na mezinárodním symposiu a workshopech řešících tradiční konstrukční postupy v souvislosti s revitalizací tohoto typu architektury. Na univerzitě v městě Jazd se konala odborná exkurze a dokumentace tradičních hliněných staveb, mezinárodní workshop věnovaný problematice výroby stavebních prvků z nepálené hlíny, prezentace výstupů výzkumu v oblasti revitalizace památek tradiční hliněné architektury, účast na druhém ročníku symposia věnovaného hliněnému stavitelství (The Second Symphosium of Adobe Sculpture). Druhá odborná a praktická část exkurze probíhala v lokalitě Esfahak a jednalo se o dokumentaci tradičních staveb a mezinárodní workshop věnovaný hliněnému stavitelství a revitalizaci tohoto typu architektury (Výzkumné centrum hliněných staveb Esfahak). V rámci badatelské činnosti se dále uskutečnila služební cesta do Vídně, do tamní Rakouské národní knihovny, kde byla studována literatura k hliněnému stavitelství. V rámci projektu DKRVO bylo realizováno několik tuzemských cest zaměřených na výzkum a dokumentaci hliněných staveb. Jednalo se o studium ve Státním okresním archivu v Olomouci a Moravské zemské knihovně a o terénní výzkum (Vlčnov, Velká nad Veličkou, Hrubá Vrbka, Hlinsko, Týn nad Bečvou) věnovaný dokumentaci hliněných staveb. Mimo plánovaný rámec se v rámci výzkumné činnosti uskutečnila služební cesta do Rožnova p. R., kde byly experimentálně ověřovány hliněné podlahy.

Dne 12. června 2019 pořádal NÚLK workshop *Použití hlíny v tradičním hliněném stavitelství*, kterého se zúčastnilo 11 studentů VUT Brno, Fakulty stavební (uzavřena smlouva o spolupráci). Účastníci workshopu si mohli prakticky vyzkoušet pracovní úkony, které se váží k tradičnímu hliněnému stavitelství. Jednalo se o přípravu hliněné masy používané k výrobě hliněných podlah a omítek a o jejich údržbu. Součástí workshopu byla veřejná prezentace autora, která účastníky seznámila s původními specifickými výsledky aplikovaného výzkumu. Zároveň se jednalo o teoretický úvod do dané problematiky.

Pro rok 2019 byl stanoven kontrolovatelný cíl: Experimentálně zbudovat a kompletně zdokumentovat 20 m^2 hliněné podlahy. Sestavit podrobný návod na výrobu hliněné podlahy. V Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy bylo experimentálně zbudováno a kompletně zdokumentováno 20 m^2 hliněné podlahy.

Novotný, M.: Odborný článek na téma tradiční hliněná architektura v Íránu a způsoby její revitalizace v rámci dílčího cíle „D“ byl vzhledem k tematickému zaměření a na základě dohody s redaktorem časopisu Český lid přesunutý na rok 2020.

Výsledky DKRVO v roce 2019

NmetC - Novotný, M.: *Konstrukce hliněné podlahy*
http://www.nulk.cz/wp-content/uploads/2019/12/NULK-01-19_metodika.pdf

Nmap - Šimša, M.: *Účesy, čepce, vínky a pleny v Čechách*.
Výsledek se váže k výzkumnému cíli „Tradiční postupy lidového odívání“ v rámci DKRVO r. 2018 (Rozhodnutí MK č.j. 73586/2018 OVV), výsledek byl schválen č. j. MK 70161/2019 OVV dne 22. 10. 2019.
http://lidovyodev.cz/odevy2/?mapa=zenske_ucesy_cechy

D - Novotný M., Všianský, D.: *Regional variations of traditional folk houses plaster pigments in South East and Central Moravia, Czech Republic.*
17th International Conference Silicate Binders, ICBM 2018; Brno; Czech Republic; 6 December 2018 through 6 December 2018, Solid State Phenomena, 296 SSP, 2019, s. 85-90. (název česky: Regionální rozdíly v pigmentech omítek tradičních lidových staveb na jihovýchodní a střední Moravě).
Výsledek byl vytvořen v souladu s Rozhodnutím MK č.j. 73586/2018 OVV v rámci podpory DKRVO pro rok 2018, sborník byl vydán v elektronické podobě v roce 2019. Barevnosti lidových staveb, jejím proměnám v čase a druhům používaných pigmentů dosud nebyla v zájmové oblasti věnována dostatečná pozornost. Článek je výsledkem mezioborového studia etnologie a geologie. Je založen na komparaci dostupného materiálu etnografické provenience, jehož základem je zevrubný rozbor publikovaného písemného materiálu a rozsáhlá rešerše literatury řešící barevnost tradičních staveb. Nezbytnou součástí byl terénní výzkum zaměřený na odběr vzorků použitých omítek. Článek prezentuje výsledky studia dvaceti čtyř interiérových a exteriérových barevných omítek odebraných ze šesti objektů na lokalitách dvou moravských etnografických oblastí. Základními metodami materiálových analýz byly optická polarizační mikroskopie, prášková rtg-difraktometrie a Ramanova spektroskopie. Výsledky ukazují, že všechny studované modré omítky jsou barveny ultramarínem, tmavě červené odstíny železitými pigmenty průmyslového původu (tzv. železité odprašky) a žluté okrem. Sytě zelená barva vznikla vlivem aplikace syntetického pigmentu organického původu, zatímco světlejší zelené odstíny byly vytvořeny tzv. zemí zelenou, přírodním glaukonitickým jílem, respektive zelenou hlinkou. Na základě analyzovaného souboru vzorků nebyly zjištěny kvalitativní rozdíly ve složení pigmentů lidových staveb jihovýchodní a střední Moravy. Pro vyvození obecného závěru by však bylo nutné prostudovat výrazně větší množství materiálu. V obou oblastech byly používány nejen vápenné, ale i sádrové omítky nebo omítky tvořené kombinací těchto materiálů v různých poměrech. https://www.scientific.net/SSP.296.85

II/2 VÝZKUM V HLAVNÍ ČINNOSTI

Medailony pamětníků tradiční lidové kultury na Slovácku

Cílem úkolu Lucie Svobodové je výzkum a dokumentace každodenního života obyvatelstva na Slovácku v druhé třetině 20. století. Výzkum probíhá prostřednictvím rozhovorů, které jsou vedeny na základě připravených témat a otázek zaměřených jak na běžné součásti každodenního života (strava, bydlení, odívání), tak i významné historické události a procesy (druhá světová válka, kolektivizace) ovlivňující život venkovského obyvatelstva. Rozhovory jsou natáčeny jako videodokument se zachycením podoby respondenta, dialektu a způsobu jeho komunikace. V roce 2019 proběhl výzkum u dvou respondentů z lokalit Velká nad Veličkou a Javorník.

Česko-anglický slovník pojmů specifických pro českou etnologii

V průběhu roku proběhla příprava a částečný převod dosud realizovaných výstupů z dlouhodobého projektu Česko-anglický slovník pojmů specifických pro českou etnologii, který externě řeší Eva Kuminková, pod technickou správou NÚLK. Cílem projektu je vytvořit ucelený soubor hesel k nemateriální kultuře. V roce 2019 nebyly zpracovány další tematické okruhy.

Masopustní obchůzky na jižní Moravě

Dvouletý výzkumný úkol obnovených masopustních obchůzek na jižní Moravě, který zpracovával Martin Sítek, byl v roce 2019 dokončen. Cílem výzkumu bylo zmapovat některé obnovené masopustní obchůzky s důrazem na úlohu organizátorů v dané lokalitě a jejich motivaci vedoucí k uspořádání obchůzky včetně motivace ostatních participantů. Součástí terénního výzkumu jsou popisy současné podoby vybraných masopustních obchůzek doplněné fotografickými materiály. Výsledky výzkumného úkolu byly sumarizovány a zpracovány ve studii, která bude zveřejněna v časopise Národopisná revue v roce 2020.

Vliv Soutěže o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku na jeho existenci, podobu regionálních stylů a teritoriální rozšíření

Víceletý projekt řešitelky Jarmily Teturové je zaměřený na výzkum vlivu pódiového způsobu prezentace verbuňku v rámci Soutěže o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňk na jeho současnou přirozenou existenci, podobu regionálních stylů a teritoriální rozšíření. V roce 2019 byl terénní výzkum dokončen v etnografickém subregionu Kyjovsko a pokračoval v subregionu Hanácké Slovácko. Vznikl soupis regionálních folklorních souborů prezentujících verbuňk a došlo k vytipování tanečníků různých věkových kategorií, kteří se tanci věnují během běžných tanečních příležitostí. Na výzkumu se podílel člen Sboru lektorů a znalců Miroslav Vymazal. Ve

spolupráci s Petrem Mahdalem byl pořízen videozáznam výpovědi významné lokální osobnosti a pamětníka vývoje verbuňku na Kyjovsku.

Vývoj a úloha folklorního hnutí v současnosti

První etapa víceletého výzkumu folklorního hnutí se orientuje na organizaci folklorních festivalů na Slovácku, primárně na Mezinárodní folklorní festival Strážnice (Strážnické slavnosti) a Slovácký rok v Kyjově. V první fázi výzkumu byla pozornost zaměřena na studium odborné literatury a festivalových sborníků. Dále byly pořízeny rozhovory se dvěma pamětníky a významnými osobnostmi Jiřím Petrů st. a Václavem Horákem. Řešitelkou projektu je Markéta Lukešová.

Pozice dětí ve výročních obyčejích 20. a 21. století

Cílem víceletého výzkumného úkolu Magdaleny Maňákové je mapování problematiky pozice dětí ve výročních obyčejích ve 20. a 21. století. Výzkum je postaven na otázce, zda se spolu se změnami společnosti proměnila také pozice dětí ve výročních obyčejích. V roce 2019 byla vymezena oblast výzkumu, vyhotoven soupis a rozbor videozáznamů dětských vystoupení, proběhly přípravné práce pro výzkum dětského folkloru a výročních obyčejů, bylo zachyceno stavění máje v Louce, mikulášské obchůzky ve Velké nad Veličkou, Louce a Lipově, obchůzky lucek v Hrubé Vrbce aj. Proběhly rozhovory s významnými pamětníky (učitelkami a bývalými vedoucími dětských folklorních kroužků).

Elektronická databáze a aplikace lidových tanců

Projekt Jarmily Teturové a Vítězslava Jaroše elektronická databáze a aplikace lidových tanců byl v roce 2019 dokončen. Kompletní desetidílná videoencyklopedie Lidové tance z Čech, Moravy a Slezska je umístěna na portál lidovakultura.cz a zpřístupněna veřejnosti.

Krajina pro inspiraci

NÚLK se zapojil do mezinárodního projektu *Krajina pro inspiraci*, na který poskytlo finanční prostředky Sdružení pro ochranu přírody *Machaon International*. Projekt si klade za cíl vytvořit mezinárodní síť oblastí inspirace, tj. místa s uměleckým prostředím v atraktivních, přírodních a autentických evropských krajinách a vytvářet podmínky pro pohyb umělců a odborníků ve venkovských oblastech. Projekt byl zahájen v roce 2017 a ukončen v červnu roku 2019.

II/3 VÝZKUM A VÝVOJ - NAKI II.

Lidové písně a tance českých zemí – digitální systém pro zpřístupnění a záchranu

Řešitel příjemce a garant projektu: Jiří Höhn

V letech 2018–2022 se NÚLK podílí společně s Etnologickým ústavem AV ČR jako spoluřešitel na naplňování cílů projektu DG18P02OVV053 *Lidové písně a tance českých zemí – digitální systém pro zpřístupnění a záchranu*. Hlavním cílem projektu je vytvoření efektivního nástroje pro zveřejnění písňového a tanečního folkloru jako důležité součásti kulturního dědictví a národní kulturní identity. Jeho smyslem je zpřístupnit veřejnosti materiál, jehož potenciál zůstává do značné míry nevyužitý, protože většina terénních záznamů (rukopisných či zvukových) nebyla nikdy zveřejněna nebo je přístup k nim z různých důvodů problematický. Cílem projektu je umožnit co nejširšímu okruhu zájemců získat podrobné a přitom srozumitelnou formou podané informace o lidové písni, hudbě a tanci českých zemí, a zároveň přispět k jejich záchraně prostřednictvím aplikace postavené na nejmodernějších poznatcích ze sféry záchrany a uchování datových nosičů.

Ve druhém roce realizace projektu práce pokračovaly na další etapě postupné digitalizace tištěných písňových sbírek pro potřeby mapových aplikací a vytvoření databáze písňového repertoáru. V roce 2019 bylo digitalizováno 105 písňových sbírek. U zpracovaných sbírek byly vytvořeny skeny v rozlišení 300 dpi (soubor tif) na knižním skeneru. Metadata k jednotlivým písním jsou zpracována do excelové tabulky, která umožňuje budoucí převod do digitální databáze. Zároveň došlo i k přepisu textů písní, což již nyní umožňuje vyhledávání v textových incipitech. Účelem digitalizace vybraných českých a moravských písňových sbírek je potřeba vytvořit reprezentativní vzorek písní pro realizaci připravované digitální databáze. Souběžně probíhala realizace 6. etapy vytvoření specializovaných map. Webová mapová aplikace byla v roce 2019 dokončena, v průběhu roku došlo k posunutí termínu dokončení díla až na konec listopadu 2019, proto bude výstup uplatněn až v následném hodnotícím období. Pořízené záznamy jsou uloženy v úložišti NÚLK a archivovány v digitální páskové knihovně. Souběžně probíhá také nastavování jednotlivých standardů pro vlastní digitalizaci a jejich zpracování pro potřeby metodiky správy sbírek písňového repertoáru.

II/4 PROJEKT GA ČR

Městský a venkovský oděv střední Evropy v raném novověku, na základě studia cechovních knih krejčovských střihů

Řešitelé: Martin Šimša a Josef Svoboda.

V roce 2019 pokračovala realizace výzkumného projektu č. 18-27465S Městský a venkovský oděv střední Evropy v raném novověku, na základě studia cechovních knih krejčovských střihů z podpory financované Grantovou agenturou ČR. Řešitelem a garantem projektu je Martin Šimša a spoluřešitelem Josef Svoboda. Realizace projektu je plánována na období 2018–2020 v celkové částce 2 140 000 Kč. Cílem projektu je komplexní výzkum středoevropského oděvu v raném novověku, zaměřeného na výzkum výrobních center – cechovních krejčovských dílen. Výstupem bude veřejně přístupná databáze pramenů, odborné studie a monografie s anglickou verzí v elektronické podobě. V průběhu roku 2019 bylo v rámci výzkumu podniknuto celkem 28 návštěv v archivech ve středních, severních a východních Čechách. Celkem bylo prozkoumáno 110 fondů krejčovských cechů. Formou mikrosondy byly dále prozkoumány fondy zahraničních muzeí, v nichž se nacházejí knihy střihů. Především to bylo Uměleckoprůmyslové muzeum /Iparművészeti Múzeum/, Budapešť (Maďarsko) a dále Muzeum umění a historie římské Flóris /Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum/, Györ (Maďarsko). Výzkum zdokumentoval několik desítek cechovních artikulů a také několik knih krejčovských střihů z Broumova (1636), České Lípy (1795), slovenského Sabinova (1642 a 1720), Košic (1717), Trnavy (1636 a 1708) a maďarského Györu (počátek 18. století a 1744). Zmíněné krejčovské knihy střihů jsou důležitým pramenem k poznání oděvních tradic Slovenska a Maďarska, v nichž se mísí západoevropská móda a místní oděvní tradice, fixované v Uherském národním oděvu. Výzkum cechovních artikulů, jejichž počet dosahuje v současné době více jak sto kusů, byl zaměřen na ověření hypotézy o vlivu krejčovských cechů na formování oděvu venkovských obyvatel. Získaná zjištění byla zapracována do rozsáhlé srovnávací studie, publikované v zahraničním odborném časopise kategorie WoS. Většina finančních prostředků byla použita na uhrazení digitalizace sbírkových předmětů z Uměleckoprůmyslového muzea v Budapešti a na pořízení především starší i současné zahraniční odborné literatury určené ke srovnávacímu studiu oděvních typů slohového oděvu a jejich recepce v městském a venkovském prostředí.

Na řešení projektu se podílí Josef Svoboda, který provádí výzkum v tuzemských archivech, kde se zaměřuje na průzkum a dokumentaci archiválií ve fondech krejčovských cechů, policejních zatykačů a soudních výslechů. Získané poznatky využil k přípravě studie, která pojednává o okolnostech založení krejčovského cechu v městečku Šlapanice u Brna jako modelovém případu emancipace venkovských krejčích na počátku 19. století. Studie byla publikována v etnologickém časopise Český lid. V rámci doktorandských přednášek pro bakalářský stupeň studia oboru České dějiny na FF UP připravil a v rámci semináře Dějiny středověku realizoval přednáškový cyklus věnovaný krejčovským cechům.

V roce 2019 pokračovala navázaná spolupráce se zástupci *The Historical School of Dress* v Londýně prof. Jenny Tiramani a dr. Luca Castigliolo, a to

formou konzultací střihových řešení konkrétních oděvů z prostoru střední Evropy. Další spolupráce byla navázána s Historickým ústavem Slovenské akademie věd (Lenka Pajer), který připravuje cyklus odborných seminářů věnovaných oděvní kultuře středověku a raného novověku. Semináře by v průběhu několika let měly pokrýt všechna slohová období a popsat dobový způsob odívání.

III. NOSITELÉ TRADICE LIDOVÝCH ŘEMESEL

NÚLK je pověřen administrací projektu a titulu udělovaného MK ČR, který v národní verzi navazuje na program UNESCO *Žijící lidské poklady*. Hlavním cílem programu je podpora, ochrana a zachování lidových řemesel. Ministr kultury oceňuje titulem Nositel tradice lidových řemesel výrobce, kteří na vynikající úrovni ovládají zánikem ohrožené technologie lidové výroby. NÚLK shromažďuje dokumentaci výrobců navržených na ocenění, svolává Komisi pro výběr kandidátů, pořádá výstavy a propagační akce.

NÚLK ve spolupráci s MK ČR a Regionálním pracovištěm pro lidovou kulturu Jihomoravského kraje uspořádalo ve dnech 15. a 16. května 2019 v Brně setkání zástupců Ministerstva kultury ČR, NÚLK, pracovníků regionálních pracovišť pověřených péčí o tradiční lidovou kulturu a výrobců oceněných titulem Nositel tradice lidových řemesel. První den setkání probíhala v Löw-Beerově vile jednání pracovníků regionálních pracovišť a Nositelů tradice. Petra Hrbáčová představila výrobce oceněné titulem Nositel tradice v letech 2017–2018, publikační a prezentační aktivity, související s oceněním. Účastníci jednání byli dále seznámeni s dotačními tituly MK ČR, které je možno čerpat na podporu tradičních lidových řemesel. Věra Colledani z Regionálního pracoviště pro lidovou kulturu Jihomoravského kraje prezentovala aktivity, související s krajským oceněním Mistr tradiční rukodělné výroby Jihomoravského kraje, zejména projekt na začlenění výrobců zabývajících se tradičními řemesly do výuky středních odborných škol. Další přednášející, Jan Buchta z Hodonína, prezentoval projekt *Dny otevřených ateliérů* s výzvou k zapojení řemeslníků a jejich dílen do projektu. Po skončení přednášek debatovali zúčastnění na téma možných způsobů podpory lidových řemesel v ČR. Na závěr byla pro účastníky připravena prohlídka expozice v Löw-Beerově vile a prohlídka expozice a zahrady vily Tugendhat. Druhý den pokračoval program setkání exkurzí do památkové rezervace Stará huť u Adamova a do modrotiskové dílny rodiny Danzingerových v Olešnici.

V roce 2019 Komise pro výběr kandidátů na udělení titulu Nositel tradice lidových řemesel na svém jednání vybrala a ministru kultury k ocenění doporučila výrobce: Petr a Zlatuše Hejdovi – výroba krojové obuvi a opasků; Pavel Horák – lidové broušené sklo a Pavel Sarauer – štípaná šumavská holubička. Předávání titulů Nositel tradice se uskutečnilo 7. září 2019 při slavnostním zahájení Dnů evropského kulturního dědictví v Litomyšli za účasti ministra kultury Lubomíra Zaorálka. Součástí předávání titulu bylo uspořádání výstavy *Homo faber (Nositelé tradice lidových řemesel)* 2019, která byla instalována v prostorách Evropského školicího centra v Litomyšli ve dnech 6. – 22. září 2019. Na výstavě bylo představeno 35 výrobců, kteří jsou držiteli titulu Nositel tradice lidových řemesel.

V průběhu roku byla ve spolupráci s ORNK MK vypracována novela metodického pokynu k navrhování titulu Nositel tradice lidových řemesel, která

nově upravuje některé skutečnosti, související s navrhováním a udílením titulu Nositel tradice.

Hrbáčová, P.: *Nositelé tradice lidových řemesel 2019*. Strážnice 2019, ISBN 978-80-88107-33-0, 34 s.

Hrbáčová, P.: *HOMO FABER*. Výstava výrobců oceněných titulem Nositel tradice lidového řemesla, Litomyšl, 6. – 22. 9. 2019.

IV. ARCHIVNÍ A DOKUMENTAČNÍ FONDY, KNIHOVNA

NÚLK zajišťoval v roce 2019 správu a rozšiřování archivu, dokumentačních fondů a odborné knihovny. Pravidelně byly zařazovány nové přírůstky a byly poskytovány potřebné materiály, služby a badatelská činnost pro instituce i pro soukromé badatele.

Archiv

Archivní činnost NÚLK probíhala formou výběru a třídění spisového materiálu, jeho pořádání a ukládání do spisovny. V roce 2019 byl postupně zpracováván rozsáhlý fond *Dokumentace grantů MK ČR* zahrnující dokumentaci různorodých aktivit spojených s tradiční lidovou kulturou a folklorem ve formě archiválií, audiovizuálních záznamů, fotografií, knih a periodik. K 18 bm přírůstků byl zpracován manipulační seznam a byl proveden výběr dokumentů trvalé hodnoty k uložení. Vybrané archiválie a dokumenty byly předány k dalšímu zpracování kurátorům jednotlivých fondů a sbírek. Dále byly zpracovány a zařazeny dokumenty z agendy Školy folklorních tradic, fondu Reprezentativní seznam nemateriálního kulturního dědictví lidstva UNESCO a dále doplněny fondy Seznamu nemateriálního kulturního dědictví lidstva ČR. V průběhu roku byla prováděna v součinnosti s útvarem ředitele průběžná kontrola výkonu spisové služby. V rámci dlouhodobé přípravy na změnu způsobu vedení spisové služby a elektronického skartačního řízení, kterou předpokládá aktuální legislativa, probíhá příprava na provádění elektronického výběru a skartace dokumentů a také účast na specializovaných vzdělávacích seminářích. Byl zabezpečován běžný provoz listinného archivu včetně zajištění ochrany fondu a sledování mikroklimatu v archivních depozitářích. V obvyklém rozsahu probíhal provoz badatelny NÚLK a byl zajišťován informační servis a součinnost s pracovníky NÚLK.

Knihovna

Odborná knihovna zabezpečovala v souladu se svým organizačním řádem informační služby, zpřístupňování naučné literatury a poskytování odborné knihovnické, bibliografické a rešeršní služby. V roce 2019 byl proveden přechod na novější systém knihovnického systému Verbis. Knihovní fond se za rok 2019 rozrostl o 530 přírůstků (nákupem, získáním darů a výměnou), celkový počet knihovních jednotek je 18 502. V rámci elektronické katalogizace bylo v programu Verbis zkatalogizováno 882 ks titulů. Bylo realizováno 415 výpůjček a v rámci meziknihovní výpůjční služby provedeno 18 zápůjček. Do souborného katalogu Národní knihovny CASLIN bylo připraveno a odesláno 80 zkatalogizovaných záznamů. V rámci zahraniční výměny literatury byly do 44 odborných institucí rozeslány časopis Národopisná revue za rok 2019 a bibliografie Jitky Staňkové. Do Registru digitalizace (evidence dokumentů digitalizovaných v ČR) byl proveden zápis digitalizovaných publikací NÚLK

a aktualizovány údaje o knihovně a odběru periodik v souborném katalogu Národní knihovny. V rámci vydavatelské činnosti bylo přiděleno a ohlášeno 5 nových čísel ISBN. Na webových stránkách lidovakultura.cz byl aktualizován seznam nově vydaných publikací.

Dokumentační fondy a jejich digitalizace

Ve fotoarchivu byly průběžně doplňovány nové přírůstky digitálních snímků v systému BACH. Jednalo se zejména o fotografie pořízené z akcí pořádaných NÚLK, terénních výzkumů odborných pracovníků ústavu, o fotodokumentaci slavností a festivalů a akviziční činnost. Podrobná dokumentace byla pořízena ze 74. ročníku MFF Strážnice 2019 a 37. ročníku Folklorního festivalu Dětská Strážnice 2019, ve větším rozsahu byly dokumentovány statky nemateriálního kulturního dědictví. Do fotoarchivu byl zařazen též soubor snímků v rozsahu 790 ks z dokumentace tance verbuňku při hodech na Brněnsku (Žatčany), Hanáckém Slovácku (Bořetice), Kyjovsku (Kostelec u Kyjova), Uherskohradišťsku (Polešovice) a Uherskobrodsku (Prakšice). V roce 2019 bylo zaevidováno 12 089 snímků (přírůstková čísla 1/2019 – 12 089/2019). Celkový počet záznamů v centrální databázi digitálních fotografií v systému BACH je 76 053. Centrální databáze digitálního fotoarchivu je tvořena vkládáním souborů evidenčních karet z místních modulů od jednotlivých pracovníků, ke kterým jsou následně přiřazena přírůstková a inventární čísla a připojeny snímky. Z archivu fotografií byly realizovány výpůjčky k výstavním a publikačním účelům na základě poskytnutých licenčních práv k jejich uveřejnění, např. byly připraveny fotografie ze starších ročníků strážnických slavností do pořadu Folklorika (březen 2019, režie Karel Špalek, ČT TS Brno), fotografie do publikace 110 let Základní školy M. Kudeříkové ve Strážnici (Strážnice 2019) a monografie Suchov (O. Floriánová a kol., Suchov 2020).

Ve fondu audiovizuálních záznamů bylo zpracováno a zaevidováno 214 nových videozáznamů na nosičích DVD a VHS (přír. č. 1/2019 – 214/2019) a 48 záznamů (karet) k výstupům ze záchranné digitalizace VHS a S-VHS digitalizovaných za rok 2018. V rámci retrospektivní evidence filmového fondu bylo zpracováno 13 záznamů.

Ve fondu audio bylo v systému BACH zaevidováno 578 záznamů (fond CD 255 přírůstků, fond magnetofonových kazet 203 přírůstky a fond gramofonových desek 120 přírůstků do roku 2003). Nové přírůstky v roce 2019 činily 35 titulů CD a 13 titulů gramofonových desek.

V archivu obrazových materiálů bylo v roce 2019 zaevidováno 156 plakátů, které dokumentují pořádání folklorních festivalů, slavností, výstav a činnost NÚLK. Do fondu kalendářů bylo doplněno 10 kalendářů. Z vybraných deníků a týdeníků jsou během roku sledovány a evidovány články s folklorní tematikou.

V rámci víceletého úkolu systematické digitalizace na ochranu archivních fondů a sbírek byla v roce 2019 digitalizována druhá část barevných negativů formátu 35 mm a barevných diapozitivů v počtu 6 000 ks a 64 ks VHS

o celkové stopáži 7 740 minut. Ve fonotéce NÚLK bylo digitalizováno 86 magnetofonových pásů a 41 gramofonových desek zpravidla v režimu on-demand.

Podle zájmu a požadavků odborných pracovníků a zaměstnanců NÚLK byl poskytován informační servis a materiály z jednotlivých archivních fondů, kromě nich proběhlo 24 návštěv externích badatelů. V roce 2019 byly vybrány a poskytnuty z dokumentačních fondů NÚLK obrazové materiály k výstavním účelům Západočeské galerii v Plzni na výstavu *Jdi na venkov! Lidové umění a lidová kultura v českých zemích 1800-1960* a skeny plakátů Muzeu umění a designu v Benešově na výstavu *Jaroslav Sůra. Hudba z plakátu.*

Dále byly ve větším rozsahu poskytnuty badatelské služby:

- Olga F. – poskytnutí fotografií lidového stavitelství k monografii Suchova (Obec Suchov, 2020).
- Ludmila J. – materiály z archivních fondů a knihovny do kapitoly Hudba a píseň pro monografii Suchov (Obec Suchov, 2020).
- Muzeum Vyškovska – příprava nové národopisné expozice v Muzeu Vyškovska – konzultace, výběr a poskytnutí fotografií k části věnované masopustu (ostatky).
- Táňa V., Univerzita Palackého v Olomouci - dizertační práce zaměřená na vizuální styl MFF Strážnice – podklady v podobě různých propagačních tiskovin a archivních materiálů.
- Aleš P. – tance na Hané – materiály z různých archivních fondů.
- Karolína H., Univerzita Palackého v Olomouci (Dějiny výtvarného umění) – bakalářská práce zaměřená na zkoumání socialistického realismu a tvorby umělců realizující ilustrace a plakáty.
- Jiří Č., Masarykova univerzita Brno Filozofická fakulta – materiály k bakalářské práci *Transformace fenoménu cimbálová muzika na Uherskohradišťsku.*
- NIPOS – Dotazníkové šetření o hudebních nástrojích.

V. VZDĚLÁVACÍ, VYDAVATELSKÁ A PROPAGAČNÍ ČINNOST

V/1 Škola folklorních tradic

Vzdělávací cyklus zaměřený na výuku témat z oblasti tradiční lidové kultury, hudby a tance, pořádá od roku 1998 NÚLK ve spolupráci s NIPOS. Dne 27. 9. 2019 byl v Praze zahájen 1. ročník 8. cyklu Školy folklorních tradic, který navštěvuje 45 frekventantů. Studium je rozděleno do osmnácti lekcí. Obsahem výuky jsou předměty: lidový tanec (teoretická i praktická část), choreografie (teoretická i praktická část), sbírky a sběratelé lidových písní a tanců, lidový kroj, obecná pohybová průprava, základy pedagogiky a psychologie, úvod do studia hudební teorie, studia lidových nástrojů a lidové hudby, zpěv ve folklorním souboru atd. Martin Šimša přednáší lidový oděv na Moravě, Markéta Lukešová úvod do studia lidové kultury.

V/2 Národopisná revue

V roce 2019 byla vydána čtyři tematicky zaměřená čísla odborného časopisu Národopisná revue a jedno číslo v anglické mutaci. První číslo bylo věnováno tématu národní školy v etnografii a folkloristice, druhé tématu tradice a náboženství, třetí číslo tématu strava jako kulturní fenomén a čtvrté číslo bylo věnováno tématu kulturní dědictví a každodennost. Přílohou Národopisné revue 3/2019 byla Personální bibliografie Jitky Staňkové, jejímž autorem je Miroslav Válka. Jednání redakční rady časopisu se uskutečnilo 9. 1. 2019 a 4. 9. 2019.

Národopisná revue 1/2019 je věnována tématu Národní školy v etnografii a folkloristice. Giuseppe Maiello se zabývá formováním etnografie a folkloristiky v Itálii (*K vývoji italské folkloristiky a etnografie: od renesančních sbírek lidové slovesnosti k pozitivismu*). Jiří Woitsch podává přehled o vzniku etnologie a její charakteristice ve Švýcarsku (*Vlastní cestou? Švýcarská etnologie v 19. a první polovině 20. století*). Alexandra Bitušíková se zaměřuje na studium města ve slovenské etnologii (*Urbánnoetnologický výskum na Slovensku v 21. storočí: reflexie a výzvy)*. Jaroslav Šotola a Mario Rodríguez Polo přibližují diskurzy romistiky v českém prostředí po roce 1989 (*Reprezentace romské jinakosti: reflexe konstrukce objektu sociálních věd*). Ivan Murin a Gergely Agócs prezentují využívání folkloristiky v oblasti folklorismu (*Aplikovaná folkloristika v Maďarsku, na príklade Táncház – módszer*). Mimo téma je zařazen příspěvek Miroslava Vaňka z problematiky orální historie (*Od Sta studentských revolucí ke Stu studentským evolucím. K metodě prvního longitudiálního projektu české orální historie*). Rubrika *Proměny tradice* přináší záznam z terénního výzkumu *Svatý jede dědinú aneb o proměnách mikulášské obchůzky v Lužné* (autorky Jana Poláková a Milada Fohlerová). Rubrika Ohlédnutí publikuje článek Oldřicha Kašpara vycházející z dějin dobývání Ameriky /*(Bernardino de Sahagún a počátky antropologie v Mexiku (k 520.*

výročí narození)/ a Marty Toncrové, která připomíná osobnost z historiografie české hudební folkloristiky /*Václav Pletka (22. 2. 1919 Brno – 23. 5.1997 Praha)*/. Společenská kronika přináší zdravici k jubileu etnoložky Soni Švecové (* 1929) a nekrology romistky Evy Davidové (1932–2018) a etnologa Karla Pavlištíka (1931–2018). V dalších pravidelných rubrikách jsou publikovány zprávy o výstavách, konferencích, festivalech, přehlídkách a nových publikacích.

Národopisná revue 2/2019 se věnuje tématu Tradice a náboženství. Jan Horský analyzuje nakládání s kategorií tradice v souvislosti se studiem náboženství (*Tradice, zkušenost, inovace: náčrt možného vymezení pojmů /nejen/ ve vztahu ke studiu evropského křesťanství*). Zdeněk R. Nešpor se zabývá novodobými protestantskými církvemi a vývojem jejich přihlášení se k tradici české reformace (*Tradice a konstrukce tradice české reformace v novodobých protestantských církvích*). Barbora Navrátilová se zaměřuje na vztah pohřebních obřadů a náboženské tradice na Balkáně (*Pravoslaví a lidová religiozita v Bulharsku a v Makedonii na příkladu současných pohřebních rituálů*). Anna Grůzová přibližuje individuální naplňování církevních předpisů zaměřujících se na stravu a půsty věřících v ČR (*Přístupy věřících ke stravovacím doporučením v křesťanských církvích a náboženských společnostech /na příkladu tří jihomoravských měst/*). Olga Nešporová se věnuje pohřbívání v současnosti a jeho proměnám v komparaci s tradičními zvyklostmi (*Náboženské tradice a jejich absence v současné české pohřební praxi).* Peter Salner se zaměřuje na slovenské prostředí a židovský svátek Pesach (*Pesach – sviatok macesu, pamäti a identity: premeny náboženskej tradície v bratislavskej židovskej komunite*). Rubrika *Proměny tradice* přináší příspěvek věnovaný symbióze náboženství a lidové magie na příkladu lidových léčitelek z moravsko-slovenského pomezí. *Společenská kronika* připomíná jubilea etnoložky Jiřiny Langhammerové (*1939), etnoložky a etnomuzikoložky Evy Krekovičové (*1949), etnologa Pavla Popelky (*1949) a hudebního skladatele Jaroslava Krčka (*1939); přináší také nekrolog etnomuzikologa Jiřího Traxlera (1946–2019). Další pravidelné rubriky obsahují zprávy o konferencích, výstavách a nových knihách.

Národopisná revue 3/2019 je věnována tématu Strava jako kulturní fenomén. Úvahami o stravě v době globalizace se zabývá Dragana Radojičič (*Čí je to jídlo? Migrace a kulinární kultura ve 21. století*). Martin Soukup a Jan D. Bláha přibližují problematiku stravy na Papui-Nové Guinei (*PNG Made: proměny stravování na Papui –Nové Guinei*). Roman Doušek podává pohled na proměnu české stravy skrze vybraný fenomén grilovaných kuřat (*Grilovaná kuřata v síti kulturních významů. Inovace a proměny v české stravě ve druhé polovině 20. století a na začátku 21. století*). Zdena Krišková se zabývá tradiční stravou v konkrétním regionu Slovenska (*Determinanty a špecifiká tradičnej stravy v kontexte identity na vybraných príkladoch v lokalitách horného Spiša*). Markéta Slavková se zaměřuje na stravu v době válečného konfliktu na Balkáně (*Vaříme z ničeho: Válečné stravování v Bosně a Hercegovině mezi lety 1992–*

1995). Rubrika *Ohlédnutí* připomíná sto let od narození folkloristky Věry Šejvlové (autorka Sabrina Pasičnyková) a etnologa Václava Šolce (autor Oldřich Kašpar). Rubrika *Rozhovor* představuje etnoložku Alenu Jeřábkovou. *Společenská kronika* připomíná jubilea etnologů Miloslavy Turkové (*1949), Lenky Novákové (*1949) a Zdeňka Uherka (*1959) a uveřejňuje nekrolog folkloristky Cecilie Havlíkové (1927–2019). V dalších pravidelných rubrikách jsou zahrnuty zprávy z konferencí, výstav, festivalů a recenze nových oborových publikací.

Národopisná revue 4/2019 je věnována tématu Kulturní dědictví a každodennost. Katarína Popelková prezentuje ve svém příspěvku výsledky výzkumu velikonočních svátků na současném Slovensku (*Veľká noc a spôsoby jej slávenia na Slovensku v 21. storočí*). Zuzana Beňušková představuje roli kulturního dědictví ve čtyřech obcích, jež na Slovensku získaly prvenství v soutěži Dedina roku (*Projekt Obnova dediny: Lokálne stratégie starostlivosti o kultúrně dedičstvo a ich vplyv na kvalitu každodenního života vo vidieckom prostredí*). Martin Štoll se věnuje problematice každodennosti v dokumentárních filmech (*Každodennost jako stavební prvek autenticity dokumentárního filmu: o společných cestách vědců a filmových tvůrců*). Marek Šebeš se zaměřuje na výzkum sledování západních televizních programů, které bylo v totalitárním Československu možno zachytit v blízkosti hranic Rakouska a Německa (*Sledování zahraničních televizí v každodenním životě v období komunismu: jihočeská zkušenost*). Helena Beránková přibližuje, jak se do současnosti proměnily některé ze staveb jediného stavitele, vzniklé v první třetině 20. století (*Stavební paměť lokality: Uherský Ostroh a stavitel Josef Šuta*). Rubrika *Tradice* přináší příspěvky Postřehy z obnovených hodů v Bedřichově na Blanensku (autorka Eva Večerková) a Ochrana kulturního dědictví na příkladu vodního mlýna v Bohuslavicích (autorka Eva Abramuszkinová Pavlíková). V rubrice *Ohlédnutí* je uveřejněna vzpomínka na českého přírodovědce, etnografa, fotografa a cestovatele Josefa Klvaňu (1857–1919) autorky Heleny Beránkové. Rubrika *Rozhovor* je věnována etnologovi Václavu Hubingerovi. Ve Společenské kronice je připomenuto jubileum etnoložky a historičky Heleny Noskové (*1948) a publikován nekrolog muzejní etnografky Evy Urbachové (1924–2019). V dalších pravidelných rubrikách jsou zprávy z konferencí a recenze nových knih.

Národopisná revue 5/2019 - speciální číslo v anglické jazykové mutaci není tematicky vymezeno, obsahuje studie z různých oborů výzkumu. Studie Daniela Drápaly mapuje vztahy dělníků a rolníků v normalizačním Československu (*The Worker for the Peasant, the Peasant for the Worker: the Transformation of Harvest Festival from a Traditional Folk Feast into a Tool of the Politics of Normalization in Czechoslovakia*). Oto Polouček se zabývá tematikou tanečních zábav v 70. a 80. letech 20. století v Československu ve studii *Dance Parties and the Symbolic Construction of Communities in the Era of Late Socialism in Czechoslovakia*. Studie Michala Pavláska přibližuje situaci jugoslávských

reemigrantů *("Do Not Allow History and Memory to Be Forgotten!" Re-emigrants from Yugoslavia as a Memory Community of an Alternative Collective Memory).* Krejčovskými střihy a jejich vlivu na ženský oděv v období raného novověku se ve své studii věnuje Martin Šimša (*Tailor's Guilds and Their Influence on the Formation of Women's Rural Dress in Central Europe in Early Modern Times*). Česká prozaická folkloristika po roce 2000 je tématem studie Petra Janečka *Czech Prosaic Folkloristics after 2000: Between Continuity and Revitalization.* V rubrice *Zprávy* jsou uvedeny informace k materiálům, které se týkají nehmotných statků UNESCO v České republice a na Slovensku. Rubrika *Recenze* nabízí komentáře k odborným publikacím vydaným v druhé polovině roku 2019.

Exporty dat odborných studií Národopisné revue byly vloženy prostřednictvím programu DeskLight do databáze The Central European Journal of Social Sciences and Humanities (CEJSH) a následně byly odeslány na ústředí CEJSH.

V/3 Propagace a prezentace NÚLK

Informační tiskoviny a inzerce

V měsíci lednu 2019 byl vytvořen přehled folklorních festivalů a národopisných akcí pro rok 2019, který byl prezentován na www.nulk.cz/zdroje informaci/ ve formátu PDF i jako aktivní k prohlížení a vyhledávání přímo na webu. Byl vydán a distribuován propagační materiál Rok v Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy 2019. K MFF Strážnice 2019 a folklornímu festivalu Dětská Strážnice 2019 byly vydány propagační programové skládačky, grafický plakát, textový plakát a programový sborník s podrobnými informacemi o celém festivalu. Všechny propagační materiály byly průběžně distribuovány do informačních center, do autokempinků, hotelů, lázní apod. Ke všem kulturně vzdělávacím akcím pořádaným NÚLK byla zajištěna podle charakteru akce odpovídající propagace: výlep plakátů, rozeslání pozvánek k akcím pro školy, hlášení v místních rozhlasech, využití elektronické pošty a webového prostoru, informačních center, regionálního tisku a regionálních rozhlasových stanic. Byl aktualizován nabídkový list publikací, časopisů, videokazet, DVD, CD. Zpracován a vytištěn byl stolní plánovací kalendář NÚLK na rok 2020.

Pozornost byla věnována aktualizaci webových stránek (nulk.cz; lidovakultura.cz; skanzenstraznice.cz; festivalstraznice.cz) i obsahu profilů na sociální síti Facebook. V průběhu roku byla zajišťována inzerce NÚLK v propagačních materiálech, brožurách, denním tisku a časopisech (Brněnsko, Vysočina, Deník, Moravia magazín - Slovácko) i v rámci vysílání rozhlasových stanic (rádio KISS). Video pozvánky na vybrané programy v MVJVM byly prezentovány v autobusech dopravní společnosti VYDOS BUS, a.s.

Aktualizovány a prezentovány byly pro rok 2019 informace o NÚLK a jeho akcích v brožurách i propagačních materiálech jiných institucí - Česká centrála

cestovního ruchu, agentura Czech Tourism, oddělení cestovního ruchu Jihomoravského kraje, mikroregion Strážnicko. Pokračovaly aktivity v projektu Top výletní cíle jižní Moravy, vydán byl nový tiskový materiál Mapa Top výletních cílů jižní Moravy.

S mediálními partnery MFF (televize Noe, Český rozhlas, Rádio Proglas), spolupořadateli a partnery MFF (Město Strážnice a Plzeňský kraj) byla smluvně sjednána podpora 74. ročníku MFF.

Propagační akce

NÚLK prezentoval svou činnost v rámci veletrhu cestovního ruchu a turistických zajímavostí Regiontour v Brně ve dnech 17. – 20. 1. 2019, na veletrhu Dovolená v Ostravě ve dnech 1. – 2. 3. 2019 a veletrhu INFOTOUR & CYKLOTURISTIKA ve dnech 8. – 9. 3. 2019 v Hradci Králové i na dalších prezentačních turistických akcích prostřednictvím Centrály cestovního ruchu jižní Moravy a mikroregionu Strážnicko.

Veletrh Památky – muzea – řemesla proběhl ve dnech 21. – 24. 2. 2019 v Průmyslovém paláci v Praze - Holešovicích (Incheba EXPO Praha) za finanční podpory MK a byl součástí veletrhu Holiday World. Cílem jednotné prezentace MK, jejímž koordinátorem byl pověřen Národní ústav lidové kultury, bylo představení činnosti státních paměťových institucí. Hlavním tématem prezentace MK bylo sklo ve sbírkových fondech muzeí a představení tradičních profesí spojených s jeho restaurováním, údržbou a výrobou historických předmětů. Na veletrhu bylo prezentováno celkem 20 příspěvkových organizací a hostem bylo Národní pedagogické muzeum.

NÚLK prezentoval svou činnost rovněž 28. září 2019 v Nostickém paláci Ministerstva kultury ČR v rámci dne otevřených dveří.

Webové prezentace

Rozsáhlejší propagace NÚLK a pořádaných akcí se uskutečnila na internetových stránkách: www.jizni-morava.cz; www.czechtourism.cz; www.arelax.sk; www.straznice-mesto.cz; www.folklorika.cz; ww.vyletnicile.cz; www.kudyznudy.cz; www.czecot.cz; www.kampocesku.cz; www.inform.cz; http://hodoninsky.denik.cz; www.facebook.com; www.google.com/maps.

VI. SPOLUPRÁCE SE ZAHRANIČNÍMI A DOMÁCÍMI INSTITUCEMI

NÚLK jako specializovaná odborná instituce MK dlouhodobě aktivně působí v různých mezinárodních aktivitách v oblasti lidové kultury, zvláště folkloru, především ve smyslu naplňování rezoluce 25. generální konference UNESCO *Doporučení k ochraně tradiční a lidové kultury*, dále *Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví* a v souladu s *Koncepcí účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice*.

VI/1 UNESCO

NÚLK je pověřen Ministerstvem kultury naplňováním Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví UNESCO a zároveň na expertní úrovni zastupuje ministerstvo na mezinárodních jednáních.
Spolupráce s UNESCO podrobněji – viz kap. I.
- 14. zasedání mezivládního výboru Úmluvy pro zachování nemateriálního kulturního dědictví proběhlo 8. – 17. 12. 2019 v Bogotě v Kolumbii. Jednání se z pověření Ministerstva kultury zúčastnil Martin Šimša za NÚLK a Dita Limová za MK. Zástupci NÚLK a MKČR se jednání účastní pravidelně jako pozorovatelé. V roce 2019 nebyl na programu žádný zápis statku navrženého Českou republikou.
- Martin Sítek se ve dnech 18. – 20. 9. 2019 v Krakově (Polsko) zúčastnil Mezinárodní konference 5th Heritage Forum of Central Europe: Heritage and Environment s příspěvkem v anglickém jazyce na téma Myslivost a sokolnictví jako nehmotné kulturní dědictví v ČR.

VI/2 IOV

IOV patří k nevládním organizacím UNESCO, které využívají poznatků národopisného bádání ke své činnosti, jeho doménou je podpora a organizování folklorních festivalů, na nichž se prezentují kromě projevů folkloru také tradiční řemesla a lidové umění. NÚLK je od roku 2018 členem založené české Národní sekce Mezinárodní organizace lidového umění v ČR, z. s.

VI/3 ICOM

ICOM patří mezi nejvýznamnější světové nevládní organizace UNESCO sdružující muzea všech typů a zaměření. NÚLK spravuje Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy, vlastní rozsáhlý sbírkový fond a členství v ICOM umožnilo zařadit muzeum do celosvětové muzejní sítě a získávat kontakty se

světovými muzei. NÚLK je řádným členem organizace International Council of Museums (Mezinárodní organizace muzeí) od roku 2006.

VI/4 CIOFF

Česká národní sekce CIOFF

NÚLK je řádným členem CIOFF (Conseil International des Organizations de Festivals de Folklore et d´Arts Traditionels – Mezinárodní rady pořadatelů festivalů folkloru a lidového umění, oficiální partner UNESCO) a od roku 1993 je sídlem České národní sekce CIOFF (ČNS). ČR je členem této nevládní organizace působící v oblasti neprofesionálních aktivit. Jedním z hlavních cílů je sdružovat významné folklorní festivaly z naší země, které mají zájem zařadit se do sítě prestižních festivalů v celosvětovém měřítku. V průběhu roku probíhala komunikace sekretariátu ČNS CIOFF s členskou základnou. NÚLK provozuje a pravidelně aktualizuje webovou prezentaci, zveřejňuje dostupné nabídky zahraničních souborů i festivalů a přináší informace o členských festivalech ČNS. Podle potřeby byla zpracovávána doporučení ČNS CIOFF souborům k jejich výjezdu do zahraničí a podklady pro výroční zprávu CIOFF a pro kalendárium CIOFF, uhrazen byl členský příspěvek.

Zasedání České národní sekce CIOFF se uskutečnilo dne 4. 10. 2019 v Technickém muzeu v Brně. Setkání se zúčastnili zástupci Ministerstva kultury ČR, Národního ústavu lidové kultury, zástupci členských festivalů, organizací i folklorních souborů. Během zasedání byly projednány: činnost sekce v uplynulém roce, participace členských souborů na zahraničních festivalech, přijetí nových členů atd. Jedním z nejdůležitějších bodů jednání byla volba Výboru ČNS CIOFF na následující období čtyř let. Prezidentem byl opět zvolen Martin Šimša; pozici viceprezidentky bude v následujícím období zastávat Romana Habartová. Dalšími členy Výboru byli zvoleni: Jana Kahounová, Kateřina Macečková, Ivo Urban a Milan Zelinka. V závěru jednání referovali jednotliví zástupci festivalů o jejich přípravě a realizaci v uplynulém roce.

Středoevropský sektor CIOFF

Ve dnech 8. – 12. 5. 2019 zastupovala Markéta Lukešová Českou národní sekci CIOFF na zasedání národních delegátů zemí Severoevropského a Středoevropského sektoru CIOFF ve Lvově na Ukrajině. Na jednání sektoru prezentovala příspěvek o Škole folklorních tradic, na základě kterého byl pořízen videospot pro CIOFF.org. Osobní kontakty s národními delegáty zahraničních sekcí CIOFF přispěly ke spolupráci při zvaní zahraničních účinkujících MFF Strážnice i dalších českých folklorních festivalů a při výjezdech českých souborů do zahraničí.

Ve dnech 30. 5. – 2. 6. 2019 Markéta Lukešová navštívila festival Saitenstrassen (Mittenwald), Německo. NÚLK na festivalu participoval

zprostředkováním účinkujících z České republiky (CM Ohnica, CM Friška, CM Palagrija, Ženský sbor Koňadra).

Ve dnech 5. – 7. 7. 2019 reprezentovala Markéta Lukešová ČNS CIOFF na Mezinárodním folklorním festivalu Východná 2019 (Slovensko) a současně provedla dokumentaci festivalu.

Světový kongres CIOFF

Ve dnech 28. 10. – 7. 11. 2019 se zástupci České národní sekce CIOFF Markéta Lukešová (delegátka) a Martin Šimša (prezident ČNS CIOFF) zúčastnili již 49. Světového kongresu v Santiago de Chile. Na programu bylo jednání Středoevropského sektoru, generálního shromáždění, kulturního fóra a příklady dobré praxe jednotlivých zemí. Během týdenního zasedání byly projednány důležité informace týkající se organizace festivalů a participace folklorních těles na zahraničních festivalech. V rámci kongresu došlo k obnově statutu CIOFF pro festival v Šumperku, dekret pro tento festival byl předán národní delegátce při slavnostním aktu během hlavního programu kongresu.

VI/5 OSTATNÍ SPOLUPRÁCE SE ZAHRANIČÍM

Írán

- Martin Novotný se ve dnech 16. 2. – 2. 3. 2019 v rámci naplňování výzkumného projektu zúčastnil odborné exkurze do Íránu, kterou pořádala Technická univerzita ve Vídni (Stavební konstrukce a vývoj, Pracovní skupina pro trvale udržitelné stavitelství).

Maďarsko

- Markéta Lukešová byla ve dnech 12. – 14. 6. 2019 členkou mezinárodní poroty prestižního festivalu Duna Carnival v Budapešti, Maďarsko. Festival se odehrával na hlavním amfiteátru v centru Budapešti i v divadelním sále. Jedním z hlavních festivalových pořadů je soutěžní program, kde se prezentují zahraniční soubory z celého světa a jsou hodnoceny odbornou porotou. Z České republiky se představil soubor Štěpnička z Veselí nad Moravou.

Německo

- Ve dnech 4. – 7. 7. 2019 uskutečnil Martin Šimša služební cestu do Budyšína a Chrosčic v Německé spolkové republice. Cílem cesty byla účast na Mezinárodním folklorním festivalu Domowina a dokumentace tohoto festivalu.

Polsko

- Martin Sítek se ve dnech 18. – 20. 9. 2019 v Krakově zúčastnil Mezinárodní konference *5th Heritage Forum of Central Europe: Heritage and Environment*

s příspěvkem v anglickém jazyce na téma *Myslivost a sokolnictví jako nehmotné kulturní dědictví v ČR*.
- Martin Novotný a Martin Šimša se zúčastnili ve dnech 26. – 30. 8. 2019 mezinárodní konference Asociace evropských muzeí v přírodě (AEOM). V průběhu konference navštívili muzea v přírodě v Katovicích, Opoli, Lednici a Biskupinu.

Rakousko
- Dne 10. 4. 2019 se Romana Okániková, Hana Šimoníková, Josef Vajčner a Petr Stanislav zúčastnili workshopu k tématu „Zelený prostor na jižní Moravě, Vysočině a Dolním Rakousku“, který byl realizován v rámci projektu GrünRaum, ATCZ71 v areálu střediska Wagramhalle, 3470 Marktgemeinde Kirchberg am Wagram, Auf der Schanz 5. Cílem semináře bylo seznámení s aktuálními výstupy projektu, s výsledky sociologického průzkumu provedeného rakouskými partnery v areálech stávajících zahrad a parků nazvaného *Návštěvník zahrady a jeho charakteristika*, s typickými stromy a keři regionu jižní Moravy a Dolního Rakouska, ekologickými postupy ničení škůdců v zahradách i praktickými ukázkami výsadby a údržby stromů, keřů a bylin.
- Lucie Svobodová (Baňařová) v rámci výzkumného úkolu absolvovala 3. 7. 2019 a 21. 11. 2019 služební cesty do Vídně. Cílem byla dokumentace tureckých šátků ve Volkskundemuseum a dále pracovní setkání se zdejší kurátorkou textilních sbírek paní Kathrin Pallestrang. K uvedenému výzkumnému úkolu se váže i další cesta Lucie Svobodové ve dnech 4. – 5. 12. 2019 do Musea für angewandte Kunst ve Vídni. Cílem cesty byla dokumentace vzorů tureckých šátků, pracovní setkání a konzultace k dalšímu bádání se zdejší kurátorkou textilních sbírek paní Larou Steinhäußer a konzervátorkou Martinou Dax. Studium v knihovně muzea napomohlo získat literární prameny k barvení a tištění látek v 19. století.
- Martin Novotný vykonal dne 5. 5. 2019 služební cestu do Niedersulzu, kde zastupoval NÚLK na oslavách čtyřicátého výročí otevření tamního muzea v přírodě (Weinviertler Museumsdorf Niedersulz). Účelem jeho další služební cesty do uvedeného muzea byla dne 5. 9. 2019 účast na jednání Odborné rady muzea v přírodě a jednání o možnostech rozšíření mezinárodní spolupráce.
- Dne 4. 7. 2019 se Lucie Svobodová (Baňařová) a Martin Novotný zúčastnili konference *Lagerung und Konservierung verschiedener Materialgruppen* v Niedersulzu, věnované uchování, konzervaci a ukládání muzejních sbírek. Organizátorem bylo muzeum v přírodě *Weinviertler Museumsdorf Niedersulz*. Kromě teoretických přednášek s praktickými ukázkami byla součástí konference i prohlídka depozitářů muzea, konzultace a výměna zkušeností s ukládáním sbírkových předmětů dle materiálů.
- V rámci výzkumného projektu uskutečnil Martin Novotný ve dnech 11. – 12. 12. 2019 služební cestu do Rakouské národní knihovny ve Vídni, kde studoval odbornou literaturu k hliněnému stavitelství pro region střední Evropy.

- V průběhu roku byla zajištěna přeprava osob do Vídně a z Vídně do Strážnice 8. 5., 28. 10., 7. 11. a 8. 12. 2019 (Rostislav Můčka).

Slovensko

Pokračovala spolupráce se slovenskými institucemi různými konzultacemi a účastí na jednáních v Ústavu etnologie SAV, Národním osvětovém centru v Bratislavě, v muzeích v přírodě, na folklorních festivalech a prezentacemi na konferencích.

- NÚLK dlouhodobě spolupracuje při přípravě a realizaci Mezinárodního folklorního festivalu v Myjavě, Jan Krist je členem Předsednictva Programové rady festivalu a zúčastňuje se přípravných a hodnotících zasedání i samotného festivalu (16. 1., 21. – 23. 6. 2019). Festivalu v Myjavě se zúčastnila i Markéta Lukešová.
- Martin Novotný zastupoval NÚLK dne 15. 5. 2019 v Holíči na vernisáži výstavy *Modrotlač. Obnova Tradície.* Pro realizaci výstavy z projektu příhraniční spolupráce *Modrotisk, tradice pro současnost* byl NÚLK partnerem.
- Dne 12. 2. 2019 jednal Martin Šimša a Petra Hrbáčová se zástupci Ústředí lidové umělecké výroby v Bratislavě na téma podpory lidových řemesel v SR a prezentace těchto zkušeností na setkání výrobců oceněných titulem Nositel tradice.
- Martin Šimša se dne 26. 6. 2019 jako člen Vědecké rady Slovenského národního muzea zúčastnil v Bratislavě jednání tohoto poradního orgánu.
- Ve dnech 21. - 23. 10. 2019 uskutečnil Martin Šimša služební cestu do Bratislavy a Martina. Cílem cesty bylo v Bratislavě jednání redakční rady časopisu Slovenský národopis, jejímž je členem a v Martině jednání pracovní schůzky etnografů Slovenského národního muzea a Vědecké rady Slovenského národního muzea pro etnografii, jejímž je rovněž členem.

Švédsko

V rámci projektu *Způsoby prezentace tradiční lidové kultury v muzeích v přírodě* navštívily Petra Hrbáčová, Markéta Lukešová a Eva Rýpalová ve dnech 8. – 11. 7. 2019 švédské skanzeny a muzea: Skanzen Stockholm, Vasa Stockholm, Nordista museum a expozice královského paláce. Cílem této studijní cesty bylo získání zkušeností a nových poznatků v oboru muzejní prezentace a pedagogiky v institucích zabývajících se touto problematikou, poznávání odlišných přístupů k ztvárnění muzejních expozic muzeí v přírodě, organizace edukativních programů, informační systémy, mapy a propagační materiály, lektorské služby, přístupy k handicapovaným návštěvníkům a další aspekty muzejní práce, které se v jednotlivých muzeích odlišují.

Švýcarsko

Lucie Svobodová (Baňařová) v rámci úkolu dlouhodobého koncepčního rozvoje NÚLK absolvovala ve dnech 20. – 25. 10. 2019 služební cestu do Švýcarska.

Cílem bylo studium a dokumentace v Textilmuseum a Textilbibliothek v St. Gallen, v Museum des Landes Glarus v Näfels, ve Wirtschaftsarchiv ve Schwanden a dále pracovní setkání s kurátorkami národopisných a textilních sbírek. Součástí studijní cesty byla i výstava v Museum des Landes Glarus, věnovaná textilní, barvířské a tiskařské výrobě v kantonu Glarus a návštěva Bibliothek Hauptpost v St. Gallen, spojená se studiem potřebné literatury.

Mezinárodní tvůrčí dílna „Muzičky 2019“

Mezinárodní dětská tvůrčí dílna *Muzičky 2019* s podtitulem *Hrajeme Strážnicko* se uskutečnila ve dnech 22. – 24. listopadu 2019 za finanční podpory MK. 14. ročníku se zúčastnilo 43 dětí a mládeže ve věku od 12 do 21 let, kterým se věnovalo 8 lektorů – muzikantů s dlouholetou praxí interpretace lidové hudby Strážnicka. Kurz probíhal formou práce lektora v malých pracovních skupinách rozdělených podle hudebních pozic v rámci cimbálového uskupení (1. – 3. housle, klarinet, cimbál, kontry a kontrabas) a následné souhry v rámci celého orchestru i menších skupin tvořících vždy kompletní nástrojové uskupení cimbálové muziky. Důraz byl kladen na stylovost interpretace lidové hudby vybraného regionu (Strážnicka), komunikaci uvnitř hudebního uskupení během souhry a zejména na rozvíjení a osvojování přirozené muzikálnosti jednotlivých účastníků. Závěr sobotního večera byl koncipován jako moderovaná beseda u cimbálu, kdy se účastníci zapojili do volné hry písní a tanců regionu pod vedením CM Danaj. Součástí workshopu byla návštěva pořadu *Hudecký večer Slávka Volavého.* Výsledek kurzu bude veřejnosti předveden během MFF Strážnice 2020 v rámci pořadu Muzičky dne 27. 6. 2020 v Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy.

NÚLK v roce 2019 spolupracoval s Klubem tanečních souborů Rokytka, z. s. na realizaci letního kurzu interpretace lidové hudby českých regionů. Kurz byl realizován s Orchestrem lidových nástrojů Plzeňského kraje ve dnech 31. 7. – 4. 8. 2019 ve Spáleném Poříčí.

VI/6 SPOLUPRÁCE S DOMÁCÍMI INSTITUCEMI

NÚLK spolupracuje s mnoha muzejními, univerzitními a vědeckými institucemi v ČR a metodicky i organizačně pomáhá folklorním souborům a festivalům. V roce 2018 pokračovala spolupráce NÚLK s Národním informačním a poradenským střediskem pro kulturu, Valašským muzeem v přírodě, Ústavem evropské etnologie MU Brno, Etnologickým ústavem AV ČR v Praze a v Brně, Moravským zemským muzeem Brno a dalšími muzei, Asociací muzeí a galerií, Českou národopisnou společností, Sdružením historických sídel Čech, Moravy a Slezska. Odborní pracovníci NÚLK působili v různých komisích, vědeckých, programových a redakčních radách, např.

v České komisi pro UNESCO, Národní radě pro tradiční lidovou kulturu, grantových komisích MK.

Vědecké rady
- NIPOS, Praha (Martin Šimša),
- Valašské muzeu v přírodě, Rožnov pod Radhoštěm (Martin Šimša),
- Muzeum v přírodě v Niedersulzu, Rakousko (Martin Novotný).

Redakční rady
- Časopis Slovácko, Uherské Hradiště (Martin Šimša),
- Časopis Český lid, Praha (Martin Šimša),
- Časopis Malovaný kraj, Břeclav (Jan Krist),
- Národopisný věstník SAV, Bratislava, SR (Martin Šimša).
- Sborník Museum vivum, Rožnov pod Radhoštěm (Martin Novotný),

Odborné společnosti
- Česká národopisná společnost (člen hlavního výboru Martin Novotný, řádní členové Petra Hrbáčová, Jan Krist, Markéta Lukešová, Vlasta Ondrušová, Martin Šimša, Jarmila Teturová),
- Česká společnost pro hudební vědu (Jiří Höhn člen kontrolní komise),
- Česká komise pro UNESCO (Jan Krist, Martin Šimša),
- Český svaz muzeí v přírodě, správní rada (Jan Krist, Martin Šimša, viceprezident Martin Šimša, individuální členové: Martin Novotný, Petra Hrbáčová, Markéta Lukešová),
- Muzejní a vlastivědná společnost Brno (Jan Krist).

Zastoupení NÚLK v odborných komisích
- Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost Slovácké muzeum, Uherské Hradiště (Petra Hrbáčová, Vlasta Ondrušová),
- Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost Masarykovo muzeum, Kyjov a Muzeum jihovýchodní Moravy, Zlín (Vlasta Ondrušová),
- Grantové komise MK pro podporu tradiční lidové kultury (Jan Krist, Jarmila Teturová, Martin Šimša),
- Komise pro taneční estetické aktivity (Jarmila Teturová),
- Národní porota pro udělování ocenění Evropské dědictví (Jan Krist),
- Odborná komise pro tradiční lidovou kulturu Jihomoravského kraje (Jan Krist, Martin Šimša),
- Odborná rada pro folklor v NIPOS (Markéta Lukešová),
- Programová rada MFF Myjava, SR (Jan Krist),
- Kulturní komise Města Strážnice (Petr Horehleď),
- Pracovní skupina pro ochranu, digitalizaci a zpřístupňování zvukových dokumentů v ČR - Virtuální národní fonotéka při Moravské zemské knihovně (Michal Škopík),

- Odborná pracovní skupina MK pro digitalizaci kulturního obsahu (Michal Škopík),
- Hodnotící komise projektu Tradiční výrobek Slovácka, Region Slovácka v Uherském Hradišti (Vlasta Ondrušová).

VII. PREZENTACE TRADIČNÍ LIDOVÉ KULTURY FORMOU VZDĚLÁVACÍCH POŘADŮ

VII/1 Mezinárodní folklorní festival Strážnice 2019 a Folklorní festival Dětská Strážnice 2019

74. ročník Mezinárodního folklorního festivalu Strážnice 2019 a 37. ročník festivalu Dětská Strážnice se uskutečnil za finanční podpory MK ve Strážnici ve dnech 27. – 30. 6. 2019. NÚLK zajišťoval jednání Dramaturgicko-produkční rady (24. 1., 4. 4., 16. 5. a 12. 9. 2019, předsedkyně Magdalena Můčková), Programové rady a Senátu programové rady (1. 11. 2018, 7. 2., 4. 4., 28. 6. a 12. 9. 2019, předseda PR Jan Krist, předsedkyně Senátu Jana Polášková) a garantoval přípravu jednotlivých pořadů, zajištění realizačních štábů, účinkujících, včetně zabezpečení jejich pobytu, technicko-provozní přípravu jednotlivých areálů, pořadatelskou, finanční, úklidovou a zdravotní službu, občerstvení návštěvníků. NÚLK zabezpečil propagaci akce a dokumentaci všech prezentovaných pořadů. Propagace festivalu byla prováděna průběžně prostřednictvím programového letáku, grafického plakátu, pomocí elektronických médií a programového sborníku. Do propagace festivalu se zapojila média: TV NOE, Český rozhlas, Rádio Proglas a regionální televizní kanály.

Festivalové pořady proběhly ve všech prostorách festivalového areálu, v Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy, v budově zámku, kostele Nanebevzetí Panny Marie, synagoze i v ulicích města. Skladbu 74. ročníku tvořilo 42 pořadů, ve kterých vystoupilo 3 358 účinkujících z ČR (153 souborů a skupin, 48 soutěžících ve verbuňku, 29 lidových řemeslníků) a 329 účinkujících ze zahraničí. Festivalu se zúčastnilo 5 zahraničních souborů a skupin – z Alžírska (soubor Couleurs D´Algerie), Chorvatska (soubor Tena), Indie (soubor Charu Castle Fundation), Ukrajiny (soubor Roksolaniia) a Slovenska (soubor Gymnik). Festivalu se zúčastnilo dalších 9 menších souborů a skupin ze Slovenska a Polska. Významné místo mezi zahraničními účinkujícími zaujímal SĽUK z Bratislavy a soubor Starodávný z Japonska.

V zábavních střediscích se během tří dnů vystřídalo 13 cimbálových a 5 dechových hudeb. Pořad *Noc s hudci* byl zahájen v pátek v 19.00 hod. u busty Slávka Volavého v areálu parku. Festivalu se zúčastnilo 32 000 návštěvníků, včetně účinkujících, štábů a služeb. Program festivalu a veškeré informace byly dostupné na webových stránkách.

V roce 2019 získal NÚLK finanční prostředky z dotačního programu pro ochranu měkkých cílů v oblasti kultury. Jednalo se o nákup neinvestičních bezpečnostních prostředků pro zajištění organizace MFF Strážnice; bezpečnostní analýzu rizik a zabezpečení MFF; vytvoření a realizaci vzdělávacího programu pro zaměstnance NÚLK.

Cena MFF „Strážnice 2019“ byla udělena:
- *Zdeňku Vejvodovi,* autoru pořadu *Plzeňáci aneb Depa a pročpa se tuto tancuje?* za celkovou úroveň scénického zpracování pořadu.
- *Lence Dujkové,* autorce pořadu *Kudy do zahrady* za umělecké a společenské působení pořadu.

Titul Laureát MFF „Strážnice 2019“ byl udělen:
- *Petrovi Obuchovi* za účinkování a přínos k dramaturgii pořadu *Karpatské návraty*.
- *Cimbálové muzice Lubomíra Graffeho* za mimořádnou interpretační úroveň v pořadu *Bez bab*.
- *Chrystianu Heczkovi* za účinkování a přínos k dramaturgii v pořadu *Ze života stromů*.
- *Dívčímu sboru Národopisného souboru Bítešan* za působivou interpretaci písňového materiálu z Horácka v pořadu *Písně pro nevěstu*.
- *Hane a Ondrejovi Mišíkovcom* za výrazný taneční výkon v pořadu *Karpatské návraty*.

Cena ředitele MFF byla udělena:
Čestmíru Komárkovi za dlouhodobou spolupráci s Mezinárodním folklorním festivalem Strážnice.

Soutěž o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku
Ve finále vystoupilo celkem 19 tanečníků. Hudební doprovod tanečníků zajistily cimbálové muziky Burčáci z Míkovic, OLiNa z Hodonína a Šmytec z Brna.
Výsledky Soutěže o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku**:**
1. místo: Martin Vašulka
2. místo: Milan Pokorák
3. místo: Antonín Žmola
Vítězem ankety diváků se stal Martin Kšica. Porota seniorů ohodnotila Marka Salaye za nadějné první vystoupení v soutěži.

VII/2 Děti a píseň Slovácka

Postupové kolo přehlídky dětských pěveckých soutěží s názvem *Děti a píseň Slovácka* se uskutečnilo dne 28. 4. 2019 ve Veselí nad Moravou. NÚLK převzal odbornou záštitu nad touto soutěží, kterou spolupořádal s Městem Veselí nad Moravou a Veselským kulturním centrem. Celkem 37 zpěváčků soutěžilo v jedné kategorii, do tohoto postupového kola se dostali prostřednictvím jedné z deseti regionálních přehlídek konaných po celém Slovácku. Odborná porota sestavená z předních osobností folkloristické scény daných oblastí vyhodnotila skrze bodový systém patnáct nejlepších zpěváčků, tito postoupili do Moravsko-slezského kola a někteří pak do Celostátního kola soutěže *Děti a píseň*.

VII/3 Aktivity v areálech NÚLK

V budově zámku byly veřejnosti zpřístupněny stálé expozice od 1. 5. do 31. 10. 2019: obrazová galerie na schodišti, zámecká knihovna a kaple, výstava *Antoš Frolka - malíř slováckého venkova* a expozice *Lidový oděv na Moravě, jedinečná 3D expozice krojů z celé Moravy*. Výstava *Antoš Frolka (1877-1935) – malíř slováckého venkova* (autorek Petry Hrbáčová a Věry Chalupové) se konala ve spolupráci s Nadací Moravské Slovácko. Frolkovy obrazy jsou zajímavým a důležitým ikonografickým pramenem k poznání lidové kultury na Slovácku na konci 19. století a v první třetině století 20. Na výstavě bylo představeno 107 umělcových obrazů včetně dvou velkoformátových panelů s fotokopiemi děl, které nebylo na výstavě možné prezentovat v originále. Mimo Frolkova výtvarného díla byla prostřednictvím komentovaných dobových fotografií přiblížena umělcova osobnost, jeho osobní postoje, rodina atd.

Zámek v roce 2019 navštívilo 7 170 návštěvníků. Ke zvýšení návštěvnosti přispěl program *Muzejní noc* a projekt *Pokusné ověřování – Vzdělávací programy paměťových institucí do škol*, který probíhal druhým rokem. Cílem projektu je zjistit přínos muzeí a ostatních institucí ke zvýšení kvality výuky, využít edukačních programů pro školy v muzeích a posoudit, zda jsou přínosem. Školy mají k dispozici vybraných 20 paměťových institucí. Do projektu se zapojilo 72 škol z 14 krajů ČR. K tématu se dne 7. 10. 2019 v Praze uskutečnilo odborné kolokvium *Reflexe pokračování pokusného ověřování*, kterého se zúčastnily Eva Rýpalová a Petra Hrbáčová s příspěvkem o programech a aktivitách pro děti školního věku v naší instituci.

Objekty Muzea vesnice jihovýchodní Moravy byly pro 51 805 návštěvníků (údaj nezahrnuje návštěvníky při MFF) otevřeny v období od 6. 4. do 31. 10. 2019. V Muzeu vesnice byly i v roce 2019 připraveny dva prohlídkové okruhy: Život lidský (zaměřen na důležité okamžiky v lidském životě - narození, svatba, smrt) a Lidská práce (zaměřen na řemesla - pečení chleba, praní prádla, vinařství, kovářství, tkalcovství). Okruhy se pravidelně střídají v lichou a sudou hodinu. O prohlídky s průvodcem je trvalý zájem ze strany organizovaných zájezdů i jednotlivců. Skupina vychází vždy v celou hodinu. V měsících červenci a srpnu se mohou návštěvníci rozhodnout pro prohlídku s průvodcem nebo pro individuální prohlídku bez průvodce. Ve vybraných objektech podávají průvodci výklad a předvádějí ukázky některých domácích prací (příprava nudlí, pletení rukavic na dřevěné formě, tkaní na stavu, vyšívání), v některých objektech byly ve stanovené dny předváděny ukázky řemeslné výroby (v objektu H5 – výroba keramiky, E14 – vinařství, C6 – obchod koloniál, E12 – zdobení perníčků a dílna pro děti) a prostřednictvím nájemců poskytováno občerstvení.

Nabízeny byly speciální dětské prohlídky, určené zejména pro první stupeň základních škol (uskutečnilo se 41 speciálních prohlídek) jako doplněk učiva vlastivědy a přírodovědy. Pro rodiny s dětmi byl připraven zábavný prohlídkový

okruh s pracovním listem a *kamarádem Fanoškem*. Pro studenty středních škol a organizované skupiny byl podle zájmu připraven prohlídkový okruh *Detektivní případ Cyrila Čerešňáka* (připraveno 6 speciálních prohlídek). Ve stodole z Hrušek byla veřejnosti přístupná výstava *Hliněné stavitelství na Moravě*. Areál byl oživen chovem ovcí a domácího zvířectva. Po celou návštěvní sezónu probíhala spolupráce s Centrálou cestovního ruchu – jižní Morava – Top výletní cíle, zaměřená na společnou nabídku na další výletní cíle návštěvníků.

V roce 2019 proběhlo v MVJVM dotazníkové šetření spokojenosti návštěvníků jak ve vztahu k muzeu, objektům, průvodcům, tak celkovému prostředí a doplňkovým službám. Odevzdáno bylo 2 085 dotazníků, z toho 1 015 návštěvníků připsalo vlastní poznámku. Dotazníky byly zpracovány a vyhodnoceny. Z celkového počtu 2 085 odevzdaných se v 24 případech objevila u některých odpovědí nespokojenost a navrženo bylo celkem 32 doporučení.

V určené dny a státní svátky byly expozice veřejnosti zpřístupněny zdarma (28. 4., 1. 5., 18. 5., 15. 9., 28. 9., 28. 10.). V roce 2019 byla spuštěna aplikace pro mobilní telefony, která obsahuje informace o MVJVM a pořádaných akcích, fotografie, a mapy. Aplikace zaznamenala 574 uživatelů.

Dne 22. 5. 2019 se v areálu MVJVM uskutečnilo natáčení pořadu ČT *Květa Legátová.*

Expozice a výstavy v objektech NÚLK:

Zámek:

- Obrazová galerie na schodišti.
- Historická zámecká knihovna a kaple.
- Antoš Frolka (1877-1935) – malíř slováckého venkova.
- Lidový oděv na Moravě, jedinečná 3D expozice krojů z celé Moravy.

Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy:

- Hliněné stavitelství na Moravě, výstava v objektu L1.
- Expoziční objekty: interiéry – B6, B9, C4, C6, C7, C14, D4, E12, E13, E20, H1, H12, H13, H14, L1; exteriéry – ostatní objekty v areálu moravských Kopanic, luhačovického Zálesí, vodních technických staveb, vinohradnických staveb a areálu Horňácka.

Pořady v areálu MVJVM*:*

Fašanky, fašanky, Velká noc ide (13. – 14. 4. 2019),
autorky Lucie Svobodová (Baňařová), Věra Chalupová

V pořadu bylo představeno období od masopustu do Velikonočního pondělí, výklad a ukázky masopustních masek, smažení božích milostí, jarní bylinky, výroba vrbových píšťalek, jarní úklid domu, výklad o postním stravování, barvení vajíček, výroba kraslic, pletení pomlázky, háčkovaná vajíčka, pašije. Proběhly velikonoční obchůzky zúčastněných souborů. Součástí programu byl řemeslný jarmark s velikonoční tematikou a 7. ročník soutěže o nejchutnější

slovácký uzený bok. Účinkující soubory: Jarabáček z Drnholce, Pentlička z Boršic, Kuželovjan z Kuželova a Světlovan z Bojkovic. Návštěvnost pořadu poznamenalo nepříznivé počasí.

Fašanky, fašanky, Velká noc ide (15. – 16. 4. 2019),
autorky Lucie Svobodová (Baňařová), Věra Chalupová
Program věnovaný školní mládeži prvního a druhého stupně základních škol představil masopustní, velikonoční a jarní zvyky z jihovýchodní Moravy. Pro školy byly připraveny ukázky masopustních masek, barvení vajíček, pletení pomlázky, velikonočního stravování. Účinkující předváděli ukázky ze zvykosloví, např. vynášení moreny nebo velikonoční hrkání.

Stavění máje a zahájení sezóny (28. 4. 2019),
připravil Petr Horehleď
Oficiální zahájení návštěvnické sezóny se uskutečnilo v areálu luhačovického Zálesí Muzea vesnice jihovýchodní Moravy stavěním máje a úvodním slovem zástupce ředitele Martina Novotného. V kulturním programu vystoupily folklorní soubory – Fěrtůšek, Danaj a Žerotín ze Strážnice s ukázkami profilových tanečních a hudebních čísel.

Strážnice 1809 (4. 5. 2019),
připravil Josef Vajčner
V areálu MVJVM byl ve spolupráci s ACABALLADO, z. s. Brno realizován pořad Strážnice 1809 s ukázkami napoleonských vojsk, jezdeckého umění, bojů, ležení, střelby, bitevní střet vojsk s příběhem z cyklu Moravské Elegie.

Muzejní noc (18. 5. 2019),
autor Josef Svoboda
Třetí ročník akce Zámek Strážnice ve světle svíček, konaný v rámci festivalů muzejních nocí, byl zaměřen na období panování rodu pánů ze Žerotína, kteří se na konci 15. století po pánech z Kravař stali vlastníky strážnického panství. Přestože drželi strážnické panství pouze do roku 1628, výrazně se zapsali do historie Strážnice a právě za jejich vlády došlo k největšímu rozkvětu zámku. V rámci akce byly prezentovány historické osobnosti, které byly spjaty se Strážnicí a zámkem. Součástí akce bylo vystoupení historických skupin Porta Temporis z Napajedel a Valmont ze Vsetína.

Skanzenem z pohádky do pohádky (26. 5. 2019),
autorky Magdalena Maňáková, Eva Rýpalová
V areálu Muzea vesnice se děti přenesly do světa pohádek, zaměřených mimo jiné na zpracování textilních vláken. Setkaly se s pohádkovými bytostmi z pohádek Sedmero krkavců (zpracování vlákna), Šípková Růženka (kolovrátek), O štěstí a kráse (praní na valše) atd. Připojeny byly i pohádky

natáčené v areálu MVJVM. Děti porovnaly své síly se statečným kovářem Mikešem, nakrmily draka buchtami, setkaly se s Ječmínkem nebo hledaly zlaté zrní pro zlatého ptáka. Čekaly na ně různé soutěže a hry. Součástí programu bylo loutkové divadlo Kašpárek ze Bzence.

Abeceda řemesel – pro školní mládež (27. – 28. 5. 2019),
autorky Magdalena Maňáková, Eva Rýpalová
Pořad byl zaměřený na tradiční techniky od prvotního zpracování lnu a konopí až k vyšitému kroji, od zpracování kůže po boty k práci i tanci. Děti mohly shlédnout, ale i vyzkoušet řadu činností – lámání a pročesávání konopí, práci na kolovrátku i na tkalcovském stavu, ušití jednoduché košile pouze ručními stehy, zdobení ozdobnými spojovacími stehy a aplikacemi, praní prádla a jeho bělení na slunci, vrapení fěrtochů i kulmování peřinek či rozpoznat druhy bot a jejich odlišnosti v materiálu a výzdobě.

Vojenský den (20. 7. 2019),
autor Lukáš Lexa, Martin Sítek
Vojenský den byl zaměřen na 100. výročí bojů čs. jednotek s Maďary o Slovensko v roce 1919 a jedna z ukázek Klubu vojenské historie byla věnována střetu amerických a rakousko-uherských jednotek na západní frontě v roce 1918.

Dožínky ve skanzenu (28. 7. 2019),
autorka Lucie Svobodová (Baňařová)
Program zahrnoval ukázky sklizně a zpracování obilí, slámy a sklizně letních plodin (opravu mlatu, mlácení obilí cepy, na mlátičce, poznávání obilí, výrobu povřísel, pletení dožínkového věnce, výrobu došků, mletí obilí, sekání slámy na sečkovici, kutí a broušení kosy, sklizeň obilí koňským potahem, pečení z letního ovoce, přípravu kvašáků a zpracování bobu). Dožínkový průvod a zvykosloví s hospodáři předvedly folklorní soubory Borověnka z Boskovic a soubor Velen z Boskovic. Součástí programu byl jarmark s prodejem drobných výrobků, suvenýrů a pečiva.

Hasičská neděle (4. 8. 2019),
autor Zdeněk Bobčík
Program byl zaměřený na vývoj hasičské techniky s ukázkou požárních vozidel Tatra a Praga, historii přenosných čerpadel ve fotografii. Návštěvníkům byly představeny ukázky záchrany osob z hořícího objektu a ukázky záchrany osob při otravě oxidem uhličitým. K vidění byla i výstava hasičské výstroje (uniformy, opasky, přilby, sekerky, vyznamenání ap.). Akce se zúčastnily dobrovolné hasičské sbory z Blatnice pod sv. Antonínkem, Radějova, Kněždubu, Mikulčic a Veteráni z Nenkovic.

Pouť ve skanzenu (10. 8. 2019),
autorka Markéta Lukešová
Třetí ročník pořadu zachytil dění v rámci tradiční mariánské pouti konané ve městě. Areál skanzenu byl oživen mnoha pouťovými atrakcemi z dob dávno minulých. Návštěvníkům byla prezentována jedinečná atmosféra pouti a trhů, jak ji znali naši předkové. Program doplnilo Dětské kočovné divadélko z Kyjova.

Podzim na dědině (22. 9. 2019)
autoři Martin Novotný, Martin Sítek
Program věnovaný široké veřejnosti představil období podzimu na vesnici jihovýchodní Moravy. Návštěvníci se seznámili s hospodářskými pracemi (orba koňmi), konkrétními plodinami a způsoby jejich zpracování (nakládání zelí, moštování jablek), vinohradnickým nářadím, historickou technikou (lokomobila, katr na řezání kmenů). V rámci pořadu vystoupily dětský soubor Barvínek z Brna a soubor Lúčka ze Svatobořic-Mistřína.

Podzim na dědině 23. – 24. 9. 2019 (pro školy),
autoři Martin Novotný, Martin Sítek
Program byl zaměřený na seznámení školních dětí s tradičními způsoby hospodaření a života na moravské vesnici přelomu 19. a 20. století. Důraz byl kladen nejen na pasivní seznámení, ale i na aktivní prvky prezentace. Děti si tak mohly vyzkoušet drhnout kukuřici, sbírat brambory, moštovat jablka, shlédnout ukázky pečení z kynutého těsta.

Radujme se, veselme se…. (30. 11. – 5. 12. 2019),
Autorky Petra Hrbáčová, Jarmila Teturová
Předvánoční pořad byl připraven ve dnech 30. 11. – 1. 12. 2019 pro širokou veřejnost, v následujících dnech 2. – 5. 12. 2019 byl upraven pro vzdělávací potřeby mateřských a základních škol. V jednotlivých objektech byly připraveny interiéry v adventním, vánočním a novoročním duchu a ukázky vánočních pokrmů, věštebných praktik, výklad o štěpánských a novoročních zvycích, výroba obřadního pečiva, pečení vánočního cukroví, pečení vánočních oplatek, zdobení perníků, ukázky výroby tradičních vánočních ozdob a dalších výrobků. V pořadu představili své umění řemeslníci, pořad opět zpestřily obchůzky Lucek, Tří králů a koledníčků s pastýřem. Soubory Štěpnička z Veselí nad Moravou, Děcka ze Skoronic, Bzenčan z Bzence a Koňadra z Vracova zajistily obchůzku koledníků. Štěpánskou obchůzku a mlácení slámy předvedl soubor Omladina z Vacenovic. Pro návštěvníky bylo připraveno občerstvení: zabíjačkové speciality, košt vína, výrobky z medu a medovina, pekařské výrobky apod., pro děti tvůrčí dílny. V rámci jarmarku měli návštěvníci možnost nákupu řemeslných výrobků a dárkových předmětů.

VII/4 Další akce, na kterých se NÚLK podílel jako spolupořadatel

- S Domem dětí a mládeže ve Strážnici NÚLK spolupracoval na přípravě akcí, které byly realizovány v areálu parku (Den Země – 28. 4. 2019, Slavnost padajícího listí – 13. 10. 2019).
- NÚLK spolupracoval při realizaci XVI. Jihočeského zpěváčka (23. 3. 2019) a 23. Setkání dětských jihočeských souborů v Milevsku (9., 10. a 15. 5. 2019).
- NÚLK ve spolupráci s NIPOS organizoval vzdělávací kurz v rámci projektu Škola folklorních tradic (viz kapitola V/1).

VII/5 Jiné akce realizované v areálech

Objekty zámeckého parku byly pronajímány pro pořádání různých akcí:
Amfiteátr Zahrada:
- Provoz letního kina pro filmovou přehlídku, koncert skupiny GAIA MESIAH a divadelní představení Rychlé šípy, 4. 7. – 4. 9. 2019 (Filip Chlud).
- Muzikálová show 21. 6. 2019 (Město Strážnice, Kulturní dům).

Amfiteátr Zámek:
- Festival Slunce 12. – 14. 7. 2019 (Město Strážnice, MUDr. P. Kopřiva).

Ostrůvek:
- Taneční zábava 5. 7. 2019 (Město Strážnice, Sbor dobrovolných hasičů).

Areál parku:
- Děkanátní setkání ministrantů v areálu parku 8. 6. 2019 (Farní úřad Strážnice).

VIII. PÉČE O SBÍRKY

Sbírkové fondy a jejich evidence

Jednání Poradního sboru pro sbírkotvornou činnost NÚLK se uskutečnilo ve dnech 30. 5. 2019 a 4. 11. 2019. Nabízené předměty byly navrženy k zařazení do Sbírky NÚLK. Stávající zápisy sbírkových předmětů jsou doplňovány o aktuální informace o předmětech, o nová uložení a fotodokumentaci. V průběhu roku 2019 se uskutečnila fotodokumentace sbírkových předmětů v celkovém počtu 2 000 ks fotografií.

Podsbírka Etnografická:
Sbírkové předměty získané v roce 2019 byly zapsány do sbírkové evidence pod přírůstkovými čísly 1/2019 – 227/2019. Počet evidenčních čísel v podsbírce Etnografické vzrostl na 55 851.

Podsbírka Další - současná řemeslná výroba
V roce 2019 byly zakoupeny sbírkové předměty reprezentující tvorbu výrobců oceněných titulem Nositel tradice lidových řemesel. Sbírkové předměty byly zapsány ve sbírkové evidenci pod přírůstkovými čísly NT 1/2019 – NT 37/2019. Počet evidenčních čísel v podsbírce Další - současná lidová řemeslná výroba byl navýšen na 1 874.

Podsbírka Historická
V roce 2019 byl zaevidován jeden sbírkový předmět pod přírůstkovým číslem H1/2019. Počet evidenčních čísel v podsbírce Historické vzrostl na 3 101.

Uložení a revize sbírkových předmětů

V roce 2019 byl na základě schválené dotace MK z programu ISO/D vybrán dodavatel (firma DIRP) a následně byl realizován pojízdný regálový systém v depozitáři G12. Průběžně byly ukládány sbírkové předměty do regálových systémů v depozitářích A1, A2, A4, A5, H4, G11, G12-14 a v halách ve Vracově. Inventarizace sbírkových předmětů v roce 2019 zahrnovala sbírkové předměty zařazené do fondů domácnost, hospodářství, keramika, militaria, oděv, transport a živnosti, které patří do podsbírky Etnografické a podsbírky Historické. Inventarizace probíhala v depozitářích A (A1, A2, A5), H4, G (G11, G13), mimo depozitáře také v expozičních objektech MVJVM a výstavních prostorách v budově zámku. Proběhla fyzická kontrola předmětů, jejich srovnání s popisy a fotografiemi v databázi BACH a ověření jejich aktuálního stavu. Inventarizací sbírkového fondu v roce 2019 bylo prověřeno 4 325 ks sbírek. Kontrolou fyzického stavu předmětů bylo zjištěno, že předměty jsou uloženy v poměrně vhodném prostředí, teplota i vlhkost se pohybují v normálu.

Konzervace a restaurování sbírkových předmětů

Konzervační dílna průběžně zpracovávala nové přírůstky i stávající sbírkové předměty. Všechny sbírkové předměty jsou před uložením čištěny a konzervovány. Celkem bylo na konzervační dílně zpracováno 1 431 ks předmětů, z toho bylo 962 textilních součástek a 469 ks z různých materiálů. Kompletně byl ošetřen jeden objekt v areálu MVJVM, průběžně byl opravován nábytek v objektech MVJVM a vodní kolo v areálu. V průběhu roku 2019 byly externě restaurovány 4 obrazy z historické podsbírky, jeden obraz z podsbírky etnografické.

V listopadu proběhla desinsekce depozitářů A1, A2, A4, A5, výstavní místnosti v budově zámku a deratizace objektů MVJVM a depozitářů H4, G11 - G14. Konzervátoři se podíleli na přípravě objektů v areálu MVJVM před zahájením návštěvní sezóny i na celoroční údržbě objektů, spolupracovali na převozu a uložení sbírkových předmětů v depozitářích.

Výpůjčky a zápůjčky sbírkových předmětů

V průběhu roku byly evidovány výpůjčky pro výstavní účely (43 výpůjček především hudebních nástrojů, obrazů, krojových součástek pro účely výstav a expozic), zápůjčky sbírkových předmětů muzeím a galeriím (4 zápůjčky, zejména kolekce dýmek, řemeslné výrobky a oděvní součástky) a poskytnutí licenčních práv k publikování fotografií. V roce 2019 NÚLK zpřístupnil sbírkové předměty šest badatelům pro studijní, vědecké a další účely.

IX. PÉČE O PAMÁTKY A ÚDRŽBA AREÁLŮ

Každoročně tvoří významnou součást činnosti NÚLK péče o movité a nemovité památky, které má NÚLK ve správě (7 je památkově chráněno) a 45 ha parkových a travnatých ploch. Opravy drobnějšího charakteru v areálu zámeckého parku i Muzea vesnice jihovýchodní Moravy provádějí pracovníci NÚLK, rozsáhlejší opravy a rekonstrukce objektů jsou řešeny dodavateli.

IX/1 Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy (MVJVM)

Areál MVJVM

V areálu Muzea vesnice jihovýchodní Moravy byla provedena běžná údržba objektů, zeleně i výsadeb, vinice, sadů, letní ořez ovocných stromů, opravy střešních krytin na objektech, výměna doškové střechy na objektu F3, E2 a části D4, opravy plotů a chodníků, dvou hydrantů, podlahy vrátnice. Část údržby zeleně (intenzivní sečení na rozloze 4 700m^2 a plocha sečená na seno) byla realizována dodavatelem, ostatní travnaté plochy byly sečeny vlastními pracovníky. V průběhu roku byly vysázeny a obdělávány květinové, zeleninové a bylinkové předzahrádky B9, C14, C6, H13, H14 a H12a. Před zahájením návštěvnické sezóny byly provedeny malířské práce ve vybraných objektech v celém areálu. Pro vstupní objekt do areálu MVJVM byla z důvodu zastaralého topného zařízení vypracována studie Modernizace systému vytápění tohoto objektu. V areálu MVJVM byla z důvodu terénních úprav a budování nového valu upravena panelová plocha. Pro lepší zajištění obslužnosti areálů byla zakoupena nákladní elektrická tříkolka. V objektu H11 byly na základě projektové dokumentace provedeny rozvody elektřiny, dále se uskutečnila oprava historického seníku v areálu MVJVM. Pro potřebu oprav chodníků a přístupových cest k objektům byl v průběhu roku zajištěn stavební kámen, realizace oprav v areálech H, C, E a B probíhala ve spolupráci s Farmou Krok Kyjov, sociální podnik s.r.o.

Ve dnech 13. – 14. 11. 2019 se konalo jednání Poradního sboru MVJVM. Cílem jednání bylo podrobné informování o probíhajících investičních projektech v MVJVM, zejména o realizaci terénních úprav v areálu H a realizaci experimentálního centra hliněného stavitelství. Členové poradního orgánu byli informováni o stavu zeleně, o stávajících i nových edukačních programech v MVJVM a o činnosti experimentálního centra hliněného stavitelství.

Expozice

Cílem projektu *Způsoby prezentace tradiční lidové kultury v muzeích v přírodě* řešitelek Markéty Lukešové, Petry Hrbáčové a Evy Rýpalové je navázat na dlouhodobý úkol dokumentace, analýzy způsobů a možností prezentace tradiční lidové kultury v muzeích v přírodě z hlediska zdokonalení práce s návštěvníky a průvodcovské služby v areálech tohoto typu muzeí. Ve

dnech 8. – 11. 7. 2019 byla v rámci projektu uskutečněna studijní cesta do Švédska. Cílem cesty byla návštěva muzeí v přírodě včetně nejstaršího muzea na světě pod širým nebem - Skansen Stockholm, ve kterém se nachází 150 originálních stavení z celého Švédska (pánské domy, farmy, selské chaty, sámské budovy, větrné mlýny, venkovská škola, kostel Seglora).

Dne 7. 4. 2019 byl v rámci projektu uskutečněn workshop v MVJVM pro nevidomé a zrakově postižené z organizace SONS Uherské Hradiště. 16 handicapovaných návštěvníků využívalo k poznání ostatní základní smysly, kterými jsou sluch, hmat, čich, chuť. Důraz byl kladen na kvalitní popisný výklad v exteriérech i v interiérech. Návštěvník měl možnost si věci v objektech ohmatat, ochutnat různé druhy bylinkových pomazánek, sušeného ovoce a domácích šťáv, podle vůní rozeznat druhy bylin, vyzkoušet si různé aktivity např. vyrobit hliněnou cihlu pomocí dřevěné formy, vyrobit provázek na jednoduchém mechanickém zařízení. Součástí prohlídkového okruhu během workshopu byla i stávající haptická expozice a malé sluchové pexeso. Vše bylo ukončeno diskuzí a zhodnocením přístupu průvodce k této skupině návštěvníků.

V rámci projektu se dne 9. 9. 2019 uskutečnil vzdělávací workshop pro průvodce Muzea vesnice jihovýchodní Moravy. Průvodci se prostřednictvím erudovaných školitelů zevrubně seznamovali s činnostmi, jež demonstrují během tzv. volných prohlídek muzea. Během workshopu si osvojili vázání rukavic na modle, tkaní na stavu, ruční výrobu polévkových nudlí a podrobně se seznámili s pomůckami Montessori dílny v objektu H12.

Dalším z počinů projektu byla realizace nového informačního systému v MVJVM. Jedná se o informační tabule, jež jsou určeny přímo do objektů muzea a návštěvníkům sdělují základní informace o dané stavbě (kde se nacházela/nachází, informace o posledních obyvatelích, fotografie in situ, hospodářské a ekonomické poměry v usedlosti atd.).

V rámci experimentálního pracoviště se v areálu uskutečnil 29. 5. 2019 edukační program s praktickými ukázkami pro Waldorfskou základní školu Olomouc zaměřený na tradiční hliněné stavitelství.

IX/2 Budova zámku a areál zámeckého parku

V objektu zámku byly průběžně prováděny drobné opravy. V areálu památkově chráněného zámeckého parku byla prováděna průběžná údržba objektů, zeleně – trávníků, keřového patra, stromů, prořez suchých větví, likvidace suchých dřevin, listí, mulčování vybraných ploch areálu parku, údržba břehů rybníků a opravy plotů. Část údržby zeleně byla realizována dodavatelem. Provedena byla běžná údržba objektů a nezbytné malířské a natěračské práce, zabezpečena technická příprava areálu ke všem kulturním aktivitám včetně MFF. Zajištěny byly opravy zařízení, strojů a traktorů.

Provedena byla oprava dvou rozvodných elektrických skříní, generální oprava střechy objektu promítací kabiny v amfiteátru Zahrada. V amfiteátru Bludník byla v hledišti realizována oprava části lavic a pořízeno vybavení šaten. V amfiteátru Zámek proběhla příprava na opravu hlavní elektrorozvodny.

V souladu s platnými předpisy byly zajištěny revize PZTS, EPS, elektrorozvodů, elektrospotřebičů, komínů, výtahu, plynového zařízení a tlakových nádob. Následně byly prováděny opravy závad zjištěných revizní kontrolou v termínech dle závažnosti jednotlivých závad.

IX/3 Investiční a provozní akce většího rozsahu

Výzva č. 21 – Muzea (IROP) akce č. 134V711000006
Expozice Hudební nástroje v tradiční lidové kultuře
V rámci projektu IROP a na základě navýšení přidělených finančních prostředků MK bylo na konci roku 2019 uzavřeno 2. kolo výběrového řízení a vybrán generální dodavatel nově připravované expozice *Hudební nástroje v lidové kultuře*, která bude instalována ve výstavních prostorách zámku.

Investiční akce č. 134V131000081
NÚLK – areál MVJVM – Experimentální pracoviště hliněného stavitelství
Na základě přidělených finančních prostředků z MK proběhlo v první polovině roku 2019 výběrové řízení na zhotovitele stavby a v září 2019 vybraná firma Stavební společnost Kněždub spol. s r. o. zahájila stavební práce. V rámci zahájení zemních prací pro zhotovení základů nově navrhovaného propustku v korytě odlehčovacího kanálu bylo zjištěno neúnosné podloží, které bylo vyvoláno nepředvídatelnými přírodními a fyzikálními změnami. Z tohoto důvodu byly stavební práce do vyřešení vzniklé situace pozastaveny.

Investiční akce č. 134V131000078
Strážnice – Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy – Horňácko – Terénní úpravy
Na základě přidělené finanční dotace z MK v celkové výši 8 180 290 Kč byla v rámci výběrového řízení vybrána firma Horáček Milan s.r.o., která v září 2019 zahájila zemní práce na vytvoření požadované terénní vlny. Realizace terénních úprav je rozložena do 5 let, termín dokončení prosinec 2023.

Další investiční a provozní akce
V první polovině roku 2019 proběhla v hledišti amfiteátru Zahrada oprava cca 1/3 nejvíce poškozené části sedadlového parku včetně úpravy terénu. Náklady na opravu vybrané části sedadlového parku činily 1 431 742 Kč.

V areálu zámeckého parku proběhla obnova stávajícího mobiliáře – bylo osazeno 33 ks nových parkových laviček a 26 ks odpadkových košů, které nahradily poškozené a technicky nevyhovující vybavení. Celkové náklady na osazení mobiliáře činily 224 666 Kč.

Na základě přidělené finanční dotace MK byla v průběhu roku dokončena projektová dokumentace pro stavební povolení a projektová dokumentace pro realizaci stavby pro investiční akci *NÚLK Strážnice – Depozitář a konzervační pracoviště NÚLK*, na níž bylo v červenci 2019 vydáno pravomocné stavební povolení. V listopadu byla na MK podána žádost o přidělení dotace na realizaci stavby. Předpokládané náklady na realizaci stavby činí 165 000 000 Kč.

V polovině roku bylo Státním fondem životního prostředí ČR oznámeno schválení žádosti NÚLK k finanční podpoře z OPŽP 2014–2020 (OPŽP, 107. Výzva, PO 4, SC 4.2.) na realizaci projektu *Podpora biotopu strakapouda jižního a prostředního v ptačí oblasti Bzenecká doubrava – Strážnické Pomoraví*. Byly zpracovány další podklady pro řešení projektu a zahájeno projednávání se zástupci SFŽP. Předpokládané náklady na realizaci akce činí cca 9 000 000 Kč.

Strážnice – areál MVJVM – Oprava fasády objektu Pivovaru. V září 2019 zpracovala firma Geprostav projekce s.r.o., dokumentaci na opravu fasády vstupního objektu do areálu Muzea vesnice jihovýchodní Moravy, z důvodu zhoršujícího se stavu venkovních omítek. Součástí dokumentace bylo zaměření fasády, návrh umístění nových vstupních dveří do prostor stávající restaurace a objektu stodoly včetně položkového rozpočtu. Záměr byl předběžně projednán a odsouhlasen se zástupci státní památkové péče. Předpokládané celkové náklady na realizaci 3 700 000 Kč.

Strážnice – amfiteátr Zámek – Výstavba sloupů pro ozvučení a osvětlení pořadů v rámci MFF – v posledním čtvrtletí roku 2019 byla na základě vyhodnocení odborné komise pro technické zabezpečení pořadů konaných v amfiteátru Zámek zpracována projektová dokumentace na výstavbu 6-ti kusů sloupů pro ozvučení a osvětlení pořadů MFF. Předpokládané náklady na realizaci činí cca 950 000 Kč.

NÚLK – Vstupní budova do areálu MVJVM, Stavební úpravy hygienického zázemí – bezbariérové WC – již v roce 2018 byla na základě doporučení Ligy vozíčkářů z. ú. zpracována projektová dokumentace na výstavbu bezbariérového WC v přízemí vstupního objektu do areálu MVJVM (bývalý pivovar). V listopadu 2019 byla podána na MK žádost o přidělení dotace na realizaci stavby. Předpokládané celkové náklady na realizaci stavby činí cca 900 000 Kč.

NÚLK – areál zámeckého parku – Oprava havarijního stavu střešního pláště promítací budovy u amfiteátru Zahrada – vzhledem k havarijnímu stavu střešního pláště promítací budovy provedla firma IZOLMONT CZ s. r. o. v listopadu 2019 opravu střešního pláště. Celkové náklady na realizaci opravy havarijního stavu střechy činily 143 041Kč.

Modernizace systému vytápění objektu č. p. 671 - v listopadu 2019 byla zpracována studie variantního řešení modernizace systému vytápění vstupního objektu do areálu MVJVM (navrženy tři varianty vytápění s možností využití alternativních zdrojů vytápění). Vybraná varianta bude následně projekčně zpracována do dokumentace pro realizaci stavby.

X. SPRÁVA INFORMAČNÍHO SYSTÉMU

V průběhu roku byla zabezpečována správa informačních a komunikačních technologií, a to zejména správa počítačové sítě, informačních systémů a zadávání veřejných zakázek prostřednictvím Národního elektronického nástroje (NEN).

V roce 2019 bylo dle plánu dokončeno rozšíření kapacity centrálního úložiště dat v návaznosti na vzrůstající požadavky odborné činnosti NÚLK. Pro studijní účely byla zpřístupněna první část digitalizovaných filmových dokumentů z archivního fondu na intranetu NÚLK. Ve spolupráci s externím dodavatelem byl zajišťován provoz a servis webových a e-mailových služeb NÚLK včetně průběžného dohledu a servisních zásahů. Aktualizovány jsou webové stránky www.nulk.cz a www.lidovakultura.cz. Pokračovaly práce na rozvoji odborného etnokartografického serveru a specializovaných map.

V rámci technického zajištění informačních technologií docházelo k pravidelné obměně pracovních stanic, vyřazování morálně a technicky zastaralých technických prostředků, dále probíhaly upgrady běžných programových balíků a operačních systémů a kontrola stavu licencí k užívání jednotlivých softwarových prostředků. Průběžně byl zajišťován provoz elektronické podatelny a spisové služby. Michal Škopík se stal členem pracovní skupiny resortních ICT projektů MK ČR se zaměřením na implementaci nových agendových informačních systémů.

C. PŘÍLOHY

C/1 Přehled prací odborných pracovníků NÚLK za rok 2019

B:
Binderová – Jurková, K., Teturová, J.: *Modrotisk – rezistentní/rezevážní ruční tisk a barvení indigem v Evropě / Blueprint – Resist Block Printing and Indigo Dyeing in Europe*. NÚLK, Strážnice 2019, ISBN 978-80-88107-31-6.

Brožura:
Hrbáčová, P.: *Nositelé tradice 2019*. NÚLK, Strážnice 2019, 34s. ISBN 978-80-88107-33-0.

C:
Hrbáčová, P., Lukešová, M.: *Role průvodců a lektorů v prostředí muzea v přírodě, jejich vzdělávání a formování.* In: Muzea v přírodě. Jedinečná cesta muzejnictví. Národní muzeum v přírodě, Rožnov pod Radhoštěm 2019, s. 153-162. ISBN 978-80-87210-72-7.

C:
Hrbáčová, P., Lukešová, M.: Projekt *Způsoby prezentace tradiční lidové kultury v muzeích v přírodě.* In: Muzea v přírodě. Jedinečná cesta muzejnictví. Národní muzeum v přírodě, Rožnov pod Radhoštěm 2019, s. 163-168. ISBN 978-80-87210-72-7.

J:
Novotný, M.: *Významné životní jubileum Soni Švecové*. Zpravodaj Komise pro lidové stavitelství, sídla a bydlení České národopisné společnosti 2019.

J:
Novotný, M.: *Hlína – tradiční stavební materiál a potenciál budoucnosti*. Intro 9, 2019, s. 30-34.

C:
Novotný, M.: *Muzeum v přírodě jako experimentální laboratoř (na příkladu rekonstrukce stavebních technologií),* In: Muzea v přírodě. Jedinečná cesta muzejnictví. Národní muzeum v přírodě, Rožnov pod Radhoštěm 2019, s. 67-73. ISBN 978-80-87210-72-7.

NmetC:
Novotný, M.: *Konstrukce hliněné podlahy*
http://www.nulk.cz/wp-content/uploads/2019/12/NULK-01-19_metodika.pdf
Certifikovaná metodika, Strážnice 2019.

D:
Novotný M., Všianský, D.: *Regional variations of traditional folk houses plaster pigments in South East and Central Moravia, Czech Republic.*
17th International Conference Silicate Binders, ICBM 2018; Brno; Czech Republic; 6 December 2018 through 6 December 2018, Solid State Phenomena, 296 SSP, 2019, s. 85-90. (název česky: Regionální rozdíly v pigmentech omítek tradičních lidových staveb na jihovýchodní a střední Moravě).

W:
Novotný, M.: *Použití hlíny ve venkovském stavitelství*, Strážnice 12. 6. 2019, 11 účastníků.

Jsc:
Svoboda, J.:
Venkovští mistři a založení nového cechu krejčích a ševců ve Šlapanicích roku 1834, Český lid 106, Praha 2019, s. 363-380

Nmap:
Šimša, M.: *Účesy, čepce, vínky a pleny v Čechách*.
Výsledek se váže k výzkumnému cíli „Tradiční postupy lidového odívání“ v rámci DKRVO r. 2018 (Rozhodnutí MK č.j. 73586/2018 OVV), výsledek byl schválen č. j. MK 70161/2019 OVV dne 22. 10. 2019.
http://lidovyodev.cz/odevy2/?mapa=zenske_ucesy_cechy

J:
Šimša, M.: Středoevropský mužský venkovský oděv v 16. a 17. století ve světle krejčovských knih. In: Hřibová, M. (ed.): *Sborník semináře oděv v historii 2019*. H.R.G. spol. s r.o., 2019, s. 127-144. ISBN 978-80-88320-18-0.

Jsc:
Šimša, M.: *Tailor's Guilds and Their Influence on the Formation of Women's Rural Dress in Central Europe in Early Modern Times,* Národopisná revue 5/2019, Strážnice 2019, s. 41-65. ISSN 0862-8351.

C:
Šimša, M.: *Model prezentace, prezentace jako objekt teorie.* In: Muzea v přírodě. Jedinečná cesta muzejnictví. Národní muzeum v přírodě, Rožnov pod Radhoštěm 2019, s. 117-141. ISBN 978-80-87210-72-7.

Výstavy:

Hrbáčová, P.: *Homo faber*. Výstava výrobců oceněných titulem Nositel tradice lidového řemesla, Litomyšl, 6. – 22. 9. 2019.

Hrbáčová, P., Chalupová, V.: *Antoš Frolka (1877-1935) – malíř slováckého venkova,* Strážnice, 28. 4. – 30. 10. 2019.

C/2 Personální obsazení útvarů k 31. 12 2019

Ředitel	1,0
výzkumný pracovník (GA ČR)	0,5
výzkumný pracovník, zástupce ředitele	1,0
bezp. referent – technik prevence	0,1
interní auditor	0,2
investiční pracovník	1,0
Útvar ředitele	
pracovník tech.ekon. rozvoje, ved. útvaru	1,0
technický pracovník 0,8, řidič 0,1	0,9
vrátný	0,5
vrátný	0,5
vrátný	0,5
vrátný	0,5
vrátná	0,35
vrátná	0,35
vrátná	0,35
uklízečka	1,0
uklízečka	1,0
Centrum hmotného kulturního dědictví	
kurátor sbír. a mobil. fondů, ved.útvaru	1,0
výzkumný pracovník	1,0
dokumentátor, průvodce	1,0
dokumentátor, průvodce	1,0
dokumentátor	0,3
konzervátor	1,0
konzervátor	1,0
konzervátor	1,0
uklízečka	1,0
výzkumný pracovník (DKRVO)	1,0
dokumentátor (DKRVO)	1,0
dokumentátor (DKRVO)	1,0
dokumentátor (GA ČR)	0,4
Centrum lidových tradic	
kurátor sbírk. a mobil. fondů, ved. útvaru	1,0
výzkumný a vývojový pracovník	1,0
program. tajemník a dokumentátor	1,0
dokumentátor, propagační pracovník	1,0
informační technik	1,0

výzkumný a vývojový pracovník	0,7
dokumentátor	1,0
výzkumný a vývojový pracovník	1,0
kurátorka	0,1
výzkumný a vývojový pracovník	0,1
výzkumný a vývojový pracovník	0,1

<u>Centrum vědeckých informací</u>

dokumentátor, ved. útvaru	1,0
kurátor sbírk. a mobil. fondů,	1,0
výzkumný a vývojový pracovník	1,0
dokumentátor	1,0
dokumentátor, správce operačních inf. a komunikačních technologií	1,0
dokumentátor (NAKI)	1,0

<u>Ekonomický útvar</u>

pracovník tech.ekon. rozvoje, ved. útvaru	1,0
účetní, mzdová účetní	1,0
účetní	1,0
pokladní	0,35
pokladní	0,35
pokladní	0,35
pokladní MVJVM (květen – říjen)	0,6

<u>Útvar správy areálů</u>

technický pracovník, ved. útvaru	1,0
technický pracovník	1,0
zedník, údržbář	1,0
zahradník, údržbář	1,0
zahradník, údržbář	1,0
tesař, údržbář	1,0
traktorista, údržbář	1,0
traktorista, údržbář	1,0
provozní elektrikář, údržbář	1,0
instalatér, údržbář	1,0

C/3 Poradní orgány ředitele k 31. 12. 2019

Ředitelská rada
Ivo Frolec
Hana Kiripolská
Jan Krist
Lenka Lázňovská
Dita Limová
Zuzana Malcová
Jaromír Míčka
Martin Novotný
Jindřich Ondruš
Vlasta Ondrušová
Jana Pospíšilová
Věra Skopová
Lubomír Tyllner
Miroslav Válka

Dramaturgicko-produkční rada MFF
Magdalena Můčková, *předsedkyně*
Petr Horehleď, *tajemník*
Petra Hrbáčová
Jan Krist
Markéta Lukešová
Martina Pavlicová
Jana Polášková
Jarmila Teturová
Zdeněk Tofel
Lucie Uhlíková
Přizvaní:
Vlasta Ondrušová
David Pavlíček
Alena Schauerová
Josef Vajčner

Programová rada MFF
Jan Krist*, předseda*
Jana Polášková, *místopředsedkyně*
Martin Novotný, *místopředseda*
Petr Horehleď, *tajemník*
Kateřina Černíčková
Vlastimil Fabišik
Ivo Frolec

Tomáš Gross
Helena Hájková
Juraj Hamar
Kateřina Kovaříková
Magdalena Můčková
Martina Pavlicová
Jan Rokyta
Zdeněk Tofel
Lucie Uhlíková
Ľubica Voľanská

Senát programové rady MFF
Jana Polášková, *předsedkyně*
Alena Schauerová, *místopředsedkyně*
Danuše Adamcová
Ludmila Horehleďová
Josef Jančář
Čestmír Komárek
Jan Krist
Daniel Luther
Kateřina Macešková
Vlasta Ondrušová
Karel Pavlištík†
Petr Pinkas
Pavel Popelka
Eva Rejšková
Mgr. Boleslav Slováček
Dana Ždímalová

Redakční rada časopisu Národopisná revue
Jan Blahůšek
Daniel Drápala
Hana Dvořáková
Juraj Hamar
Petr Janeček
Eva Krekovičová
Jan Krist
Martin Novotný
Martina Pavlicová
Jana Pospíšilová
Daniela Stavělová
Zdeněk Uherek
Lucie Uhlíková

Miroslav Válka

Mezinárodní redakční rada časopisu Národopisná revue
Anna Divičan
László Felföldi
Vera Kapeller
Dragana Radojičić
Mila Santova
Dorota Simonides
Tobias Weger

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost
Ludmila Tarcalová, *předsedkyně*
Daniel Drápala
Tatiana Martonová
Blanka Petráková
Martin Novotný

Redakční rada elektronické publikační činnosti
Zdeněk Bobčík
Jiří Höhn
Petra Hrbáčová
Vítězslav Jaroš
Markéta Lukešová
David Rájecký
Michal Škopík
Jarmila Teturová

Sbor lektorů a znalců slováckého verbuňku
Josef Bazala, *předseda*
Rudolf Tuček, *místopředseda*
Jarmila Teturová, *tajemnice*
Michal Adamec
Martin Baláž
Jan Blahůšek
Zdenek Duroň
Erik Feldvabel
Jan Gajda
Romana Habartová
Štěpán Hubačka
Ladislav Jagoš
Martin Jelínek
Martin Kaňa

Jan Krist
Josef Létal
Jan Maděrič
Josef Machálek
Tomáš Machalínek
Rostislav Marada
Ivan Marčík
Jitka Matuszková
Štěpán Melichar
David Pavlíček
Jan Pavlík
Karel Pavlištík†
Stanislav Popela
Lukáš Stávek
Vojtěch Studénka
Josef Šťastný
Jaroslav Švach
Jakub Tomala
Vilém Trumpeš
Ladislav Vašek
Petr Vozár
Karel Vymazal
Miroslav Vymazal
Michal Závodný

Poradní sbor pro MVJVM
Radek Bryol
Pavel Bureš
Petra Hrbáčová
Jana Koudelová
Jan Krist
Jiří Langer
František Ledvinka
Markéta Lukešová
Martin Novotný
Katarína Očková
Lubomír Procházka
Jana Tichá
Miroslav Válka
Ilona Vojancová

Sbor pro ochranu a uchování jízdy králů na jihovýchodní Moravě
Martin Sítek, *tajemník*
David Hájek
Josef Holcman
Marie Holcmanová
Jiří Jilík
Marta Kondrová
Petra Kučerová-Brandysová
Jan Krist
Antonín Pavelčík
Milan Stašek
Miroslav Šuránek
Josef Urban
Jarmila Teturová
Věra Colledani

Vědecká redakce NÚLK
Daniel Drápala
Jarmila Teturová, *tajemnice*
Petra Hrbáčová
Daniel Luther
Martin Novotný

NABÍDKA
publikací, časopisů, videokazet, DVD, CD

LIDOVÝ ODĚV NA MORAVĚ A VE SLEZSKU I, IKONOGRAFICKÉ PRAMENY DO ROKU 1850 (Alena Křížová – Martin Šimša)
Publikace je edicí nejstarších vyobrazení moravských krojů v díle Sebastiana Mansfelda, Vincenze Kiningera, Wilhelma Horna a řady dalších méně známých autorů. Úvodní statě seznamují s dosavadním bádáním o ikonografických pramenech lidového oděvu na Moravě a s autory jednotlivých děl. Katalog vyobrazení chronologicky mapuje jednotlivé etnografické regiony se zřetelem na dobovou různorodost lidového oděvu. Obrázky jsou doplněny citací původu a kritickým popisem jejich obsahu s odkazy na další prameny v seznamu literatury. Texty jsou opatřeny anglickým překladem.
(Strážnice 2012, cena 320,- Kč)

LIDOVÝ ODĚV NA MORAVĚ A VE SLEZSKU II, IKONOGRAFICKÉ PRAMENY Z LET 1850–1900 (Alena Křížová – Martin Šimša)
(Strážnice 2015, cena 360,- Kč)

MALÝ ETNOLOGICKÝ SLOVNÍK (kolektiv autorů)
Etnologie jako vědní obor neustále rozšiřuje své věcné poznatky, metodologické postupy a též obsah užívaných termínů. Tento proces je podmíněn dobovými kontexty. Užívané termíny a jejich obsah se proměňovaly po celou dobu od 19. století až do současnosti. K lepší orientaci odborníkům i širší veřejnosti byl vydán slovník, který přináší výběr obecných pojmů užívaných s ohledem na tradice vědecké práce u nás. Přihlíží však i k termínům využívaným v organizaci UNESCO. Slovník má sloužit jako příručka pro mezioborovou komunikaci a také pro oblast celého informačního systému, žurnalistiky a veřejné správy.
(Strážnice 2011, cena 230,- Kč)

OD FOLKLORU K FOLKLORISMU – Slovník folklorního hnutí v Čechách (Alena Vondrušková)
Druhý díl obsahuje hesla, podávající informace o osobnostech, souborech, muzikách, festivalech, spolcích, institucích, výstavách a časopisech, které se věnují otázkám folklorismu v Čechách.
(Strážnice 2001, cena 250,- Kč)

LIDOVÁ KULTURA NA MORAVĚ (Josef Jančář a kol.)
Publikace byla vydána ve spolupráci s Muzejní a vlastivědnou společností v Brně jako 10. svazek Nové řady Vlastivědy moravské. Podává komplexní přehled o kultuře a způsobu života zemědělských vesnic na Moravě od 19. století do současnosti. Shrnuje poznatky o národopisných regionech Moravy,

o zaměstnání a obživě obyvatel, bydlení, krojích, o duchovním životě a sociálních podmínkách i o folklorních projevech.
(Strážnice - Brno 2000, 376 s., 340 fotografií, cena 360,- Kč)

GUBERNIÁLNÍ SBÍRKA lidových písní a instrumentální hudby z Moravy a Slezska z roku 1819 (Karel Vetterl – Olga Hrabalová)
Po 175 letech vyšla sbírka, která zahrnuje 331 písní s texty a notami, odborný komentář a mapu Moravy z roku 1790. Kniha vyšla jako příspěvek k oslavám 100. výročí Národopisné výstavy Československé (angl. a něm. resumé).
(Strážnice 1994, váz., 488 s., cena 200,- Kč)

LIDOVÝ ODĚV NA MORAVĚ (Martin Šimša)
Katalog k 3D expozici krojů z celé Moravy.
(Strážnice 2014, cena 180,- Kč)

HLINĚNÉ STAVITELSTVÍ NA MORAVĚ (Martin Novotný)
Kritický katalog ke stejnojmenné výstavě instalované v Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy.
(Strážnice 2014, cena 180,- Kč)

TRADIČNÍ TKALCOVSTVÍ NA HORŇÁCKU (Petra Hrbáčová)
Odborná publikace s přílohou filmového dokumentu.
(*Strážnice 2016, 129 s., cena 200,- Kč)*

NÁRODOPISNÁ REVUE
roč. XXIX. 1–4/2019
Jediný odborný časopis v České republice věnovaný otázkám soudobého folklorismu. Časopis přináší články z různých oblastí péče o tradiční lidovou kulturu jako součásti národního kulturního dědictví. Objednat je možné i starší ročníky.

OSOBNÍ BIBLIOGRAFIE
Jako samostatnou přílohu Národopisné revue vydává NÚLK osobní bibliografie českých národopisců, které jsou cennou pomůckou pro zájemce o tradiční lidovou kulturu.
Richard Jeřábek 8,- Kč
Josef Jančář 10,- Kč
Josef Tomeš 10,- Kč
Miroslava Ludvíková 15,- Kč
Jaroslav Kramařík – příloha VIII. roč. NR 1998
Josef Vařeka – příloha IX. roč. NR 1999
Drahomíra Stránská – příloha IX. roč. NR 1999
Hannah Laudová – příloha XI. roč. NR 2001

Jaroslav Markl – příloha XII. roč. NR 2002
Karel Dvořák – příloha XIV. roč. NR 2004
Antonín Satke – příloha XV. roč. NR 2005
Jiří Polívka – příloha XVI. roč. NR 2006
Dagmar Klímová – příloha XVII. roč. NR 2007
Iva Heroldová – příloha XVIII. roč. NR 2008
Vladimír Scheufler – příloha XIX. roč. NR 2009
Vladimír Karbusický – příloha XX. roč. NR 2010
Čeněk Zíbrt – příloha XXII. roč. NR 2012
Jaroslav Štika – příloha XXIII. roč. NR 2013
Bohuslav Beneš – příloha XXIV. roč. NR 2014
Soňa Švecová – příloha XXV. roč. NR 2015
Václav Tille – příloha XXVI. roč. NR 2016
Zdeněk Mišurec – příloha XXVII. roč. NR 2017
Richard Jeřábek – příloha XXVIII. roč. NR 2018
Jitka Staňková – příloha XXIX. roč. NR 2019
Bibliografie Národopisných aktualit 1964–1990, příloha XIII. roč. NR 2003
Bibliografie Národopisné revue 1990–2000, příloha XI. roč. NR 2001
Bibliografie Národopisné revue 2001–2011, příloha XXI. roč. NR 2011

LIDOVÁ ŘEMESLA A LIDOVÁ UMĚLECKÁ VÝROBA V ČESKÉ REPUBLICE

NÚLK zpracovává videodokumentační projekt Lidová řemesla a lidová umělecká výroba v ČR. Projekt obsahuje videozáznamy nejzajímavějších dochovaných technologií výroby. Soubor obsahuje publikaci s popisy technologií, fotografiemi, kresbami a videokazetu (DVD). Cílem projektu je přispět k udržení a rozšíření kvalitní řemeslné práce v regionech a k výuce pro zájemce o různé obory tradičních řemesel s využitím materiálů z trvale obnovitelných zdrojů.
Cena VHS nebo DVD včetně doprovodné publikace je 350,- Kč

I. Lidová keramika, VHS, 1 hod. 4 min., publikace 60 s.,
glazovaná hrnčina, zakuřovaná hrnčina, majolika

I. Lidová keramika, 2. část, VHS, 54 min., publikace 72 s.,
výroba kamnových kachlů, stavba kachlových kamen

I. Lidová keramika, 3. část, VHS, 1 hod. 12 min., publikace 36 s.,
přeměna keramické tradice – lidová fajans, formy na pečivo

II. Pletiva, VHS, 1 hod. 33 min., publikace 64 s.,
pletení z lýka, štípaného proutí, ošatky ze slámy

II. Pletiva, 2. část, VHS/DVD, 1 hod. 34 min., publikace 40 s.,
pletení ze slámy, z orobince, z proutí a loubků, pedig

III. Práce ze dřeva, 1. část, DVD, 1 hod. 36 min., publikace 70 s.,
dlabání nádob, bednářské práce, výroba šindelů, hotovení štípaných holubiček

III. Práce ze dřeva, 2. část, VHS, 51 min., publikace 48 s.,
zdobení dřeva kovem, vylévání kovem, skašovské a šumavské hračky

III. Práce ze dřeva, 3. část, DVD, 1 hod. 19 min., publikace 50 s.,
výroba hospodářského nářadí – vidle, hrábě, kosisko, lopata, vějačka

III. Práce ze dřeva, 4. část, DVD, 1 hod. 19 min., publikace 67 s.,
konstrukce a výrobní postup při stavbě dřevěného loukoťového kola
a žebřinového vozu.

IV. Textilní techniky, 1. část, VHS, DVD, 1 hod. 33 min., publikace 56 s.,
vázání rukavic na modle, tkaní na destičce, tkaní na karetkách, tkaní na rámu, tkaní na ručním stavu

IV. Textilní techniky, 2. část, VHS, 1 hod. 2 min., publikace 64 s.,
vyvazovaná batika, vosková batika, modrotisk, počítaná výšivka, malovaná výšivka, bílé vyšívání

IV. Textilní techniky, 3. část, VHS, DVD, 1 hod. 19 min., publikace 72 s.,
tkanicová krajka, pásková krajka, dírková krajka, kovová krajka, vláčková krajka, valencienská krajka

IV. Textilní techniky, 4. část, VHS, DVD, 1 hod 43 min., publikace 64 s.,
bílá výšivka, výšivka na tylu, výšivka rybími šupinami

IV. Textilní techniky, 5. část, DVD, 54 min., publikace 48 s.,
současné technologie výroby vlněné látky – Strmilov, kanafas – Postřekov

IV. Textilní techniky, 6. část, DVD, 23 min., publikace 50 s.,
provaznictví

IV. Textilní techniky, 7. část, DVD, 39 min., publikace 63 s.,
mužský kroj

IV. Textilní techniky, 8. část, DVD, 1 hod. 57 min., publikace 57 s.,
výroba tradičního ženského kroje z oblasti uherskohradišťského Dolňácka – šití ženské vestičky – kordulky, sukně, zástěry a rukávců.

V. Drobné umění, 1. část, VHS/DVD, 1 hod. 9 min., publikace 80 s.,
práce z perleti, figurky z kukuřičného šústí, vizovické pečivo, perník z forem, perník zdobený polevami

V. Drobné umění, 2. část, VHS/ DVD, 51 min.
zdobení velikonočních vajíček batikováním, reliéfním voskováním, škrabáním, polepováním slámou a sítinou

V. Drobné umění, 3. část, DVD, 1 hod. 5 min., publikace 62 s.
výroba slaměné masky, dřevěné masky čerta, papírových a textilních masek

V. Drobné umění, 4. část, DVD, 39 min., publikace 40 s.
hřebenářství, knoflíkářství, kartáčnictví

V. Drobné umění, 5. část, DVD, publikace 159 s.
výroba textilních květin, vonic a vínků

VI. Sklo, 1. část, VHS, 44 min., publikace 44 s.,
foukané sklo, hutně tvarované sklo, malba na sklo, rytí skla, vitráž

VI. Sklo, 2. část, VHS, 33 min., publikace 28 s.,
figurky z trubiček, skleněné knoflíky, háčkování korálků, navlékání korálků

VII. Kovářství, 1. část, VHS, 52 min., publikace 56 s.,
stavební kování, hospodářské nářadí, podkovářství, výzdoba kovářských výrobků

VII. Kovářství, 2. část, VHS/ DVD, 49 min., publikace 32 s.,
kovaný kříž, okutí koně

VII. Práce z kovu, 3. část, DVD, 1 hod. 40 min., publikace 88 s.,
drátenické postupy a technologie, výrobky z drátu, drátěný šperk, oprava keramického hrnce odrátováním

VII. Práce z kovu, 4. část, DVD, 94 min., publikace 76 s.
klempířství

VII. Práce z kovu, 5. část, DVD, publikace 90 s.
měditepectví

VIII. Práce z kůže, 1. část, VHS/ DVD, 1 hod 33 min., publikace 64 s., pastýřský bič a kabela, valašský opasek široký a vybíjený, opasek vyšívaný pavím brkem

VIII. Práce z kůže, 2. část, VHS, 1 hod. 29 min., publikace 56 s., mužská a ženská krojová obuv

VIII. Práce z kůže, 3. část, 2 DVD, 131 min., publikace 92 s. sedlářství

II. ŘADA

DÍL I. Obnova roubeného domu, VHS, 44 min., publikace 32 s., ukázka technologie lidového stavitelství ve Valašských Kloboukách

Díl II. Hliněný dům, VHS/DVD, 1 hod. 25 min., publikace 40 s., nabíjení stěn, stavba z válků, z nepálených cihel

Díl III. Kamenný dům, DVD, 1 hod. 7 min., publikace 50 s., těžba a zpracování kamene, kamenné zdi, řezání břidlice, břidlicová krytina

Díl IV. Střecha a střešní krytiny, DVD
proces výroby tradičních střešních krytin – šindel, břidlice, pálená taška, pokrývání střešních konstrukcí

Díl V. Otopný systém, DVD, 1 hod. 15 min., publikace 50 s., postup při stavbě otopného systému - stavbu chlebové pece, sporáku, kotliny a kachlových kamen.

<u>Nový formát (odborná publikace s přílohou DVD):</u>

IX. Hudební nástroje – 1. část (Jiří Höhn)
Obsahem odborné knihy s přílohou DVD je charakteristika a podrobný organologický popis vybraných hudebních nástrojů (skřipky, ochlebky a korábek) a popis stavby těchto nástrojů (publikace 111 s., DVD). Cena 400,- Kč.

IX. Hudební nástroje 2. část (Jiří Höhn), *Basové smyčcové nástroje, Skřípácký bas a trumšajt.* Odborná publikace s přílohou filmového dokumentu DVD, 127 s. Cena 400,- Kč.

IX. Hudební nástroje 3. část (Jiří Höhn), *Citera a kobza.* Odborná publikace s přílohou filmového dokumentu DVD, 112 s. Cena 400,- Kč.

III. ŘADA

II. Tradiční úprava hlavy - 1. část, Účesy, čepce a šatky na Moravě (Ludmila Tarcalová)
Odborná publikace s přílohou filmového dokumentu (publikace 141 s., DVD). Cena 400,- Kč.

II. Tradiční úprava hlavy - 2. část, Účesy, čepce, vínky a pleny v Čechách (Jiřina Langhammerová)
Odborná publikace s přílohou filmového dokumentu (publikace 111 s., DVD). Cena 400,- Kč.

II. Tradiční úprava hlavy – 3. část Úvazy tištěných šátků na Moravě (Ludmila Tarcalová)
Odborná publikace s přílohou DVD popisuje způsoby vázání několika základních skupin šátků z různých regionů Moravy (publikace 149 s., DVD). Cena 400,- Kč.

LIDOVÉ TANCE Z ČECH, MORAVY A SLEZSKA

Cílem videoprogramu Lidové tance z Čech, Moravy a Slezska bylo vytvořit komplexní a spolehlivý pramen poznání regionálních typů a stylů tanců tak, jak je dodnes dochovali poslední nositelé lidových tanečních tradic. Dílo je určeno jak odbornému studiu, tak vzdělávání tvůrců a interpretů ve všech typech folklorních kolektivů, výuce na pedagogických a uměleckých školách a jako esteticko - výchovná pomůcka pro střední a základní školy. Publikace s notovým materiálem, popisy tanců, studií o nich a cizojazyčnými resumé jsou doplněny videokazetou (DVD).
Cena VHS (DVD) včetně doprovodné publikace je 300,- Kč

I. Západní Čechy, VHS/ DVD, 37 záznamů, délka 1 hod. 57 min., publikace 132 s.;
horní a dolní Chodsko, Klatovsko, Plzeňsko, Stříbrsko, Nýřansko, Plassko, Kralovicko, Chebsko, Mariánskolázeňsko a Karlovarsko

II. Jižní Čechy, DVD, 65 záznamů, délka 1 hod. 44 min., publikace 162 s.;
Prácheňsko, Milevsko, Táborsko, Blata, Doudlebsko a Českokrumlovsko

III. Východní Čechy, VHS, 71 záznamů, 2 hod. 29 min., publikace 176 s.;
Jičínsko, Hořicko, Královéhradecko, Pardubicko, Čáslavsko, Chrudimsko, Nasavrcko, Vysočina - Pacovsko a Pelhřimovsko, Hlinecko, Poličsko, Podorlicko a Podkrkonoší

IV. Střední Čechy, VHS, 65 záznamů, délka 1 hod. 35 min., publikace 128 s.; Rakovnicko, Berounsko, okolí Prahy, Kouřimsko, Benešovsko, Sedlecko, Sedlčansko, Choceradsko, Vlašimsko, střední Polabí, Podještědí a Pojizeří

V. Moravské Horácko, VHS/ DVD, 83 záznamů, délka 2 hod. 34 min., publikace 164 s.;
Moravskokrumlovsko, Náměšťsko, Bystřicko, Nedvědicko, Tišnovsko, Třebíčsko, Velkobítešsko, Velkomeziříčsko, Jimramovsko, Novoměstsko, Olešnicko, Žďársko, Dačicko, Jemnicko, Jihlavsko, Telečsko a Třešťsko

VI.
1. část: Brněnsko, VHS/ DVD, 83 záznamů, délka 2 hod. 41 min., publikace 219 s.; brněnská předměstí a širší Brněnsko
2. část: Haná, DVD, 90 záznamů, délka 3 hod. 3 min., publikace 214 s.; Tovačovsko, Prostějovsko, Přerovsko, Kojetínsko, Kroměřížsko, Vyškovsko, Zábřežsko, Litovelsko, Náměšťsko a Šumpersko
3. část: Malá Haná a Záhoří, VHS, 80 záznamů, délka 2 hod. 20 min., publikace 167 s.;
Malá Haná nížinná a horská, Drahanská vrchovina, Lipenské a Hostýnské Záhoří

VII. Slovácko:
1. část – **Moravské Kopanice, Horňácko a Luhačovické Zálesí,** DVD, 52 záznamů, délka 2 hod. 23 min., publikace 220 s.
2. část – Dolňácko, DVD, 68 záznamů, délka 2 hod. 56 min., publikace 236 s.; Uherskobrodsko, Uherskohradišťsko, Veselsko, Strážnicko a Kyjovsko
3. část – **Hanácké Slovácko, Podluží a tance Moravských Chorvatů,** DVD, 31 záznamů, délka 1 hod. 33 min., publikace 112 s.

VIII. Valašsko, VHS/ DVD, 60 záznamů, délka 2 hod. 51 min., publikace 112 s.; severní, střední a jižní Valašsko, valašský odzemek a obuškový

IX. Lašsko, VHS, DVD, 86 záznamů, délka 2 hod. 46 min., publikace 192 s.; valašskolašské pomezí, Lašsko horské a nížinné, Štrambersko a lašský skok

X. Slezsko, VHS, 88 záznamů, délka 2 hod. 44 min., publikace 188 s.; goralská oblast, moravsko-slezské pomezí, Třinecko, užší Těšínsko, Orlovsko, Bohumínsko, Klimkovsko, Opavsko a Hlučínsko

LIDOVÉ TANCE Z ČECH, MORAVY A SLEZSKA
ŘADA II. MUŽSKÉ TANEČNÍ PROJEVY

I. Verbuňk na Kyjovsku, DVD, 60 záznamů, délka 53 min., publikace 60 s. Obsahuje charakteristiku dvou stylů verbuňku ze severního a jižního Kyjovska současnosti a do určité míry i jejich dřívějšího vývoje.

II. Verbunk na Podluží, VHS, 90 záznamů v délce 90 min., publikace 114 s.

III. Verbuňk u hanáckých Slováků, VHS, 49 záznamů v délce 52 min., publikace 48 s.

IV. Verbuňk na Strážnicku, Veselsku a Uherskoostrožsku, VHS/ DVD, 33 záznamů v délce 62 min., publikace 48 s.

V. Verbuňk na Uherskohradišťsku a Uherskobrodsku, VHS/ DVD, 45 záznamů v délce 68 min., publikace 56 s.

VI. Verbuňk na Horňácku, VHS, 37 záznamů v délce 46 min., publikace 48 s.

VII. Odzemek, DVD**,** záznam v délce 55 min., publikace 64 s.
odzemek na Valašsku, Strážnicku a Horňácku

REEDICE TITULŮ EDIČNÍ ŘADY TRADIČNÍ LIDOVÉ HUDBY

EDICE TRADIČNÍ LIDOVÉ HUDBY I.
Na CD je přepis nahrávek z let 1968 až 1974.
(Strážnice 2001, cena CD je 240,- Kč)

EDICE TRADIČNÍ LIDOVÉ HUDBY II.
Na CD je přepis nahrávek z let 1975 až 1978.
(Strážnice 2002, cena CD je 240,-Kč)

EDICE TRADIČNÍ LIDOVÉ HUDBY III.
Na CD je přepis nahrávek z let 1979, 1980, 1981.
(Strážnice 2002, cena CD je 240,- Kč)

EDICE TRADIČNÍ LIDOVÉ HUDBY IV.
Na CD je přepis nahrávek z let 1982 až 1986.
(Strážnice 2002, cena CD je 240,- Kč)

ŽIVÁ PÍSEŇ STRÁŽNICE, Mezinárodní folklorní festival v letech 2000–2014.
(Strážnice 2015, komplet 2 CD, cena 250,- Kč)

IČO: 00094927
Kapitola: 334
Právní forma: Příspěvková organizace
Okamžik sestavení: 28.01.2020 15:35:36
Předmět činnosti: 91030

VÝKAZNICTVÍ PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

Sestavený k 31.12.2019

(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

Národní ústav lidové kultury
Zámek , 69662 Strážnice

MÚZO Praha s.r.o.

			1	2	3	4
			ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
A.	NÁKLADY CELKEM		58 272 215,09	0,00	49 851 140,52	0,00
A.I.	Náklady z činnosti		58 259 442,09	0,00	49 840 014,68	0,00
A.I.1.	Spotřeba materiálu	501	1 867 216,49	0,00	1 416 177,55	0,00
A.I.2.	Spotřeba energie	502	2 051 966,32	0,00	1 739 676,47	0,00
A.I.3.	Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek	503	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.4.	Prodané zboží	504	39 117,79	0,00	15 585,71	0,00
A.I.5.	Aktivace dlouhodobého majetku	506	0,00	0,00	-4 186,00	0,00
A.I.6.	Aktivace oběžného majetku	507	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.7.	Změna stavu zásob vlastní výroby	508	22 189,51	0,00	298 074,24	0,00
A.I.8.	Opravy a udržování	511	5 236 485,50	0,00	3 040 846,60	0,00
A.I.9.	Cestovné	512	583 305,70	0,00	674 722,14	0,00
A.I.10.	Náklady na reprezentaci	513	284 360,16	0,00	113 984,45	0,00
A.I.11.	Aktivace vnitroorganizačních služeb	516	7 580,20	0,00	197,05	0,00
A.I.12.	Ostatní služby	518	13 979 148,24	0,00	11 902 795,51	0,00
A.I.13.	Mzdové náklady	521	21 290 413,00	0,00	18 829 382,00	0,00
A.I.14.	Zákonné sociální pojištění	524	6 821 735,00	0,00	5 979 537,00	0,00
A.I.15.	Jiné sociální pojištění	525	56 357,00	0,00	49 243,00	0,00
A.I.16.	Zákonné sociální náklady	527	1 078 311,15	0,00	741 682,92	0,00
A.I.17.	Jiné sociální náklady	528	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.18.	Daň silniční	531	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.19.	Daň z nemovitostí	532	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.20.	Jiné daně a poplatky	538	26 455,60	0,00	19 028,11	0,00
A.I.22.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.23.	Jiné pokuty a penále	542	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.24.	Dary a jiná bezúplatná předání	543	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.25.	Prodaný materiál	544	0,00	0,00	0,00	0,00

			1	2	3	4
			ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
A.I.26.	Manka a škody	547	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.27.	Tvorba fondů	548	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.28.	Odpisy dlouhodobého majetku	551	3 193 044,00	0,00	3 231 602,00	0,00
A.I.29.	Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek	552	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.30.	Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	553	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.31.	Prodané pozemky	554	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.32.	Tvorba a zúčtování rezerv	555	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.33.	Tvorba a zúčtování opravných položek	556	51 721,21	0,00	31 238,62	0,00
A.I.34.	Náklady z vyřazených pohledávek	557	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.35.	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558	1 311 974,57	0,00	1 300 667,99	0,00
A.I.36.	Ostatní náklady z činnosti	549	358 060,65	0,00	459 759,32	0,00
A.II.	Finanční náklady		12 773,00	0,00	11 125,84	0,00
A.II.1.	Prodané cenné papíry a podíly	561	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.2.	Úroky	562	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.3.	Kurzové ztráty	563	11 777,65	0,00	6 309,06	0,00
A.II.4.	Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.5.	Ostatní finanční náklady	569	995,35	0,00	4 816,78	0,00
A.III.	Náklady na transfery		0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.1.	Náklady vybraných ústředních vládních institucí na transfery	571	0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.2.	Náklady vybraných místních vládních institucí na transfery	572	0,00	0,00	0,00	0,00
A.V.	Daň z příjmů		0,00	0,00	0,00	0,00
A.V.1.	Daň z příjmů	591	0,00	0,00	0,00	0,00
A.V.2.	Dodatečné odvody daně z příjmů	595	0,00	0,00	0,00	0,00

			1	2	3	4
			ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
B.	VÝNOSY CELKEM		58 272 215,09	0,00	49 851 140,52	0,00
B.I.	Výnosy z činnosti		10 940 275,59	0,00	8 652 958,50	0,00
B.I.1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601	194 839,20	0,00	165 795,00	0,00
B.I.2.	Výnosy z prodeje služeb	602	7 807 093,21	0,00	7 245 445,00	0,00
B.I.3.	Výnosy z pronájmu	603	1 103 229,74	0,00	969 210,00	0,00
B.I.4.	Výnosy z prodaného zboží	604	43 888,41	0,00	22 195,00	0,00
B.I.8.	Jiné výnosy z vlastních výkonů	609	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.9.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.10.	Jiné pokuty a penále	642	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.11.	Výnosy z vyřazených pohledávek	643	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.12.	Výnosy z prodeje materiálu	644	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.13.	Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku	645	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.14.	Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě pozemků	646	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.15.	Výnosy z prodeje pozemků	647	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.16.	Čerpání fondů	648	1 662 029,24	0,00	31 450,41	0,00
B.I.17.	Ostatní výnosy z činnosti	649	129 195,79	0,00	218 863,09	0,00
B.II.	Finanční výnosy		296,81	0,00	1 097,53	0,00
B.II.1.	Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.2.	Úroky	662	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.3.	Kurzové zisky	663	296,81	0,00	1 097,53	0,00
B.II.4.	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.6.	Ostatní finanční výnosy	669	0,00	0,00	0,00	0,00
B.IV.	Výnosy z transferů		47 331 642,69	0,00	41 197 084,49	0,00
B.IV.1.	Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů	671	47 331 642,69	0,00	41 197 084,49	0,00
B.IV.2.	Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	672	0,00	0,00	0,00	0,00

			1	2	3	4
			ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
C.	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ					
C.1.	Výsledek hospodaření před zdaněním	-	0,00	0,00	0,00	0,00
C.2.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	-	0,00	0,00	0,00	0,00

IČO: 00094927
Kapitola: 334
Právní forma: Příspěvková organizace
Okamžik sestavení: 28.01.2020 15:35:06
Předmět činnosti: 91030

VÝKAZNICTVÍ PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ

ROZVAHA

Sestavená k 31.12.2019

(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

Národní ústav lidové kultury
Zámek , 69662 Strážnice

MÚZO Praha s.r.o.

			1	2	3	4
			ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ			MINULÉ (netto)
Položka	Název položky	Syntetický účet	BRUTTO	KOREKCE	NETTO	
AKTIVA	AKTIVA CELKEM		193 742 570,32	105 044 042,98	88 698 527,34	83 195 419,68
A.	Stálá aktiva		178 737 080,31	104 030 834,31	74 706 246,00	69 912 599,00
A.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek		3 029 037,51	2 717 687,51	311 350,00	425 481,00
A.I.1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.2.	Software	013	929 677,00	618 327,00	311 350,00	425 481,00
A.I.3.	Ocenitelná práva	014	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.4.	Povolenky na emise a preferenční limity	015	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.5.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	2 099 360,51	2 099 360,51	0,00	0,00
A.I.6.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	041	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	051	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.9.	Dlouhodobý nehmotný majetek určený k prodeji	035	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.	Dlouhodobý hmotný majetek		175 708 042,80	101 313 146,80	74 394 896,00	69 487 118,00
A.II.1.	Pozemky	031	3 115 105,00	0,00	3 115 105,00	3 115 105,00
A.II.2.	Kulturní předměty	032	271 921,00	0,00	271 921,00	115 691,00
A.II.3.	Stavby	021	100 302 694,00	54 734 292,00	45 568 402,00	47 491 507,00
A.II.4.	Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	022	32 571 920,00	24 341 377,00	8 230 543,00	8 418 782,00
A.II.5.	Pěstitelské celky trvalých porostů	025	1 520 000,00	1 520 000,00	0,00	0,00
A.II.6.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	20 717 477,80	20 717 477,80	0,00	0,00
A.II.7.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.8.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	042	17 208 925,00	0,00	17 208 925,00	10 346 033,00
A.II.9.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	052	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.10.	Dlouhodobý hmotný majetek určený k prodeji	036	0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.	Dlouhodobý finanční majetek		0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.1.	Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	061	0,00	0,00	0,00	0,00

			1	2	3	4
			ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ			MINULÉ (netto)
Položka	Název položky	Syntetický účet	BRUTTO	KOREKCE	NETTO	
A.III.2.	Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem	062	0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.3.	Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	063	0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.5.	Termínované vklady dlouhodobé	068	0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.6.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069	0,00	0,00	0,00	0,00
A.IV.	Dlouhodobé pohledávky		0,00	0,00	0,00	0,00
A.IV.1.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	462	0,00	0,00	0,00	0,00
A.IV.2.	Dlouhodobé pohledávky z postoupených úvěrů	464	0,00	0,00	0,00	0,00
A.IV.3.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	465	0,00	0,00	0,00	0,00
A.IV.5.	Ostatní dlouhodobé pohledávky	469	0,00	0,00	0,00	0,00
A.IV.6.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy na transfery	471	0,00	0,00	0,00	0,00
B.	Oběžná aktiva		15 005 490,01	1 013 208,67	13 992 281,34	13 282 820,68
B.I.	Zásoby		3 228 320,69	683 421,47	2 544 899,22	2 626 643,75
B.I.1.	Pořízení materiálu	111	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.2.	Materiál na skladě	112	29 332,20	0,00	29 332,20	39 624,02
B.I.3.	Materiál na cestě	119	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.4.	Nedokončená výroba	121	17 938,03	0,00	17 938,03	18 518,23
B.I.5.	Polotovary vlastní výroby	122	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.6.	Výrobky	123	3 163 553,56	683 421,47	2 480 132,09	2 554 042,81
B.I.7.	Pořízení zboží	131	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.8.	Zboží na skladě	132	17 496,90	0,00	17 496,90	14 458,69
B.I.9.	Zboží na cestě	138	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.10.	Ostatní zásoby	139	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.	Krátkodobé pohledávky		5 508 254,34	329 787,20	5 178 467,14	4 705 587,28
B.II.1.	Odběratelé	311	371 284,51	329 787,20	41 497,31	19 141,00
B.II.4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	314	25 000,00	0,00	25 000,00	37 862,50
B.II.5.	Jiné pohledávky z hlavní činnosti	315	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.6.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci krátkodobé	316	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.9.	Pohledávky za zaměstnanci	335	11 574,90	0,00	11 574,90	10 778,41
B.II.10.	Sociální zabezpečení	336	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.11.	Zdravotní pojištění	337	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.12.	Důchodové spoření	338	0,00	0,00	0,00	0,00

Položka	Název položky	Syntetický účet	1	2	3	4
			ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ			MINULÉ (netto)
			BRUTTO	KOREKCE	NETTO	
B.II.13.	Daň z příjmů	341	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.14.	Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	342	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.15.	Daň z přidané hodnoty	343	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.16.	Pohledávky za osobami mimo vybrané vládní instituce	344	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.17.	Pohledávky za vybranými ústředními vládními institucemi	346	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.18.	Pohledávky za vybranými místními vládními institucemi	348	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.28.	Krátkodobé poskytnuté zálohy na transfery	373	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.30.	Náklady příštích období	381	115 067,83	0,00	115 067,83	164 068,96
B.II.31.	Příjmy příštích období	385	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.32.	Dohadné účty aktivní	388	4 979 082,20	0,00	4 979 082,20	4 466 236,41
B.II.33.	Ostatní krátkodobé pohledávky	377	6 244,90	0,00	6 244,90	7 500,00
B.III.	Krátkodobý finanční majetek		6 268 914,98	0,00	6 268 914,98	5 950 589,65
B.III.1.	Majetkové cenné papíry k obchodování	251	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.2.	Dluhové cenné papíry k obchodování	253	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.3.	Jiné cenné papíry	256	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.4.	Termínované vklady krátkodobé	244	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.5.	Jiné běžné účty	245	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.9.	Běžný účet	241	5 959 438,85	0,00	5 959 438,85	5 587 323,35
B.III.10.	Běžný účet FKSP	243	78 777,80	0,00	78 777,80	206 878,80
B.III.15.	Ceniny	263	184 075,70	0,00	184 075,70	106 221,10
B.III.16.	Peníze na cestě	262	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.17.	Pokladna	261	46 622,63	0,00	46 622,63	50 166,40

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1	2
			ÚČETNÍ OBDOBÍ	
			BĚŽNÉ	MINULÉ
PASIVA	PASIVA CELKEM		88 698 527,34	83 195 419,68
C.	Vlastní kapitál		79 851 424,17	74 873 972,93
C.I.	Jmění účetní jednotky a upravující položky		75 422 669,31	70 584 021,83
C.I.1.	Jmění účetní jednotky	401	75 517 601,51	70 678 954,03
C.I.3.	Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	403	234 855,00	234 855,00

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1	2
			ÚČETNÍ OBDOBÍ	
			BĚŽNÉ	MINULÉ
C.I.4.	Kurzové rozdíly	405	0,00	0,00
C.I.5.	Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	406	-329 787,20	-329 787,20
C.I.6.	Jiné oceňovací rozdíly	407	0,00	0,00
C.I.7.	Opravy předcházejících účetních období	408	0,00	0,00
C.II.	Fondy účetní jednotky		4 428 754,86	4 289 951,10
C.II.1.	Fond odměn	411	409 883,00	587 428,00
C.II.2.	Fond kulturních a sociálních potřeb	412	96 693,80	226 978,80
C.II.3.	Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření	413	0,00	317 355,07
C.II.4.	Rezervní fond z ostatních titulů	414	0,00	15 000,00
C.II.5.	Fond reprodukce majetku, fond investic	416	3 922 178,06	3 143 189,23
C.III.	Výsledek hospodaření		0,00	0,00
C.III.1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období		0,00	0,00
C.III.2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	431	0,00	0,00
C.III.3.	Výsledek hospodaření předcházejících účetních období	432	0,00	0,00
D.	Cizí zdroje		8 847 103,17	8 321 446,75
D.I.	Rezervy		0,00	0,00
D.I.1.	Rezervy	441	0,00	0,00
D.II.	Dlouhodobé závazky		652 383,00	531 296,00
D.II.1.	Dlouhodobé úvěry	451	0,00	0,00
D.II.2.	Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	452	0,00	0,00
D.II.4.	Dlouhodobé přijaté zálohy	455	0,00	0,00
D.II.7.	Ostatní dlouhodobé závazky	459	0,00	0,00
D.II.8.	Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	472	652 383,00	531 296,00
D.III.	Krátkodobé závazky		8 194 720,17	7 790 150,75
D.III.1.	Krátkodobé úvěry	281	0,00	0,00
D.III.4.	Jiné krátkodobé půjčky	289	0,00	0,00
D.III.5.	Dodavatelé	321	1 177 251,73	1 467 407,83
D.III.7.	Krátkodobé přijaté zálohy	324	25 000,00	0,00
D.III.9.	Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé	326	0,00	0,00
D.III.10.	Zaměstnanci	331	57 997,00	108 437,00
D.III.11.	Jiné závazky vůči zaměstnancům	333	1 401 528,00	1 201 696,00
D.III.12.	Sociální zabezpečení	336	569 680,00	520 394,00
D.III.13.	Zdravotní pojištění	337	246 111,00	223 269,00

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1	2
			ÚČETNÍ OBDOBÍ	
			BĚŽNÉ	MINULÉ
D.III.14.	Důchodové spoření	338	0,00	0,00
D.III.15.	Daň z příjmů	341	0,00	0,00
D.III.16.	Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	342	227 393,00	195 370,00
D.III.17.	Daň z přidané hodnoty	343	155 802,20	0,00
D.III.18.	Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce	345	0,00	0,00
D.III.19.	Závazky k vybraným ústředním vládním institucím	347	0,00	19 377,92
D.III.20.	Závazky k vybraným místním vládním institucím	349	0,00	0,00
D.III.32.	Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	374	4 286 142,24	3 950 957,00
D.III.35.	Výdaje příštích období	383	0,00	0,00
D.III.36.	Výnosy příštích období	384	2 000,00	100,00
D.III.37.	Dohadné účty pasivní	389	0,00	90 179,00
D.III.38.	Ostatní krátkodobé závazky	378	45 815,00	12 963,00

Výroční zpráva Národního ústavu lidové kultury za rok 2019
Připravila: Marie Čadílková
Odpovědný redaktor: PhDr. Martin Šimša, Ph.D., ředitel
Vydal Národní ústav lidové kultury, Strážnice 2020
Tisk Iveta Sukupová, Strážnice
Náklad 40 ks
(Neprodejné)
ISBN 978-80-88107-35-4

Výroční zpráva NÚLK za rok 2019 je zveřejněna na www.nulk.cz